

Sisällysluettelo

1 Yleisosa	1
1.1 Kouvolan toimintaympäristö	1
1.2 Taloudelliset lähtökohdat	2
1.3 Kouvolan kaupungin taloudellinen kehitys	3
2 Henkilöstö	9
3 Käyttötalousosan toteutuminen	12
3.1 Yhteistoiminta	12
3.2 Konsernipalvelut	13
Tarkastuslautakunta	14
Kaupunginhallitus	15
3.3 Kasvatus ja opetus	21
Kasvatus- ja opetuslautakunta	21
3.4 Liikunta ja kulttuuri	27
Liikunta- ja kulttuurilautakunta	27
3.5 Asuminen ja ympäristö	30
Tekninen lautakunta	32
Kymen jätelautakunta	36
Rakennus- ja ympäristölautakunta	37
Maaseutulautakunta	40
3.6 Yhteenveto käyttötalousosan toteutumisesta	43
4 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	44
5 Investointiosan toteutuminen	45
6 Rahoitusosan toteutuminen	48
7 Yhteenveto talouden toteutumisesta	49
8 Konserniyhteisöt	50
Liitteet	
Investoinnit	
Talouden ja toiminnan sopeuttaminen	

1 Yleisosa

1.1 Kouvolan toimintaympäristö

Väestö

Tilastokeskuksen mukaan huhtikuun lopussa Kouvolan väestömäärä on 82 966, vähennystä edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan on 1 035 henkilöä. Muutos johtuu luonnollisen väestönmuutoksen ja kuntien välisen nettomuuton negatiivisuudesta.

Työ

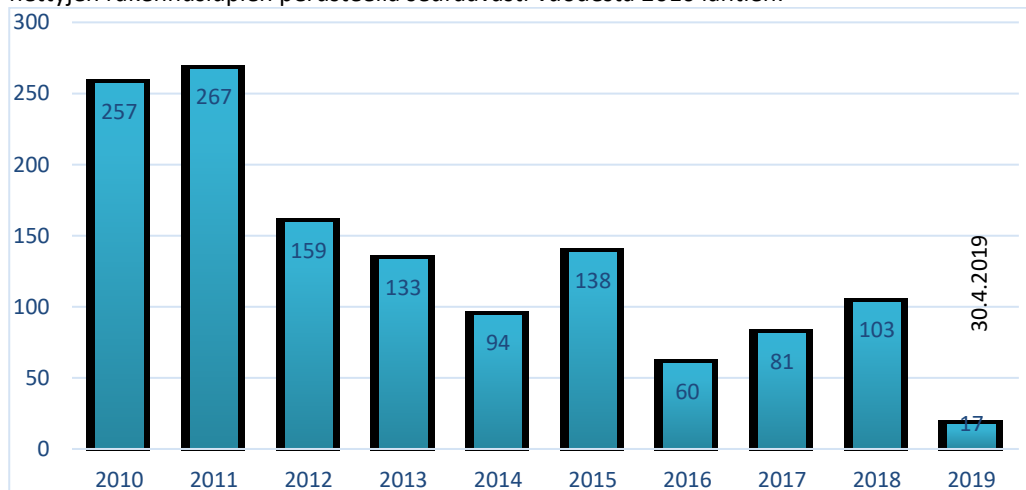
Kaakkois-Suomen Työ- ja elinkeinotoimistossa on ollut huhtikuun 2019 lopussa yhteensä 14 418 työtöntä työnhakijaa, joka on 2 443 henkilöä (-14 %) vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Vastaavasti ELY-keskuksen työllisyyskatsauksen mukaan Kouvolassa on ollut huhtikuun 2019 lopussa 4 080 työtöntä työnhakijaa, mikä on 573 henkilöä (-12 %) vähemmän kuin vastaavana ajankohtana 2018. Työttömien osuus (työttömyysaste) on ollut Kouvolassa 10,6 % (4/2018 12,1 %). Vastaavasti työttömyysaste koko Kaakkois-Suomessa osuus on ollut 10,6% (4/2018 12,2 %) sekä Kymenlaaksossa 11,2 % (4/2018 12,4 %). Kuntatasolla tarkasteltuna työttömien työnhakijoiden määrä on laskenut lähes kaikissa Kaakkois-Suomen kunnissa verrattuna vastaavaan ajankohtaan 2018. Työvoiman määrä on ollut Kouvolassa huhtikuussa 2019 yhteensä 37 712 henkilöä, joka on 0,2 % vähemmän kuin edellisen vuoden huhtikuussa.

Nuoria alle 25-vuotiaita on ollut Kouvolassa huhtikuussa 2019 yhteensä 597 henkilöä, joka on 3 henkilöä vähemmän kuin edellisen vuoden vastaavana ajankohtana. Yli 50-vuotiaita työttömiä työnhakijoita on ollut Kouvolassa 1 708 henkilöä eli 307 henkilöä edellisvuotta vähemmän. Pitkäaikaistyöttömiä eli yli vuoden työttömänä olleita on ollut Kouvolassa huhtikuun 2019 lopussa yhteensä 1 129 eli 286 henkilöä vähemmän verrattuna 2018 tilanteeseen. Kaikkien em. ryhmien osalta työttömyys on vähentynyt vuoden alun tilanteesta. Alle 25-vuotiaiden osuus työttömistä työnhakijoista on Kouvolassa laskenut vuoden alun tilanteesta 97 henkilöllä, yli 50-vuotiaiden osalta 245 henkilöllä ja pitkäaikaistyöttömien osalta 22 henkilöllä.

Kouvolassa on ollut avoimia työpaikkoja huhtikuun 2019 lopussa yhteensä 808 kpl eli 12 % enemmän kuin 2018 vastaavana ajankohtana. Valtakunnallisesti avoimia työpaikkoja on ollut 14 % edellisvuotta enemmän. Kaakkois-Suomen alueella eniten uusia työpaikkoja ilmoitettiin myyjille, lähihoitajille, mainosten jakajille, toimisto- ja laitossiivoojille, ravintola- ja suurtalouskokeille sekä sairaanhoitajille. Avoimista työpaikoista 75 % on ollut yrityksissä. (Lähde: Kaakkois-Suomen ELY-keskus, Työllisyyskatsaus, huhtikuu 2019.)

Asuminen

Kouvolassa on yhteensä noin 51 400 asuntoa. Asunnot jakautuvat siten, että omakoti- ja paritaloissa asuntoja on noin 24 800, rivitaloissa noin 6 700, kerrostaloissa noin 18 100 asuntoa ja muissa rakennuksissa sijaitsee yhteensä noin 1 800 asuntoa. Kouvolan asuntorakentaminen keskittyy voimakkaasti keskustaajamiin kerrostaloasuntoihin, koska väestön ikääntyminen siirtää väestöä palveluiden läheisyyteen. Palveluasuntoja syntyy myös keskustaajamiin. Kouvolassa toteutettavat asuntomessut piristävät pientalorakentamista. Kesällä 2019 järjestettävien asuntomessujen myötä Kouvola tulee markkinoimaan kaupunkia monimuotoisen asumisen paikkakuntana. Markkinoinnin myötä uusia asuinalueita tullaan avaamaan vuoden aikana eri puolille keskeistä kaupunkialuetta. Kouvolan alueella on rakennettu asuntoja myönnettyjen rakennuslupien perusteella seuraavasti vuodesta 2010 lähtien:

1.2 Taloudelliset lähtökohdat

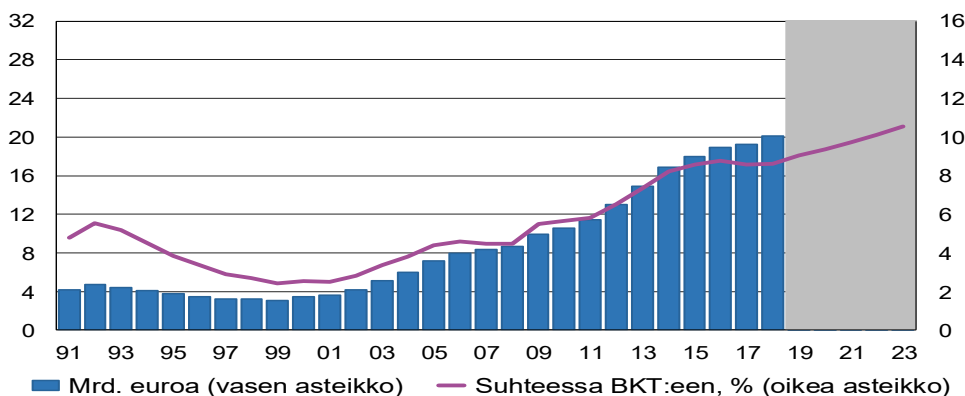
Yleinen taloudellinen tilanne

Valtiovarainministeriön taloudellisen katsauksen mukaan talouden kasvu on selkeästi hidastumassa aiemman positiivisen kehityksen jälkeen. Bruttokansantuotteen muutoksen arvioidaan olevan 1,7 % vuonna 2019 ja hidastuvan edelleen vuosina 2020 ja 2021. Työllisyysasteen arvioidaan nousevan 72,7 prosenttiin vuonna 2019, ja nousevan edelleen 2020-luvun alkupuolella. Työttömyysaste puolestaan lähestyy rakenteellista tasoa. Kuitenkin kasvun taittuminen sekä palkkojen korotukset vaikuttavat asteittain työvoiman kysynnän kasvun heikkenemiseen, myös työn tuottavuuden kasvu on vaatimatonta. Nämä johtavat yksikkötyökustannusten kasvamiseen. Julkinen talous kehittyy myönteisesti 2020 alkuvuosiin asti, mutta valtionhallinto sekä paikallishallinto pysyvät alijäämäisinä. Huoltosuhteen kasvu heikentää julkista taloutta. Julkisyhteisöjen velka kasvaa vähitellen seuraavan vuosikymmenen alkuvuosina. (Taloudellinen katsaus, kevät 2019, Valtiovarainministeriö.)

Kuntatalouden tilannekuva

Kuntatalouden tila heikkeni huomattavasti vuonna 2018, kun toimintakatteet heikkenivät ja vuosikate ei riittänyt kattamaan poistoja ja arvonalentumisia eikä nettoinvestointeja. Tilanteeseen vaikutti selkeimmin toimintakulujen kasvu sekä verotulojen romahtaminen vuoden 2017 poikkeuksellisen suurien ennakonpalautuksien johdosta. Negatiivisen vuosikatteen kuntien määrä kasvoi huomattavasti aiempaan muutamaan kuntaan nähden. Myös tilikauden tulokset muodostuivat negatiiviseksi kahdessa kolmasosaa kunnista. Kuntatalouden toimintamenojen arvioidaan kasvavan edelleen ja menojen ja tulojen pysyvän huomattavan epätasapainossa. Kuntien väliset eroavaisuudet uhkaavat kasvaa edelleen, jollei rakenteellisia uudistuksia pystytä toteuttamaan. (Kuntatalousohjelma vuosille 2020-2023, kevät 2019, Valtiovarainministeriö.)

Paikallishallinnon velka

Lähde: Tilastokeskus, VM

VM34098

Paikallishallinnon velka, Taloudellinen katsaus, kevät 2019, Valtiovarainministeriö.

Maakunta- ja sote-uudistus

Maakunta- ja sote-uudistuksen toimeenpanon valmistelu on lopetettu 8.3.2019. Kouvolan kaupungilta valmistelutyössä olleet henkilöt palaavat kaupungin palvelukseen vuoden 2019 aikana.

Kouvolan kaupungin kärkihankkeet

Pioneeripuiston asuntomessujen valmistelut ovat jatkuneet messuaikaisten palveluiden kilpailuttamisella, näyttelyalueiden valmisteluilla sekä taideteosten hankinnoilla. Messujen markkinointi- ja viestintäsuunnitelma on täydentynyt mediasuunnitelmalla ja ensimmäinen median ennakokorttipäivä on pidetty 13.3.2019. Messuaikaisen henkilöstön rekrytoinnit on toteutettu osana kaupungin kesätyöntekijöiden hakua ja ryhmäkoordinaattori on aloittanut tehtävässään 16.4.2019.

Keskustan kehittämistä on tehty kaupunkisuunnittelun osalta alkuvuonna lähinnä asemanseudun osalta. Vaihtoehtotarkastelu alueen vaihteittain toteuttamisen vaihtoehtoista on aloitettu. Uusia asemakaavakohteita ei ole käynnissä, mutta keskustakortteleiden asemakaavamuutos on päätetty jakaa kahteen osaan, jolloin kaava voidaan hyväksyä kaupungin omistamien alueiden osalta. Uusien liityntäpysäköintialueiden rakentaminen on hyvässä vauhdissa ja niiden määrä valmistua heinäkuussa. Asema-aukion siistiminen pienin toimenpitein on myös käynnistynyt ja työ tulee olemaan

valmis heinäkuun alkuun mennessä. Toimenpiteet sisältävät mm. katoksen kunnostamisen ja maalaamisen, opasteiden lisäämistä, valaistuksen uusimista sekä istutusten lisäämistä.

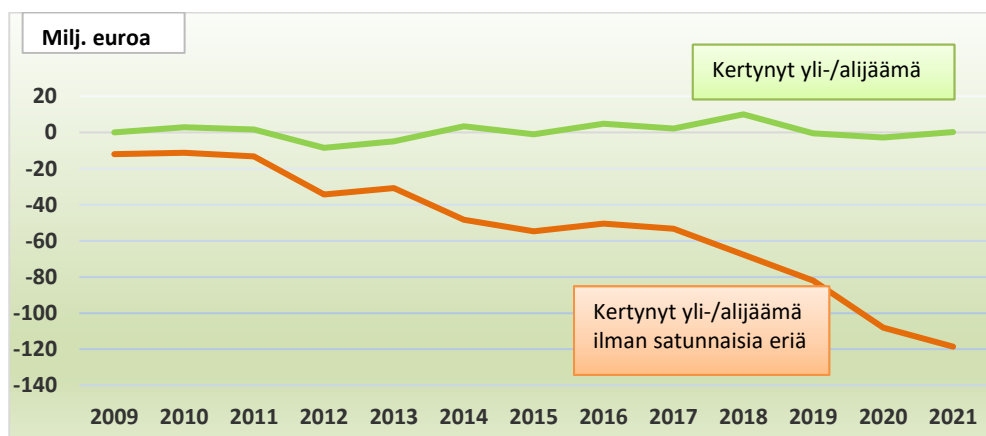
Kouvolan rautatie- ja maantieterminalin (**Kouvola RRT**) tekninen suunnittelu on valmistunut. EU-rahoitteinen Kouvola RRT 2016-2018 suunnittelu- ja kehittämishanke on auditoitu ja hankkeen loppuraportointi on meneillään. Kouvola RRT 2019-2022 toteutushankkeen ensimmäisen rakennusurakan työt on aloitettu tammikuussa 2019. Euroopan komissio on esittänyt Kouvola RRT 2019-2022 toteutushankkeelle 20 % tukirahoitusta hankkeen laajuuden ollessa 39,3 milj. euroa, josta Kouvolan kaupungin osuus on noin 33,8 milj. euroa ja liikenne - ja viestintäministeriön noin 5,6 milj. euroa. Sopimusneuvottelut Euroopan komission kanssa ovat meneillään.

Kimolan kanavan rakennusurakat ovat edenneet suunnitellusti, väyläurakasta on tehty 30 % ja sulk- ja siltaurakoista 50 %. Väyläurakkaan kuuluvat kevennysleikkaukset on tehty. Kanavan ruoppaus- ja eroosiotyöt olivat talvitaulla 1.2.-5.5.2019. Sulku-urakkaan kuuluvat työpadot, purkutyöt, avolouhinta ja maantie 363 kiertotiejärjestelyt ovat valmiit ja tunnelityöt lähes tehty. Tukimuurit, käyttökeskusrakennus, maanleikkaustyöt ja sulun betonimuurit ovat tekeillä. Sähkösäätöjärjestelmä on kilpailutettu. Siltaurakan osalta Kimolan silta on purettu ja uusi silta on rakenteilla. Myös Taipaleen silta on rakenteilla. Virtakiven ja Hirvelän satamien toteutussuunnittelu sekä veneväylien monikeilaus ja väyläsuunnittelu ovat meneillään. Vesilupahakemus on edelleen käsittelyssä. Kimolanlahden sillan alikulkukorkeuden nostamista on käsitelty Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen sekä Väyläviraston johdon kanssa.

1.3 Kouvolan kaupungin taloudellinen kehitys

Vuoden 2018 alijäämäksi muodostui 26 milj. euroa. Vaikka kaupungilla ei ole taseessa kertynyttä alijäämää vuoden 2019 alussa, niin vuoden 2019 arvioitu tulos johtaa kertyneiden ylijäämien kulumiseen sekä alijäämän muodostumiseen kulu- luvun vuoden aikana. Koska vuoden 2019 talousarvion ja vuosien 2019 - 2021 taloussuunnitelman laadintahetkeen näh- den vuoden 2018 alijäämä osoittautui olennaisesti suuremmaksi, niin nykyisen voimassaolevan taloussuunnitelman ei voida katsoa olevan riittävä.

Kouvolan menojen ja tulojen epätasapaino on kestänyt koko uuden Kouvolan ajan. Julkisen rahoituksen (verotulot ja valtionosuudet) suhde toimintakatteeseen, rahoitustuloihin ja –menoihin sekä poistoihin on ollut vuosina 2009-2018 -76,5 milj. euroa. Tämä kertoo Kouvolan taloudessa olevasta rakenteellisesta alijäämästä. Alla olevassa kuvassa on esi- tetty satunnaisten erien vaikutus kertyneeseen yli-/alijäämään kuntaliitoksen jälkeiseltä ajalta. Ilman satunnaisia eriä kaupungin kertynyt alijäämä olisi noin -80,0 milj. euroa.

Pidemmällä aikavälillä kaupungin toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset mm. väestön ikääntyminen sekä yleisen taloustilanteen vaikutukset luovat kasvupaineita menojen näkökulmasta. Useiden ennusteiden mukaan yleiset talou- delliset näkymät ovat heikentymässä. Tulojen näkökulmasta vähenevä väestömäärä hidastaa verotulojen kehitystä sekä vähentää valtionosuuksia. Lisäksi valtionosuuksiin on kohdistunut merkittäviä leikkauksia ja uuden hallitusohjelman vai- kutuksia ei vielä tiedetä. Kun lähtökohdat ovat nämä, kaupungin on etsittävä uusia keinoja taloutensa tasapainotta- miseksi sekä turvaamiseksi. Jotta pystytään tulevaisuudessa myös kehittämään toimintaa, täytyisi kaupungin palvelut ja niiden tuottaminen saada optimaaliselle tasolle. Näistä näkökulmista kaupungin pysyvä sopeuttamistarve on 20 milj. euroa vuositasona.

Talouden sopeuttaminen

Vuoden 2019 talousarvion ja 2019-2021 taloussuunnitelman yhteydessä laadittiin talouden sopeuttamissuunnitelma toimenpiteineen. Tähän vuosien 2019-2021 taloussuunnitelmaan sisältyvien säästötoimenpiteiden vaikutukset vuositasolla ovat 4,7–9,2 milj. euroa. Talousarvioon ja taloussuunnitelmaan sisältyvät säästötoimenpiteet on huomioitu talousarviossa ja niiden toteutumista seurataan ja raportoidaan kuukausittain. Toimialat ovat ottaneet käyttösuunnitelmiinsa ja toiminnassaan säästötavoitteet huomioon. Suurimmat euromääräiset tavoitteet liittyvät henkilöstömenoihin. Näiden toimenpiteiden toteutumiseen liittyy epävarmuustekijöitä, erityisesti tulojen osalta omaisuuden myyntituloihin liittyy suuria epävarmuustekijöitä. Sopeuttamistoimenpiteiden tilannekatsaus esitetään tämän raportin liitteenä.

Vuoden 2018 tilinpäätöksen valmistumisen jälkeen voitiin todeta, että edellä mainitut toimenpiteet eivät ole vielä riittäviä, vaan kaupunginhallitus asetti 15.4.2019 talouden sopeuttamistavoitteeksi 20 milj. euroa. Tähän tavoitteeseen pyritään pääsemään seuraavin keinoin:

- käynnistetään työvoiman vähentämistä koskeva yt-menettely, jolla tavoitellaan 4,0 miljoonan euron kustannussäästöjä (100 htv) vuoden 2020 loppuun mennessä. Samassa yhteydessä tarkastellaan organisaatio- ja palvelutasot. Tavoitteen toteutumisen osalta otetaan huomioon vuoden 2019 alusta alkaen toteutuneet henkilöstövähennykset. Tämän lisäksi tavoitellaan 60 htv:n lisäsäästöjä vuoden 2021 loppuun mennessä eli yhteensä n. 6,5 miljoonan euron kustannussäästöjä.
- talousarviokehys sekä talousarviovalmistelu vuodelle 2020 laaditaan nykyisellä kunnallisveroprosentilla. Veroprosenteista päätetään vuoden 2020 laadinnan yhteydessä
- veloitetaan toimialat laatimaan elokuun loppuun mennessä palveluverkkoselvitykset, joille asetetaan säästö-tavoitteeksi 6 milj. euroa koostuen sekä kiinteistö- että henkilöstökustannuksista
 - lukioverkko
 - kulttuuripalvelut
 - varhaiskasvatus ja vuoropäivähoito
 - nuorisopalvelut
 - liikuntaverkko
 - lisäksi muut mahdolliset palvelut
- ei-lakisääteisten palvelut ja avustukset arvioidaan kriittisesti vuoden 2020 talousarvion yhteydessä
- kiinteistökartoitus (myynti- ja purkulista) laaditaan toukokuun loppuun mennessä
- avoimeksi tulevien virkojen ja tehtävien täyttäminen arvioidaan erittäin kriittisesti
- vuonna 2020 mahdollisesti toteutettavia lomautuksia koskevien yhteistoimintaneuvottelujen aloittamisesta päätetään syksyllä, kun kuluva vuoden taloustilanne tarkentuu.

Kuntalain 110 §:n mukaan kunnan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen enintään neljän vuoden pituisena suunnittelukautena, jos talousarvion laatimisvuoden taseeseen ei arvioida kertyvän ylijäämää. Jos taseen alijäämää ei saada katetuksi suunnittelukautena, taloussuunnitelman yhteydessä on päätettävä yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla kattamaton alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Julkinen rahoitus eli verotulot ja valtionosuudet

Verotulojen kertymistä on hidastanut tulorekisterin käyttöönotto vuoden 2019 alusta. **Kunnallisverojen** kertymä tilitehtään tulorekisteri-ilmoitusten mukaisesti ja osalla työnantajista on edelleen vaikeuksia tietojen ilmoittamisessa tulorekisterin kautta. Kunnallisverojen kertymä toukokuun lopussa on edellisvuotta alhaisempi, vaikka niiden oli ennakoitu kertyvän viime vuotta paremmin. Kouvolan osalta kunnallisverotuottoarvio on hieman laskenut viime vuoden lopusta, mutta on edelleen lähes talousarvion mukainen. Kunnallisverojen kasvuun vuonna 2019 vaikuttaa myös verotusjärjestelmän muutos, jolloin verotus valmistuu joustavasti verovelvolliskohtaisesti ja tilitysrytmit muuttuvat aiempaan nähden. Kunnallisveroja on kertynyt huhtikuun loppuun mennessä 107,6 milj. euroa (136,3 milj. euroa 5/2019), kun summa oli edellisvuonna 110,6 milj. euroa (138,7 milj. euroa 5/2018).

Yhteisöverojen kertymäarvio vuodelle 2019 on kasvanut edellisvuodesta johtuen Kouvolan jako-osuuden kasvusta. Yhteisöveroja arvioidaan tällä hetkellä kertyvän noin 2 milj. euroa enemmän (yhteensä noin 24,0 milj. euroa) kuin talousarviossa on arvioitu. Yhteisöverojen kertymä huhtikuussa on 9,5 milj. euroa (8,6 milj. euroa 4/2018). **Kiinteistöverojen** osalta kertymän arvioidaan olevan talousarvion mukainen ja tilitykset tulevat pääosin syys- ja marraskuussa kiinteistöverotuksen valmistuttua syyskuussa 2019. Kiinteistöveroja arvioidaan kertyvän vuonna 2019 noin 28,0 milj. euroa. Kaupungilla on meneillään kiinteistöveroprojekti, jonka myötä verotusarvot tarkastetaan ja tämän arvioidaan jatkossa kasvattavan hieman kaupungin kiinteistöverotuottoja. Ilman verotusarvojen tarkistusta Kouvolan kiinteistöverot tulevat laskemaan, kun verotusarvot laskevat ja uudisrakentaminen on vähäistä.

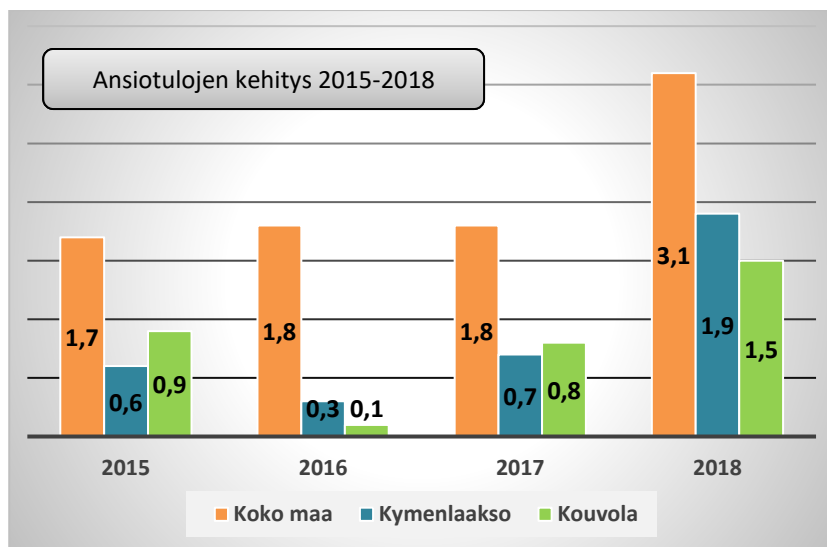
Viime vuoden maksuunpanotilityksen kaltaista verotulojen notkahdusta ei pitäisi tänä vuonna tulla, mutta tulorekisteriongelmien sekä tilitysjärjestelmän muutoksen vuoksi ennusteisiin on syytä suhtautua maltillisesti. Verotulojen arvioita ei ole syytä vielä tässä vaiheessa vuotta muuttaa.

Verotulot	TA 2019	Tot. 1-4/2019	Poikkeama	Tot.%	Tot. 1-4/2018	TP 2018
Kunnan tulovero	296,1	107,6	188,5	36,3	110,6	283,1
Kiinteistövero	27,9	0,3	27,6	1,2	0,1	27,8
Osuus yhteisöveron tuotosta	22,0	9,5	12,5	43,1	8,6	20,2
Yhteensä	346,0	117,4	228,6	33,9	119,3	331,1

Valtionosuudet ovat päätösten mukaan peruspalveluihin 154,3 milj. euroa, josta verotuloihin perustuva valtionosuuden taseus on 18,6 milj. euroa ja opetus- ja kulttuuritoimeen 14,4 milj. euroa eli yhteensä 168,7 milj. euroa. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksien määrää muuttaa loppuvuodesta tehtävä oppilas- ja opiskelijamäärien tarkistus.

Ansiotulojen kehitys

Huhtikuussa 2019 julkaistun verohallinnon **tulokehitystilaston** mukaan Kouvolan ansiotulojen kehitys on huomattavasti koko maata alhaisempaa. Kouvolan osalta palkkatulojen muutos on ollut 2,7 %, kun se koko maan osalta on 4,3 % ja Kymenlaakson 3,5 %. Eläketulojen kasvu 1,8 % on myös pienempi kuin koko maan (2,5 %), mutta suurempi kuin Kymenlaaksossa keskimäärin (1,6 %). Tulonsaajien osalta muutos yhteensä Kouvolassa ja Kymenlaaksossa keskimäärin on negatiivinen -0,8 %, koko maan ollen positiivinen 0,5 %. Sen sijaan eläketulojen määrä on kasvanut hieman, Kouvola 0,4 %, Kymenlaakso 0,3 % ja koko maa 0,8 %. Työttömyyskorvauksien osalta sekä määrä että saajat ovat laskeneet työttömyyskehityksen mukaisesti noin 10-15 prosentin luokkaa sekä Kouvolassa että Kymenlaaksossa ja koko maassa.

Vuoden 2019 taloudellinen tulos

Vuoden 2019 alusta toiminnan aloittanut vapaaehtoinen sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä muutti kaupungin menorakennetta selkeästi. Aiemmin henkilöstökulujen sekä palvelujen ostojen osuus kaupungin tuloslaskelman menoista oli noin 40 prosenttia kumpaankin. Vuodesta 2019 lähtien palvelujen ostot ovat yli 60 prosenttia menoista ja henkilöstökulut noin neljänneksen. Tämä tarkoittaa sitä, että kaupungin oman toiminnan vaikuttamismahdollisuudet menokehitykseen ovat heikommät kuin aiemmin. Lisäksi kuntayhtymän myötä myös kaupungin menojen jaksottuminen muuttui. Perusterveydenhuollon ja sosiaalipalvelujen osalta maksetaan kuntayhtymälle kuukausittain etukäteen sovittu 1/12 koko vuoden arvioiduista kustannuksista. Erikoissairaanhoidon sekä ent. Carean sosiaalipalvelujen osalta hinnoittelu perustuu tuotelaskutukseen ja nämä laskutetaan jälkikäteen.

Toimialat arvioivat ja raportoivat talouden toteutumaansa lautakunnittain kuukausittain. Tämän hetken arvion mukaan teknisen lautakunnan osalta toimintakate ylittyy 0,4 milj. euroa ja konsernipalvelujen osalta kaupunginhallituksen alainen toiminta 0,2 milj. euroa. Sosiaali- ja terveystoimen kustannukset ylittivät tämän hetken arvion mukaan noin 5,0

milj. euroa. Tästä Kymsoten osuus on noin 4,3 milj. euroa, loput muiden edellisvuotta koskevien ostojen sekä eläkemenoperusteisten maksujen osuutta.

Edellä mainittujen perusteella tämän hetkisen arvio Kouvola toimintakatteen ylityksestä vuodelta 2019 on 5,3 milj. euroa talousarvioon nähden, jolloin toimintakatteen kasvu on 0,8 prosenttia. Tilikauden alijäämä tulee olemaan arviolta noin 17,0 milj. euroa.

Tuloslaskelma milj. e	Muutettu					Muutos-% 2019/2018	Muutos, € 2019/2018	TP-ennuste
	TP 2018	TA 2019	TOT 4/2018	TOT 4/2019	Tot-% ta			
Toimintatuotot	68,0	56,8	21,1	15,8	27,8 %	-25,1 %	-5,3	52,5
Valmistus omaan käyttöön	3,3	2,9	0,4	0,4	14,8 %	-0,9 %	0,0	2,9
Toimintakulut	-584,5	-571,8	-183,2	-189,5	33,1 %	3,4 %	-6,3	-572,5
Toimintakate	-513,2	-512,1	-161,7	-173,3	33,8 %	7,2 %	-11,6	-517,1
Verotulot	331,1	346,0	119,3	117,4	33,9 %	-1,6 %	-1,9	346,0
Valtionosuudet	170,0	168,3	56,7	56,2	33,4 %	-0,9 %	-0,5	168,3
Rahoitustuotot ja -kulut	6,3	6,9	0,2	0,1	0,7 %		-0,2	6,8
Vuosikate	-5,7	9,1	14,5	0,4	4,4 %		-14,1	4,0
Poistot ja arvonalentumiset	-20,3	-20,5	-6,6	-7,1	34,5 %		-0,5	-21,0
Tilikauden tulos	-26,0	-11,4	8,0	-6,7			-14,7	-17,0
Poistoeron muutos	0,1	0,0						0,0
Rahastojen muutos	0,0	0,0						
Tilikauden yli/alijäämä	-25,9	-11,4	8,0	-6,7			-14,7	-17,0
Kertynyt yli-/alijäämä	10,1	-1,5		3,5				-6,8
Toimintakatteen muutos-%	-0,1	-0,2						0,8

Palvelujen ostot ovat kaupungin tuloslaskelman kuluista yli 60 prosenttia, alla olevassa taulukossa on esitetty niiden merkittävimmät erät. Asiakaspalvelujen ostot kuntayhtymiltä ovat merkittävin erä palvelujen ostoissa. Tämä sisältää sosiaali- ja terveyspalvelujen ostot Kymsotelta.

Palvelujen ostot (ulk. kust.)	MTA 2019	TOT 4/2019	Tot%
Yhteensä	-369,2	-125,4	34,0
Asiakaspalvelujen ostot kuntayht.	-310,4	-105,5	34,0
Matkustus- ja kuljetuspalvelut	-10,1	-3,3	32,9
Toimisto- ja asiantuntijapalvelut	-9,0	-3,0	32,9
Muut yhteistoimintaosuudet	-8,7	-3,6	41,8
Rakenn. ja alueiden rakentamisp.	-9,0	-3,5	38,5
ICT-palvelut	-6,5	-2,7	42,0

Kymsoten maksuosuudet

Sosiaali- ja terveystoimen osalta ostot kuntayhtymältä ylittivät 4,3 milj. euroa vuonna 2019 tämän hetkisen Kymsotelta saadun arvion mukaan. Siitä erikoissairaanhoidon osuus on 4,1 milj. euroa. Ylitys johtuu Kymsoten talousarviovalmistelussa kustannuksista pois jääneistä erikoissairaanhoidon ostoista maakunnan ulkopuolelta. Vuoden 2019 alusta Kymsotelle siirtyneen toiminnan (perusterveydenhuolto ja sosiaalipalvelut) kustannukset tarkistettiin perussopimuksen mukaisesti vuoden 2018 tilinpäätöksen tasoon korotettuna 1,5 prosentilla. Tämän tarkistuksen myötä Kouvola maksuosuus kasvaa 0,6 milj. euroa aiemmasta. Kymsote-kuntayhtymältä saatiin ensimmäiset talouden raportit ja arviot vuoden 2019 toteutumisesta vasta viikon 21 lopussa sekä tarkennuksia niihin viikon 22 alussa. Kustannuksien toteutumisen arviointi on ollut erittäin haastavaa.

Kymsotelta saadut tiedot	Talousarvio	Tot. 1-4/2019	Tot.%	Ennuste 2019	Poikkeama
Perust+sos.palvelut	182 622 000	60 874 956	33,3	183 245 518	623 518
Laitoskuntoutus (Hoiku)	2 448 000	626 463	25,6	2 448 000	0
Erikoissairaanhoido	100 825 421	14 921 132	14,8	104 907 421	4 082 000
Pohjois-Kymen sairaala	11 984 000	4 421 263	36,9	11 984 000	0
Ensihoito ja erityisvelvoitteet	3 793 579	632 264	16,7	3 793 579	0
Ent. Carean sos.palvelut	8 569 000	990 489	11,6	8 169 000	-400 000
Yhteensä	310 242 000	82 466 567	26,6	314 547 518	4 305 518

Lainat rahoituslaitoksilta

Kaupungin pitkäaikaiset lainat rahoituslaitoksilta tarkasteluhetkellä 30.4.2019 ovat 226,19 milj. euroa. Uutta lainaa on nostettu alkuvuoden aikana 30 milj. euroa ja vanhoja lainoja on lyhennetty noin 6,8 milj. euroa. Konsernitilin 14 milj. euron limiitin lisäksi 60 milj. euroon korotettu kuntatodistusohjelma on ollut jatkuvassa käytössä. Tilapäislainaa kuntatodistusohjelman kautta on nostettu tarkastelujakson aikana kaikkiaan 8 kertaa. Lyhytaikaisten lainojen maturiteetti on vaihdellut kahdesta viikosta viiteen viikkoon. Kuntatodistusslainat on edelleen saatu nostettua negatiivisella korolla. Uutta pitkäaikaista lainaa on budjetoitu tälle vuodelle 73 miljoonaa euroa. Seuraava erä (20 milj. e) nostetaan kesäheinäkuussa.

Lainakannan suojaustaso vaihtelee markkinatilanteen mukaan. Kaupunginhallituksen hyväksymien rahoitustoiminnan periaatteiden mukaisesti lainasalkun suojausaste voi vaihdella 25 ja 70 prosentin välillä. Kaupungin lainasalkun suojausaste on huhtikuun lopussa nykyisistä suoja- ja lainapääomista laskettuna n. 68,35 %. Lainasalkun keskimääräinen korkosidonnaisuusaika on tarkastelujakson lopussa n. 3,2 vuotta ja keskimääräinen korkokanta (viimeiset 12 kuukautta) 1,33 % (sis. marginaalin). Vaihtuvan koron osalta 91,5 % lainoista on sidottu 3 kk:n euriboriin. Lainasalkun pääomasitoumus on keskimäärin 5 vuotta. Suojausasteen kehitys on varsin riippuvainen lainakannan kasvutahdista ja uusien lainojen nostoajankohdista. Odotettavissa oleva lainakannan kasvu tulee ilman suojaustoimenpiteitä pudottamaan lähivuosina sekä suojausastetta että korkosidonnaisuusajaa merkittävästi. Tämä lisää lainasalkun korkoriskiä.

Keskuspankeista sekä EKP että varsinkin FED ovat alkuvuonna muuttaneet linjaansa korkojen osalta maltillisempaan suuntaan. Lyhyet markkinakorot ovat pysytelleet jo pitemmän aikaa jokseenkin paikallaan mutta pitkiin korkoihin keskuspankkien linjan muutoksella on ollut selvä vaikutus. Esim. 10 vuoden swap-korko on alimmillaan käynyt jo lähellä 0,40 prosenttia ja hätyytellyt näin vuoden 2016 pohjalukemia. Odotukset EKP:n koronnostojen aloittamisesta ovat siirtyneet entistäkin kauemmaksi, niin että 3 kk:n euriborin ennustetaan pysyvän negatiivisena vuoden 2021 loppuun asti. Myös FEDin ohjauskoron odotetaan pysyvän nykytasolla kuluvan vuoden loppuun asti ja suunnan olevan sen jälkeen pikemminkin alas- kuin ylöspäin.

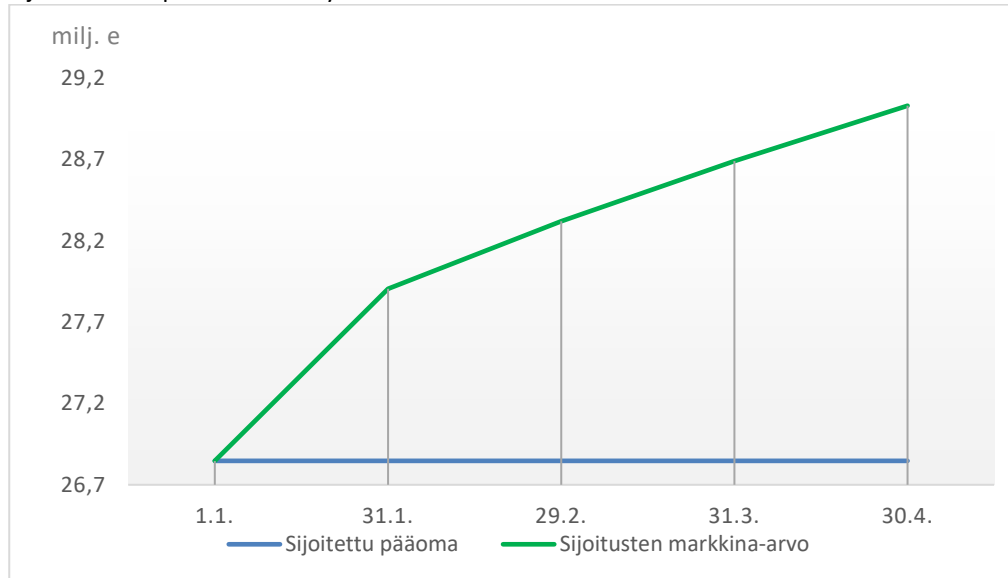
Sijoitustoiminta

Sijoitusmarkkinoiden alkuvuosi on ollut yksi vahvimista pitkään aikaan. Vastaavanlainen nousu nähtiin viimeksi vuonna 2009. Vielä viime vuoden vaihteessa oltiin syvästi huolissaan maailmantalouden tilasta. Sitten taantuma-huolet ovat tyrehtyneet vaikkakin ollaan siirrytty hitaamman kasvun vaiheeseen. Keskuspankit muuttivat heti alkuvuodesta linjaansa selvästi maltillisempaan suuntaan ja tällä on ollut piristävä vaikutus etenkin osakemarkkinoille.

Kaupungin nykyisellä sijoitusstrategialla salkun perusallokaatio on 35 % korot, 35 % osakkeet, 30 % muut sijoitukset (esim. kiinteistörahastot, metsärahastot). Likvidien vaihtoehtoisten sijoitusten ohella salkun muodostuksessa voidaan jatkossa käyttää myös epälikvidimpiä vaihtoehtoja (esim. private equity, private debt, infrasfruktuurisijoitukset). Epälikvidien vaihtoehtoisten sijoitusten osalta maksimiosuus on rajattu 10 %:iin kaupungin kokonaissijoitusvarallisuudesta. Maksimipaino osakkeiden osalta on edelleen 50 %. Pitkän aikavälin tuottotavoite perusallokaatiolla on n. 5 % ja volatilitteetti, joka kuvaa tuottojen vaihtelua odotetun tuoton ympärillä on n. 7,5 – 8 %.

30.4.2019 kaupungin sijoitussalkun kirjanpidollinen arvo on noin 26,7 milj. euroa ja markkina-arvo noin 29 milj. euroa. Salkun koostumus poikkeaa perusallokaatiosta lähinnä korkojen ja muiden sijoitusten osalta. Korot ovat selvässä ylipainossa ja muut sijoitukset vastaavasti alipainossa. Koroissa on sijoituksista 49,9 %, osakerahastoissa 33,6 % ja muissa sijoituksissa 16,5 %. Vuoden 2019 alusta tarkasteluhetkeen salkun tuotto markkina-arvolla mitattuna on 7,84 % p.a. Eri omaisuuslajeista osakkeiden tuotto on ollut peräti 17,3 %, korkojen 3,8 % ja muiden sijoitusten 1,1 %. Arvopapereiden myyntivoittoa on kirjattu tarkastelujaksolla noin 0,2 milj. euroa ja myyntitappioita vastaavasti noin 0,1 milj. euroa. Sijoitussalkun volatilitteetti on ollut alkuvuonna 5 %.

Sijoitussalkun pääoman kehitys 1.1.-30.4.2019

2 Henkilöstö

Kouvolan kaupungin palveluksessa oli huhtikuun 2019 lopussa yhteensä 3 430 viranhaltijaa/työntekijää, joista vakinaisia oli 2 632. Henkilöstörakenne muuttui merkittävästi vuoden 2019 alussa, kun sote-palvelut siirtyivät Kymenlaakson sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymälle. Määräaikaisten henkilöstön määrä vaihtelee jonkin verran eri tarkasteluajankohtina johtuen toiminnallisista syistä. Huhtikuun loppuun mennessä on siirtynyt pysyvästi eläkkeelle yhteensä 39 viranhaltijaa/työntekijää. Eläköitymisen myötä vapautuneista viroista ja tehtävistä on jätetty täyttämättä 15 eli 38 prosenttia. Lisäksi osatyökyvyttömyyseläkkeelle on siirtynyt 6 henkilöä. Henkilöstömenojen toteuma on 49,0 milj. euroa (32,4 %). Henkilöstömenot ovat vähentyneet viime vuodesta 34,5 prosentilla. Lisä- ja ylityökorvauksia on maksettu yhteensä noin 290 000 euroa (sis. sosiaalikustannukset). Sairauspoissaoloja on ollut keskimäärin 6,6 kalenteripäivää henkilötyövuotta kohden, mikä on 0,3 kalenteripäivää edellisvuotta vähemmän.

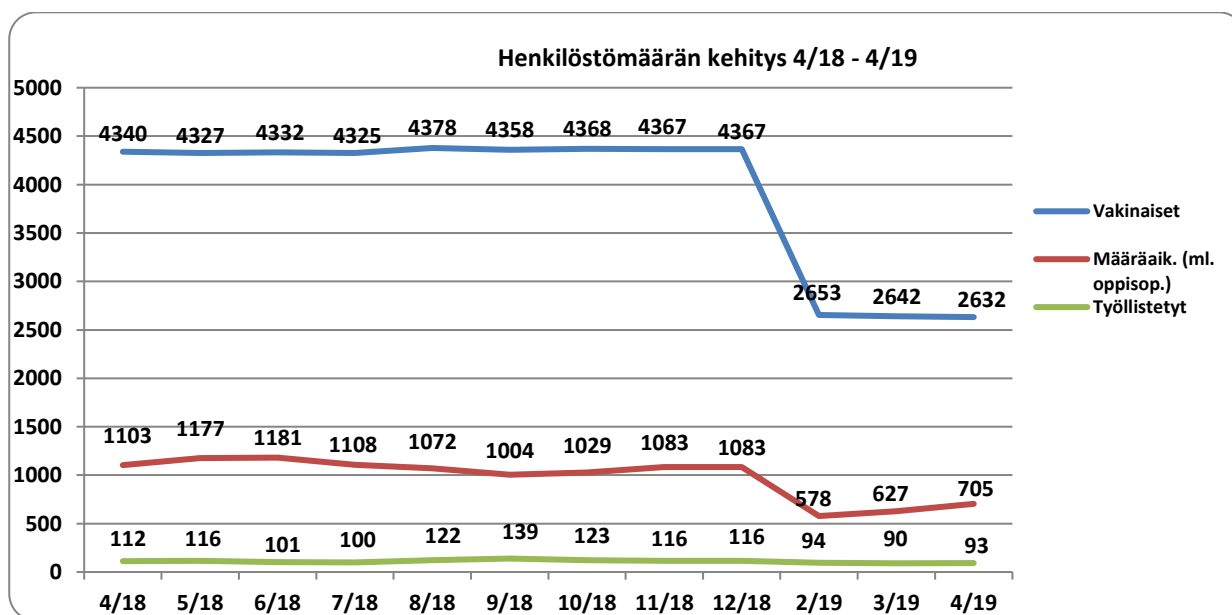
Henkilöstömäärä ja henkilöstövuodet 30.4.2019

Kouvolan kaupungin palveluksessa oli huhtikuun lopussa henkilöstöä yhteensä 3 430, joista vakinaisia oli 2 632, määräaikaista 705 (sis. yhteensä 11 oppisopimussuhteista) ja tukitoimenpitein työllistettyjä 93. Tarkemmin henkilöstömäärää kuvaa henkilötyövuosi (htv), jolla tarkoitetaan tässä koko tarkasteluajanjakson kokoaikatyössä ollutta henkilöä. Tunnusluvusta ei vähennetä vuosilomia tai palkallisia poissaoloja. Henkilöstö on vähentynyt edellisvuodesta 2 125:llä ja henkilötyövuodet yhteensä 1 852,80:llä. Henkilöstömäärän väheneminen johtuu sote-palvelujen siirtymisestä Kymenlaakson sote-palveluun vuoden 2019 alussa, jolloin sen palvelukseen siirtyi liikkeenluovutuksella yhteensä 2 052 työntekijää (noin 38 % henkilöstöstä). Kiinteistönhoito-, puhtaus- tai ruokapalvelujen henkilöstöä ei siirtynyt vuodenvaihteesta Kymenlaakson sote-palveluun, vaan kaupunki tuottaa näitä palveluja myös Kymenlaakson sote-palvelulle. Määräaikaisten henkilöstön määrä vaihtelee toiminnallisista syistä eri kuukausina. Henkilöstö jakautuu toimialoittain seuraavasti:

Toimiala	Vakinaiset	Määräaikaiset	Työllistetyt	Henkilöstö 30.4.2019 hlö	Henkilöstö- vuosina htv
Konsernipalvelut	121	6	2	129	121,08
Kasvatus ja opetus	1 666	531	45	2 242	2 000,88
Liikunta ja kulttuuri	107	31	11	149	143,52
Asuminen ja ympäristö	738	137	35	910	796,83
Yhteensä	2 632	705	93	3 430	3 062,31
Henkilöstö 30.4.2018	4 340	1 103	112	5 555	4 915,11
Henkilöstö 30.4.2017	4 697	1 169	128	5 994	5 236,02

Vakinainen henkilöstö on tilastoitu sille toimialalle, jolla hän työskentelee tilastointipäivänä riippumatta sen hetkisen palvelussuhteen luonteesta. Tilasto sisältää myös virka-/työvapaalla olevat henkilöt. Sivutoimiset työntekijät eivät sisälly lukuun.

*) Asuminen ja ympäristö toimialan henkilöstöön kuuluu 90 vakinaista ja 7 määräaikaista maatalouslomittajaa.

Eläkkeelle siirtyminen ja lähtövaihtuvuuden hyödyntäminen 1.1.–30.4.2019

Huhtikuun loppuun mennessä Kouvolan kaupungilta on siirtynyt pysyvästi eläkkeelle yhteensä 39 viranhaltijaa ja työntekijää. Vanhuuseläkkeelle on siirtynyt 35 henkilöä ja työkyvyttömyyseläkkeelle 4 henkilöä. Eläkkeelle siirtymisen myötä vapautuneista vakansseista on jäänyt täyttämättä yhteensä 15 eli 38 prosenttia (2018: 22 %). Vuonna 2019 eläkkeelle siirtyy ennusteiden mukaan noin 110 henkilöä, joiden osalta alustavien suunnitelmien mukaan voidaan jättää täyttämättä 21 tehtävää eli 19 %. Talouden sopeuttamistarpeet ja käynnissä olevat yt-neuvottelut lisäävät kuitenkin eläkepoistuman hyödyntämistä. Osatyökyvyttömyyseläkkeelle on jäänyt 6 henkilöä. Osatyökyvyttömyyseläke on hyvä vaihtoehto myös työkyvyn heikentyessä, koska työntekijä voi jatkaa työelämässä eikä siitä aiheudu työnantajalle työkyvyttömyyseläkemaksua.

Lähtövaihtuvuutta tarkastellaan vakinaisen henkilöstön osalta. Palvelussuhteen päätyminen muusta syystä tarkoittaa esimerkiksi irtisanoutumista omasta pyynnöstä tai irtisanomista kaupungin palveluksesta. Alkuvuonna muusta syystä vapautuneista tehtävistä on jätetty täyttämättä pysyvästi yhteensä 4 eli 17 %. Muut tehtävät on täytetty ainakin määräaikaaisesti. Henkilöstöä on siirtynyt eläkkeelle tai lähtenyt muutoin kaupungin palveluksesta toimialoittain seuraavasti:

Toimiala	Eläkkeelle siirtyminen					Palvelussuhteen päätyminen muusta syystä		
	Vanhuuseläke	Työkyvyttömyyseläke	Osatyökyvyttömyyseläke	Jätetty täyttämättä lkm	Jätetty täyttämättä %	Muut syyt	Jätetty täyttämättä lkm	Jätetty täyttämättä %
Konsernipalvelut	4	0	1	3	75 %	0	0	0 %
Kasvatus ja opetus	8	2	1	1	10 %	14	0	0 %
Liikunta ja kulttuuri	8	1	0	4	44 %	2	1	50 %
Asuminen ja ympäristö	15	1	4	7	44 %	7	3	43 %
Yhteensä	35	4	6	15	38 %	23	4	17 %

Henkilöstömenot

Henkilöstömenojen toteuma on huhtikuun lopussa 49,0 milj. euroa (32,4 %). Henkilöstömenot ovat vähentyneet huomattavasti viime vuodesta (-34,5 %). Palkat ja palkkiot ovat vähentyneet 35,3 prosentilla. Vuonna 2018 sopimuskorotukset olivat keskimäärin 1,3 prosenttia. Palkkoja korotettiin kaikilla sopimusaloilla yleiskorotuksella 1.5.2018 alkaen ja sen lisäksi OVTES:n piirissä toteutettiin sopimuskorotus 1.12.2018 alkaen. Kunta-alalla käytettiin 1.1.2019 alkaen paikallinen järjestelyerä, jonka suuruus vaihteli sopimusaloittain olleen 0,7–1,2 prosenttia. Henkilöstön siirtyminen Kymsojen palvelukseen on vähentänyt henkilöstömenoja ja sote-palvelujen kustannukset ovat siirtyneet ostopalveluihin.

Henkilöstömenot toimialoittain ovat seuraavat:

Henkilöstömenot 1000 e	TP 2018	TA 2019	Muutettu TA 2019	TOT 4/2018	TOT 4/2019	MUUTOS% 2018/2019	TOT% TA 2019
Yhteistoiminta		4 151	4 151		1 589		38,3%
Konsernipalvelut		8 780	8 383		2 600		31,0%
Kasvatus ja opetus		95 488	95 488		31 436		32,9%
Liikunta ja kulttuuri		7 233	7 233		2 379		32,9%
Asuminen ja ympäristö		36 288	36 209		11 027		30,5%
Kaupunki yhteensä	239 494	151 941	151 465	74 901	49 032	-34,5%	32,4%

Lisä- ja ylityöt

Työtehtävien sekä työaikajärjestelmien ja työaikojen hyvällä suunnittelulla pyritään palvelujen tehokkaaseen ja tarkoituksenmukaiseen järjestämiseen. Huhtikuun loppuun mennessä lisä- ja ylityökorvauksia on maksettu yhteensä noin 290 000 euroa (sis. sos.kustannukset) eli noin 156 000 euroa (35,1 %) edellisvuotta vähemmän. Lisä- ja ylityökorvauksia on maksettu toimialoittain seuraavasti:

Toimiala	Lisätyö h	Ylityö h	Lisätyö €	Ylityö €	Yhteensä € 1-4/2019	€ sis. henkilö- sivukulut
Konsernipalvelut	47	0	1 422	0	1 422	1 727
Kasvatus ja opetus	710	1 099	9 255	25 033	34 288	41 626
Liikunta ja kulttuuri	43	335	985	8 656	9 641	11 704
Asuminen ja ympäristö	1 474	5 701	21 542	171 131	192 673	233 905
Yhteensä	2 274	7 136	33 204	204 820	238 025	288 962

Terveysperusteiset poissaolot

Sairauspoissaoloja on ollut ajalla 1.1.–30.4.2019 yhteensä 20 092 kalenteripäivää (v. 2018: 33 827 kalenteripäivää). Kaikista sairauspoissaoloista on lyhyitä, esimiehen luvalla ilman todistusta myönnettyjä sairauslomia yhteensä 3 753 kalenteripäivää eli 18,7 % (v. 2018: 17,1 %). Esimies saa myöntää enintään seitsemän kalenteripäivän sairausloman ilman todistusta. Esimiehen myöntämä sairausloma myönnetään kuitenkin aina useammassa jaksossa.

Sairauspoissaoloja on ollut keskimäärin 6,6 kalenteripäivää henkilötövuotta kohden, joten tunnusluku on pienentynyt edellisvuodesta 0,3 kalenteripäivällä. Edellisvuoden kaupunkitason vertailutieto sisältää Kymssoten palvelukseen siirtyneiden poissaolot. Toimialatason tieto ei ole organisaatiomuutoksen takia täysin vertailukelpoista. Suurin osa sairauspoissaoloista kertyy tuki- ja liikuntaelinsairauksista. Vuonna 2018 sairauspoissaoloja kertyi Kouvola kaupungilla keskimäärin 19,8 kalenteripäivää/henkilötövuosi.

Työtaturmista johtuvia sairauspoissaoloja on ollut huhtikuun loppuun mennessä yhteensä 834 kalenteripäivää ja 0,3 kalenteripäivää/henkilötövuosi. Kuntoutustukia eli ns. määräaikaista työkyvyttömyyseläkkeitä on ollut yhteensä 1 514 kalenteripäivää ja 0,5 kalenteripäivää/henkilötövuosi. Terveysperusteisia poissaoloja on siten 7,4 kalenteripäivää/henkilötövuosi.

Työhyvinvointijohtamisen paraneminen ja sairauspoissaolosten väheneminen on yksi vuoden 2019 talousarvion tavoitteista. Henkilöstön työterveyspalvelut kilpailutettiin syksyllä ja palvelujen tuottajaksi vaihtui vuoden 2019 alussa Terveystalo. Työterveyspalvelujen haltuunotto on ollut käynnissä alkuvuoden. Korvaavan työn toimintatavan laajentaminen ja aktiivinen käyttäminen ovat työterveyshuollon toimintasuunnitelman tavoitteita. Korvaavan työn käyttöä koskevat ohjeet hyväksyttiin kaupunginhallituksessa tammikuussa ja sen käytön laajentaminen vaatii tällä hetkellä vielä toimenpiteitä erityisesti kaupungin omissa palveluissa. Työkykyjohtamisen prosesseja on kehitetty siten, että työkykyriskit tunnistettaisiin jatkossa aiempaa varhaisemmassa vaiheessa. Myös työkyvyn toimintamallia päivitetään parhaillaan.

Terveysperusteiset poissaolot 1.1. - 30.4.2019							
Toimiala	Sairauspoissaolot			Työtaturmat		Kuntoutustuki	
	Kalpv	Kalpv/htv	Muutos kalpv/htv v. 2018*	Kalpv	Kalpv/htv	Kalpv	Kalpv/htv
Konsernipalvelut	563	4,6	1,2	19	0,2	0	0,0
Kasvatus ja opetus	12 309	6,2	1,1	523	0,3	807	0,4
Liikunta ja kulttuuri	1 021	7,1		2	0,0	120	0,8
Asuminen ja ympäristö	6 199	7,8	- 0,6	290	0,4	587	0,7
Yhteensä	20 092	6,6	- 0,3	834	0,3	1 514	0,5

*) Asuminen ja ympäristö toimialan sairauspoissaolot ilman lomituspalveluja ovat 7,1 kpv/htv (v. 2018: 7,7 kpv/htv).

3 Käyttötalouden toteutuminen

3.1 Yhteistoiminta

Sitovuustaso Kaupunginvaltuuston hyväksymä toimintakate

Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen

Yhteistoiminta sisältää sosiaali- ja terveyspalvelujen oston Kymssote:lta sekä palo- ja pelastustoimen kustannukset. Kouvolan kaupungin ja Kymssote:n välillä on laadittu perussopimuksen mukainen palvelusopimus. Talousarviossa Kouvolan maksuosuus sosiaali- ja terveyspalvelujen osalta oli 310 milj. euroa. Maksuosuus sisältää erikoissairaanhoidon oston, erityisvelvoitteiden ja ensihoidon jäsenmaksun sekä perusterveydenhuollon ja muiden sosiaalipalveluiden ostot. Kaupungilta vuoden 2019 alussa siirtyneen toiminnan (perusterveydenhuolto ja sosiaalipalvelut) kustannukset tarkistetaan palvelusopimuksen mukaisesti tilinpäätöksen 2018 perusteella ja tämä kasvattaa Kouvolan maksuosuutta vuositasolla noin 0,6 milj. euroa. Erikoissairaanhoidon osalta on saatu Kymssotelta arvio koko vuoden toteutumasta ja se tulee olemaan noin 4,1 milj. euroa suurempi kuin talousarviossa on arvioitu. Pöskin toteuma-arvio on talousarvion mukainen ja ent. Carean sos.palveluiden noin 0,4 milj. euroa talousarviota pienempi. Erikoissairaanhoidon osalta on jäänyt vuoden 2019 kustannuksissa huomioimatta oman maakunnan ulkopuolelta ostetut palvelut, noin 4,0 milj. euroa vuositasolla. Kokonaisuutena Kymssoten maksuosuus tulee olemaan noin 4,3 milj. euroa talousarviossa arvioitua suurempi. Tästä tul- laan tekemään talousarviomuutos heti kesän jälkeen, kun Kymssoten antamat ennusteet tarkentuvat.

Palo- ja pelastustoimen talousarvion mukainen määrärahavaraus 7,5 milj. euroa tulee toteutumaan suunnitellun mu- kaisena.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen oston toimintakulun toteutuma on ollut ajalla 1-4/2019 yhteensä 107,3 milj. euroa (34,1%). Em. palvelujen ostoon sisältyy myös työmarkkinatuen kuntaosuus, jonka toteutumaa seurataan kuukausittain. Ajalla 1-4/2019 kaupungin osalta työmarkkinatuen kuntaosuus on toteutunut saman suuruisena kuin edellisenä vuonna vastaavaan aikaan. Em. toimintakulun toteutumaan sisältyy 2018 toimintavuoden osalta KUEL-eläkemenoperusteisia maksuja yhteensä 1,5 milj. euroa sekä muita kustannuksia noin 0,3 milj. euroa. Eläkemenoperusteisia maksuja tulee toteutumaan noin 0,35 milj. euroa talousarviossa arvioitua enemmän.

Kokonaisuutena yhteistoiminnan arvioidaan toteutuvan noin 5,0 milj. euroa talousarviota suurempana.

Toimenpiteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi

Kuntayhtymän toimintamenon toteutumaa seurataan kuukausittain eri osa-alueiden osalta. Talouden ja toiminnan to- teutumisesta raportoidaan kuntajohtajien neuvottelukunnan kokouksissa sekä seurantaryhmän kokouksissa. Kuntayh- tymän talouden ja toiminnan toteutumisen raportointi uudistuu toukokuun 2019 lopulla ja tiedot tullaan julkaisemaan kymssote.fi-sivuilla.

Riskianalyysi

Toimintavuoden 2019 alku on ollut haasteellinen niin kaupungin kuin kuntayhtymän näkökulmasta. Kouvolan kaupungin talouden sopeuttamiseen liittyen tulee kuntayhtymän talouden toteutumaa seurata tiiviisti ja kesäkuun 2019 lopussa tulee kaupungin käytössä olla kuntayhtymän talouden 2019 toteutuman ennuste. Talouden toteutuman osalta haas- teena on sote-kuntayhtymän talousarvion 2019 valmisteluun sisältynyt 4,6 milj. euron talouden tasapainottaminen. Kaupungin näkökulmasta kuntayhtymän talouden tulee toteutua suunnitellusti ja ennuste talouden toteutumasta tulee olla kuntien käytettävissä kesäkuun 2019 aikana.

Palvelusopimuksessa sovitun seurantaryhmän työskentely käynnistyi maaliskuussa 2019. Seurantaan liittyvien keskeis- ten indikaattoreiden määrittely on osin kesken. Pidetyssä kahdessa kokouksessa on kuultu palvelukokonaisuuksittain toimintakatsaukset.

Kouvolan kaupungin ja kuntayhtymän väliseen palvelusopimukseen on kirjattu yhteiset kehittämisasiat toimintavuoden 2019 aikana. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä osalta 30.6.2019 mennessä, työllisyyden hoidon ja LAPE-muutos- ohjelman käytänteiden osalta vuoden 2019 loppuun mennessä. Haasteena on ollut yhteisen valmisteluajan varaaminen, koska kuntayhtymän puolella alkuvuoden osalta on ollut keskeistä toiminnan vakiinnuttaminen ja puolestaan kaupungin

henkilöstöä on osaltaan työllistänyt talouden sopeuttamiseen liittyvä valmistelu. TYP-toimintaan liittyvän ohjausryhmän toiminta on käynnistynyt suunnitellusti sekä kuntayhtymän työllisyyden palvelut raportoivat toimintansa toteutumisesta kuukausittain jäsenkunnille.

Kuntayhtymän ja kaupungin välisessä yhteistyössä on jo valmistelun aikana tunnistettu riskinä se, että keskeisiä yhdyspintoja ei tunnisteta tai verkostomainen toimintamalli ei toteudu suunnitellusti sekä, että keskeisten yhdyspintoihin liittyvien asiakasprosessien arviointi ja uudistaminen eivät toteudu suunnitellusti. Keskeistä on yhteisessä työssä vahvistaa ennalta ehkäisevää ja ennakoivaa toimintatapaa sekä kuntalaisen toimintakykyä ylläpitävää toimintaa. Kouvolassa on käynnistynyt yhteistyössä kaupungin liikuntapalveluiden ja kuntayhtymän vastaanottopalveluiden kanssa Hyvinvointipiste Virtaamon toiminta.

Alkuvuoden aikana on tunnistettu perusopetuksen psyykkareiden ja liikunnanohjaajien kirjaamismahdollisuuden tarve kuntayhtymän asiakas- ja potilastietojärjestelmään. Kuntajohtajien esityksestä on käynnistetty asiakas- ja potilastietojärjestelmän osalta selvitystyö ao. järjestelmän muuttamisesta monitoimijamalliin ja valmistelua varten on nimetty keskeiset viranhaltijat niin kaupungin kuin kuntayhtymän puolelta.

Talous

Yhteistoiminta 1000 e	TA 2019	Ta- muutos	Muutettu TA 2019	Toteutuma 1-4/2019	Poikkeama	Tot-%	Ennuste TP 2019
Toimintatulot	1 200	0	1 200	166	1 034	13,8	1 200
Myyntitulot	0	0	0	74	-74		
Maksutulot	0	0	0	-257	257		
Tuet ja avustukset	1 200	0	1 200	259	941	21,6	1 200
Muut toimintatulot	0	0	0	89	-89		
Toimintamenot	-321 700	0	-321 700	-110 081	-211 619	34,2	-326 600
Henkilöstömenot	-4 151	0	-4 151	-1 589	-2 562	38,3	-4 515
Palkat ja palkkiot	0	0	0	-15	15		-15
Henkilösivumenot	-4 151	0	-4 151	-1 574	-2 577	37,9	-4 500
Eläkemenot	-4 151	0	-4 151	-1 577	-2 574	38	-4 500
Muut henkilösivumenot	0	0	0	3	-3		
Palvelujen ostot	-317 523	0	-317 523	-108 447	-209 076	34,2	-322 023
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	-12	12		-22
Avustukset	-26	0	-26	-30	4	115	-30
Muut toimintamenot	0	0	0	-3	3		-10
Toimintakate	-320 500	0	-320 500	-109 915	-210 585	34,3	-325 400

3.2 Konsernipalvelut

Konsernipalveluihin kuuluu tarkastuslautakunta sekä muu kaupunginhallituksen alainen konsernipalvelujen toiminta. Konsernipalvelujen tehtävä on valmistella kaupunkistrategian ja muiden konsernia ohjaavien linjausten laadintaa kuten omistajapolitiikkaa, hankintaohjeistusta, palvelustrategiaa, henkilöstöohjelmaa, maapoliittista ohjelmaa sekä tukea johtamista, kehittämistä ja päätöksentekoa tuottamalla ajantasaista tietoa konsernin toiminnasta ja toimintaympäristön muutoksista.

Talous

Konsernipalvelut 1000 e	TA 2019	Ta-muutos	Muutettu TA 2019	Toteutuma 1-4/2019	Poikkeama	Tot-%	Ennuste TP 2019
Toimintatulot	62 407	0	62 407	19 165	43 242	30,7	58 167
Myyntitulot	1 171	0	1 171	636	534	54,4	1 547
Tuet ja avustukset	1 596	0	1 596	180	1 416	11,3	1 400
Muut toimintatulot	59 640	0	59 640	18 348	41 292	30,8	5 520
Valmistus omaan käyttöön	300	0	300	11	289	3,7	300
Toimintamenot	-64 248	-957	-65 205	-20 122	-45 083	30,9	-61 152
Henkilöstömenot	-8 780	397	-8 383	-2 600	-5 783	31	-8 385
Palkat ja palkkiot	-7 009	327	-6 681	-2 037	-4 644	30,5	-6 682
Henkilösivumenot	-1 772	70	-1 702	-563	-1 139	33,1	-1 703
Eläkemeno	-1 553	58	-1 495	-504	-991	33,7	-1 495
Muut henkilösivumenot	-218	11	-207	-59	-148	28,7	-208
Palvelujen ostot	-34 315	-1 383	-35 698	-11 076	-24 622	31	-35 259
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 001	29	-10 972	-4 394	-6 577	40	-10 952
Avustukset	-1 811	0	-1 811	-205	-1 606	11,3	-1 827
Muut toimintamenot	-8 341	0	-8 341	-1 847	-6 494	22,1	-4 730
Toimintakate	-1 540	-957	-2 497	-945	-1 552	37,9	-2 685
Poistot ja arvonalentumiset	-11 616	0	-11 616	-3 970	-7 646	34,2	-11 616

Tarkastuslautakunta

Sitovuustaso Kaupunginvaltuuston hyväksymä toimintakate

Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen

Toimintakatteen toteutuma huhtikuun lopussa on 28,8 %, eli hieman alle tasaisen kertymän 33,3 %. Toimintamenojen ennakoidaan toteutuvan suunnitellusti.

Toimenpiteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi

Tarkastuslautakunta hyväksyy ja allekirjoittaa vuoden 2018 arviointikertomuksen toukokuussa. Kaupunginvaltuusto käsittelee arviointikertomuksen tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä kesäkuun kokouksessa. Lautakunnalle määritellyt taloudelliset tavoitteet ovat alkuvuonna toteutuneet alle talousarvion. Talouden seuranta on jatkuvaa. Mahdollisiin poikkeamiin reagoidaan välittömästi.

Riskianalyysi

Tarkastuslautakunnan alaisena toimivassa arviointi- ja tarkastuspalveluissa on avainhenkilöriski, kun erityisosaaminen on vain yhdellä henkilöllä. Tähän riskiin on varauduttava huolehtimalla riittävästä henkilöresurssista ja osaamisesta. Tietoturvariskejä ehkäistään noudattamalla annettuja tietoturvaohjeita.

Talous

Tarkastuslautakunta 1000 e	TA 2019	Ta- muutos	Muutettu TA 2019	Toteutuma 1-4/2019	Poikkeama	Tot-%	Ennuste TP 2019
Toimintamenot	-227	0	-227	-65	-162	28,8	-227
Henkilöstömenot	-146	0	-146	-49	-97	33,6	-146
Palkat ja palkkiot	-123	0	-123	-40	-83	32,7	-123
Henkilösivumenot	-23	0	-23	-9	-14	38,1	-23
Eläkemenot	-19	0	-19	-8	-12	39,5	-19
Muut henkilösivumenot	-4	0	-4	-1	-3	30,7	-4
Palvelujen ostot	-64	0	-64	-11	-53	17,4	-64
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2	0	-2	0	-2	5	-2
Muut toimintamenot	-16	0	-16	-5	-11	33,3	-16
Toimintakate	-227	0	-227	-65	-162	28,8	-227

Kaupunginhallitus

Sitovuustaso Kaupunginvaltuuston hyväksymä toimintakate ja toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen

Toimintakate toteutuma on 38,8 % huhtikuun lopussa. Toimintatulojen arvioidaan toteutuvan 0,5 milj. euroa talousarviossa ennakoitua pienempinä, epävarmuutta on mm. säästötoimenpiteisiin liittyvien myyntivoittojen (0,7 milj. euroa) toteutumisessa. Joukkoliikenteen osalta toimintatuloja kertyy noin 0,4 milj. euroa talousarviota enemmän. Toimintamenojen arvioidaan toteutuvan 0,4 milj. euroa talousarviota pienempinä. Kouluverkkopäätös aikaisti vanhojen korvattavien koulujen purkamisia, joita ei talousarviovaiheessa ole huomioitu. Talousarviomuutos, 1,3 milj. euroa, on päätetty huhtikuussa (KV 29.4.2019 §41). Tämän hetkisten ennusteiden mukaan toimintakate ennakoitua toteutuvan noin 0,2 milj. euroa muutettua talousarviota heikommin. Investoinnit lähteneet hitaasti käyntiin useiden samanalaisten kilpailutusten takia, mutta tilanne paranee loppu vuotta kohti. Kaikkia valtuuston päättämiä kolmea kouluhanke viedään eteenpäin.

Toimenpiteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi

Talouden tasapainottaminen aiheuttavat haasteita työhyvinvointijohtamiselle ja sairauspoissaolojen vähentämiselle. Työterveyspalvelujen haltuunotto on ollut käynnissä alkuvuoden ja se on edennyt lähes suunnitelmien mukaisesti. Korvaavan työn käytön laajentaminen vaatii vielä toimenpiteitä. Työhyvinvointijohtamisen arviointi on toteutettu alkuvuodesta, mutta henkilöstöohjelman laatiminen käynnistyy vasta myöhemmin.

Huhtikuun lopussa käynnistyneet henkilöstövähennyksiä koskevat yt-neuvottelut aiheuttavat kuitenkin paljon työtä ja prosessi sitoo niin henkilöstöpalvelujen kuin muidenkin palveluiden resursseja, millä voi olla vaikutusta kuluvan vuoden toiminnallisten tavoitteiden toteutumiseen. Palveluiden henkilöstöresurssien vajavaisuus on hidastanut eräiden toiminnallisten tavoitteiden saavuttamista, koska niihin liittyvä kehittäminen on viivästynyt. Mm. tietohallinnon ohjelmistomaisuudenhallinnan seurantatoimenpiteiden tavoitteena on koko kaupungin lisenssi ja ohjelmisto-omaisuuden optimointi.

Tilapalvelujen tavoitteet tarpeettomien tilojen myymisestä, purkamisesta ja tilojen tiivistämisestä toteutuvat, kun purkamiset saadaan käyntiin kesällä ja kiinteistöjen myyntilista päätetään toteutettavaksi. Säästötoimenpiteiden osalta kiinteistöjen ja osakkeiden myynnin toteutuminen vaikuttaa erittäin epävarmalta kaupungista riippumattomista syistä johtuen. Summaksi oli arvioitu 0,7 milj. euroa vuonna 2019.

Riskianalyysi

Konsernipalvelujen riskit ovat pääosin yhteneviä kaupungin yhteisten riskien kanssa. Merkittävimmäksi riskiksi on muodostunut henkilöriskit. Talouden sopeuttamistarpeet ja käynnissä olevat henkilöstövähennyksiä koskevat yt-neuvottelut lisäävät avainhenkilöriskiä. Mm. tietohallinnon osalta palveluiden digitalisoinnin osalta on toteutumassa henkilöriski,

joten osa suunnitelluista tehtäväkokonaisuuksia jää toteutumatta. Samanaikaisesti, kun henkilöstömäärää tulisi sopeuttaa, olisi hankittava myös uutta osaamista. Yt-neuvottelut aiheuttavat haasteita henkilöstön työhyvinvoinnille, jolloin muutosjohtamisen ja viestinnän merkitys korostuu. Saman aikaisesti käynnissä oleva yt-menettely sekä henkilöstövähennykset eivät mahdollista täysipainoista toiminnan kehittämistä ja arviointia sekä keskeisten Kymsoten yhdyspintojen kehittämistä yhteistyössä. Sopeuttaminen ja yt-menettely ovat osaltaan aiheuttaneet epävarmuutta henkilöstön keskuudessa ja heikentänyt työhyvinvointia. Työterveyshuollon prosesseja on kehitetty siten, että huomiota kiinnitetään aiempaa enemmän työkykyriskeihin.

Rahoitusriskien hallintaa tehdään korkosuojausten, kiinteä korkoisten lainojen ja sijoitussalkun kautta. Myös vastapuolien luottoluokitusten tarkistamisella hallitaan rahoitusriskejä. Rahoituksen riittävyys turvataan lyhytaikaisilla kuntatodistustalainoilla, joiden enimmäismäärä nostettiin alkuvuodesta 60 milj. euroon. Kaupungin taloudellisen tilanteen turvaamiseksi kaupunginhallitus on määritellyt keväällä 2019 säästötoimenpiteitä aiempien, vuoden 2019 talousarviossa hyväksyttyjen lisäksi.

Hallinnon uusien järjestelmien osalta sähköisen kokoushallinnan laajentamiseen liittyvää riskiä on pyritty hallitsemaan panostamalla koulutuksen (toimielimille on järjestetty pääsääntöisesti omat koulutuksensa). Cloudia-sopimushallinnan implementaatioon liittyvää riskiä on pyritty hallitsemaan järjestämällä yhteinen koulutus ja tiedottamalla siitä laajasti kaikilla toimialoilla. Rakennusvalvonnan arkiston skannauksen ja sähköisen arkiston hankinnan osalta on olemassa aika-tiluriski päätöksenteon osalta, ja riskinhallintatoimina käytetään ennakoivaa projektihallintaa.

Riskeinä kiinteistöjen myyntiin on Kouvolan kiinteistömarkkinat, jotka eivät tällä hetkellä vedä ja kiinteistöt eivät käy kaupaksi. Sisäilmariskit vanhoissa rakennuksissa voivat aiheuttaa yllättäviä tai aikaistuneita menoja käyttötalouteen.

Valtuuston hyväksymien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Strategiaohjelma		Strategiatavoite	
Sisäisen toiminnan kehittäminen		Hallittu vakaa talous	
Talousarviotavoite		Tilannekuvaus ja riskiarvio	
Toimintakatteen maltillinen kasvu		Toimintakatteen kasvu ei ole pysynyt maltillisella tasolla. Toimenpiteitä on aloitettu talouden sopeuttamista eli käynnistetty yt-menettely sekä palvelujen ja palveluverkkojen selvitykset sekä avustuksien selvitykset. Nämä valmistuvat elokuun loppuun mennessä.	
Mittari			
Toimintakatteen muutosprosentti (%)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 4/2019	Tavoitearvo 12/2019
	-1,10	7,20	1,30
Talousarviotavoite		Tilannekuvaus ja riskiarvio	
Työympäristöjen, toimintamallien ja toimitilaverkon kehittäminen. Tilojen turvallisuuden ja terveellisuuden kehittäminen.		Kouluverkon kiinteistöjen kiinteistökierrokset on tehty ja kuntoarvio tehty. Toimitiloja koskevat selvitykset ovat valmistumassa ja kiinteistöjen myyntiä tehostetaan. Sisäilmaprosessia uudistetaan ja dokumentointi ja ohjeistuksen päivitys aloitettu.	
Mittari			
Käytössä olevat tilat (k-m2)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo	Tavoitearvo 12/2019
	502 590	501 590	492 530

Strategiaohjelma	Strategiatavoite		
Hyvinvoinnin kasvu	Liikuttavin kaupunki 		
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Joukkoliikenteen käytettävyyden kehittäminen ja sujuvan toiminnan varmistaminen tulevissa reitti-alueiden maankäytön muutoksissa. Raideliikenteen kehittämisprojektin käynnistäminen.	Joukkoliikenteen mobiilikertalipun käyttöönottoa on valmisteltu. Uusissa valmistelluissa sopimuksissa on otettu huomioon lisävuorojen tarve. Henkilöjunaliikenteen Kotka-Kouvola kehittäminen valittiin yhdeksi valtakunnalliseksi pilotitkohteeksi, jota on edistetty yhteistyössä asianosaisten toimijoiden kanssa. Tähän mennessä on päätetty, että yhteysvälin junavuorotarjontaa lisätään kahdella vuoroparilla joulukuussa 2019 yhteensä yhdeksään edestakaiseen juna-vuoroon. Samalla junavuorojen aikataulut muutetaan nykyistä asiakaslähtöisemmäksi.		
Mittari			
Joukkoliikenteen nousujen määrä (kpl/v)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo	Tavoitearvo 12/2019
	1 226 3420	503 511	1 300 000

Strategiaohjelma	Strategiatavoite		
Sisäisen toiminnan kehittäminen	Osaava henkilöstö ja osallistava johtaminen		
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Työhyvinvointijohtaminen paranee ja sairauspoissaolot vähenevät.	Työterveyspalvelujen haltuunottoa on toteutettu alkuvuosi. Työhyvinvointijohtamisen arviointi tehty tammikuussa ja työpaja pidetty 14.2.2019. Työkyvyn toimintamallin päivitys on käynnissä. Korvaavan työn ohjeet on hyväksytty kh:ssa 28.1.2019. Talouden sopeuttamistarpeet ja käynnissä oleva yt-menettely aiheuttavat haasteita työhyvinvoinnille. Henkilöstöjohtamista ja sitoutumista yhteisten toimintamallien noudattamiseen tulee parantaa. Työkykyongelmiin pitää tarttua varhaisemmassa vaiheessa. Mahdollisuuksia käyttäen korvaavaa työtä tulee hyödyntää nykyistä paremmin.		
Mittari			
Sairauspoissaolot (kpv /htv)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 4/2019	Tavoitearvo 12/2019
	19,20	6,60	16,00

Strategiaohjelma	Strategiatavoite
Hyvinvoinnin kasvu	Palvelujen vaivaton saanti

Talousarviotavoite		Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Sote-palvelujen järjestäminen laadukkaasti, kustannustehokkaasti ja yhdenvertaisesti.		Kymsoten kuntajohtajien neuvottelukunta on kokoontunut säännöllisesti sekä seurantyyöryhmän työskentely on käynnistynyt. Talouden ja toiminnan raportointi julkaistaan kymsote.fi-sivuilla (tiedot kuntien käytössä viikolla 22). Raportointi tulee muuttumaan kesäkuun 2019 aikana. Palvelusopimuksen kuntakohtaiset maksuosuudet tarkistetaan TP 2018 toteutuman perusteella toukokuun aikana. Talouden ja toiminnan seurannan indikaattoreiden määrittely osin kesken, valmistelu jatkuu yhteistyössä kunnan ja Kymsoten kanssa.		
Mittari				
Kustannuskehitys (%)	Lähtöarvo	Toteuma-arvo	Tavoitearvo 12/2019	
			1,50	
Talousarviotavoite		Tilannekuvaus ja riskiarvio		
24/7 asiointimallin ja -ratkaisun suunnittelu ja projektointi.		24/ 7 asiointimallin ja -ratkaisun suunnittelu ja projektointi ei ole käynnistynyt. Tavoite sisältyy hyvinvoinnin kasvunohjelmajohtamisen valmisteluun, toteutus ajankohta tarkentuu. Arja Kumpu 21.5.2019		

Strategiaohjelma		Strategiatavoite		
Statuksen kasvu		Rohkeita kokeiluja		
Talousarviotavoite		Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Verkostomaisen toiminnan käynnistäminen. Luodaan yhteiset tulevaisuuden tavoitteet moniammatillisille verkostoille sekä yritysverkostolle elinvoiman ja hyvinvoinnin kasvattamiseksi. Vahvistetaan verkostoissa toimimista ja verkostojohtamisen osaamista.		Elinvoiman kasvu -ohjelmaa on laadittu sidosryhmien kanssa ja samalla käynnistetty elinvoiman johtamisen verkostotyö. Verkostotyön tavoite on syventää yhteistyötä käytännön tasolla kasvualustaksi. Kasvualusta tarkoittaa, että yhteiskumppanit löytävät perusrakenteita koskevien investointien ympärille riittävästi omaa ja yhteistä toimintaa. Yritykset tuottavat kasvua edistäviä toimenpiteitä yhdessä, mutta oman intohimonsa mukaan.		
Mittari				
Osallistuneet yritykset, järjestöt ja instituutiot (kpl)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 4/2019	Tavoitearvo 12/2019	
	0,00	32,00	20,00	
Talousarviotavoite		Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Aluetoiminta on käynnistynyt. Alueen asukkaat, yritykset ja järjestöt ovat aktivoituneet yhdessä tekemiseen.		Kaksi aluetoimikuntaa perustettu ja toiminta alkanut. Kolmen uuden aluetoimikunnan nimitys käsitelty kaupunginhallituksessa 20.5. --> virallinen nimitys kaupunginvaltuuston kokouksessa 27.5.		
Mittari				
Aluetoimikuntien toteuttamat ideat (kpl)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 4/2019	Tavoitearvo 12/2019	
	0,00	4,00	5,00	

Strategiaohjelma	Strategiatavoite		
Elinvoiman kasvu	Törmäyttävä korkeakoulu		
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Paikallisesti suoritettavissa olevan maisteriohjelman käynnistäminen.	Koulutuksen kehittäminen on tunnistettu verkoston elinvoimatyössä keskeiseksi kasvuteoksi. Asiantuntija- ja koulutusinstituutioiden kanssa on aloitettu verkostokeskustelu koulutuksen kehittämistoimenpiteiden tunnistamiseksi. Koulutuksen kehittämissuunnitelman laadinta tulisi resursoida tai priorisoida. Talousarviotavoitteen toteuttamista on siirretty.		

Strategiaohjelma	Strategiatavoite		
Sisäisen toiminnan kehittäminen	Uudet toimintatavat		
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Ohjelma- ja projektihallinnan käynnistäminen.	Resursointi karsittiin talousarviosta eikä tavoitetta poistettu taulukosta. Elinvoiman kasvuohjelman valmistelun yhteydessä on käynyt lisäksi ilmi, että sisäisen projektinhallinnan sijaan olisi vieläkin tärkeämpää panostaa verkostomaisen kehittämisrahoituksen koordinoituihin ja TKI-rahoitushakuihin alueellisesti yhteistyössä Nyt esim. liiketoiminnan kehittämisaikaa jää osin käyttämättä.		
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Digitalisoidaan palvelut.	Tavoitetta toteutetaan viiden toimenpidekokonaisuuden kautta. Käynnissä on lisätyn todellisuuden kokeiluprojekti yhteistyössä asumisen ja ympäristön kanssa, johon liittyy KSAON oppilaiden työharjoittelu. HR-järjestelmäympäristöön liittyvien järjestelmien palvelunhallinnan parantaminen on käynnissä. Asumisen ja ympäristö toimialan mittauspalveluissa on käynnistetty D365 -kenttätönohjauksen kokeilu. Kouvola on mukana suurten kaupunkien avoimien rajapintojen ja avoimien ohjelmistotuotteiden yhteisen hallintomallin kehittämisen projektissa. Lisäksi on käynnissä useita digitalisaation kokeilu- ja toteutusprojekteja. Digitalisaatioryhmän toiminta on käynnistetty koordinoimaan palvelujen digitalisaatiota. Digitalisoitavien palveluiden tuotantokustannukset arvioidaan palveluittain.		
Mittari			
Digitalisoitujen palveluiden tuotantokustannusten muutos (%)	Lähtöarvo	Toteuma-arvo	Tavoitearvo 12/2019
			-20,00

Talousarviotavoite		Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Digitaalisen turvallisuuden kokonaiskuva. Laaditaan toimenpidesuunnitelmat ja käynnistetään toteutus. Tehdään tietotilinpäätös.		Digitaalisen turvallisuuden politiikka ja Tietosuojapolitiikka ovat valmiina kaupunginhallituksen käsittelyä ja päätöksentekoa varten. Tietotilinpäätöksen sisältörunko on valmiina. Toimenpidesuunnittelu etenee suunnitellusti.		
Mittari				
Toteutumisaste (%)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 4/2019	Tavoitearvo 12/2019	
	0,00	50,00	100,00	
Talousarviotavoite		Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Hallinnon prosessien tehostaminen digitalisatiota hyödyntämällä.		Sähköisten kokoushallinnan koulutukset on järjestetty toimielimille alkuvuoden aikana, minkä jälkeen käyttöönotto tapahtuu toimielimittäin 30.6. mennessä. Sähköisen tiedonhallinnan käyttöönoton valmistelua on tehty TOS/TOJ-projektina alkuvuoden ajan.		
Mittari				
Sähköisen kokoushallinnan piirissä olevien toimielinten määrä (kpl)	Lähtöarvo 12/2018	Toteuma-arvo 4/2019	Tavoitearvo 12/2019	
	1,00	1,00	13,00	
Sähköisen tiedonhallinnan ja -arkistoinnin piirissä olevien järjestelmien määrä (kpl)	Lähtöarvo 12/2018	Toteuma-arvo 4/2019	Tavoitearvo 12/2019	
	0,00	0,00	1,00	

Talous

Kaupunginhallitus 1000 e	TA 2019	Ta- muutos	Muutettu TA 2019	Toteutuma 1-4/2019	Poikkeama	Tot-%	Ennuste TP 2019
Toimintatulot	62 407	0	62 407	19 165	43 242	30,7	58 167
Myyntitulot	1 171	0	1 171	636	534	54,4	1 547
Tuet ja avustukset	1 596	0	1 596	180	1 416	11,3	1 400
Muut toimintatulot	59 640	0	59 640	18 348	41 292	30,8	55 220
Valmistus omaan käyttöön	300	0	300	11	289	3,7	300
Toimintamenot	-64 020	-957	-64 977	-20 056	-44 921	30,9	-60 925
Henkilöstömenot	-8 635	397	-8 238	-2 551	-5 687	31	-8 239
Palkat ja palkkiot	-6 886	327	-6 559	-1 997	-4 562	30,4	-6 559
Henkilösivumenot	-1 749	70	-1 679	-554	-1 125	33	-1 680
Eläkemenot	-1 534	58	-1 476	-496	-980	33,6	-1 476
Muut henkilösivumenot	-215	11	-204	-58	-145	28,7	-204
Palvelujen ostot	-34 251	-1 383	-35 634	-11 065	-24 570	31,1	-35 195
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 999	29	-10 970	-4 394	-6 576	40,1	-10 950
Avustukset	-1 811	0	-1 811	-205	-1 606	11,3	-1 811
Muut toimintamenot	-8 325	0	-8 325	-1 842	-6 483	22,1	-4 730
Toimintakate	-1 313	-957	-2 270	-880	-1 390	38,8	-2 458
Poistot ja arvonalentumiset	-11 616	0	-11 616	-3 970	-7 646	34,2	-11 616

Investoinnit 1.000 e	TA 2019	Ta- muutos	Muutettu TA 2019	Toteu- tuma 1- 4/2019	Poikkeama	Tot- % TP 2019	En- nuste TP 2019
Investointitulot	1 750	0	1 750	241	1 509	13,8	1 750
Rahoitusosuudet	1 750	0	1 750		-1 750	0,0	1 750
Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	241	241		240
Investointimenot	-16 652	-400	-17 052	-1 134	15 918	6,7	-13 010
Netto	-14 902	-400	-15 302	-893	14 409	5,8	-11 260

Henkilöresurssit

Henkilömäärä	TA 2019	TOT. 30.4.2019
Henkilötyövuosina	115	119

3.3 Kasvatus ja opetus**Kasvatus- ja opetuslautakunta**

Toimiala Kasvatus ja opetus

Sitovuustaso Kaupunginvaltuuston hyväksymät toimintakate ja toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen

Toiminta kasvatus ja opetus –toimialalla on toteutunut talousarvion mukaisesti. Toimialan talous on toteutunut alle tasaisen toteuman toimintakatteen ollessa 33,1 % (0,2 % alle tasaisen toteuman). Tulot ovat kertyneet 31,9 % ja menot 33,0 %. Palvelukohtaisesti toimintakate on ylittänyt tasaisen toteuman kasvun tuessa 37,4 % ja toimialan hallinnossa 36,1 %. Kasvun tuessa talous tasapainottuu koulunkäynninohjaajien kesäkeskeytysajalta säästyvien palkkojen kautta, hallinnon alkuvuotta rasittavat mm. toimialan yhteiset palvelujen ostot, jotka jaetaan edelleen palveluille.

Kasvun tuessa nuorisopalvelujen yhteiset palvelut muuttivat alkuvuonna uusiin tiloihin NuPa-taloon, jossa toimintaa kehitetään edelleen. Toimintaympäristöä kehitetään yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa. Nuorisopalveluiden toimintamalleja ja tiloja tarkastellaan koko kaupungin alueella valmisteilla olevassa palveluverkkoselvityksessä.

Oppilas- ja opiskeluhoitojen toimintamalleja kehitetään edelleen vastaamaan oppilaiden ja opiskelijoiden tuen tarpeeseen erityisesti nivelvaiheissa ja tuen tarpeen muuttuessa. Tuen jatkumoon kiinnitetään erityistä huomiota. Verkostomainen työote on laajasti käytössä ja verkostorakenne toimii. Vuosikello ohjaa verkoston toimintaa. LAPE-kehittämistyöhön osallistutaan niin maakunnan kuin valtakunnankin tasolla. Yhteistyötä Kymsoten kanssa pyritään ylläpitämään ja lujittamaan.

Uusi 1.8.2019 voimaan tuleva varhaiskasvatussuunnitelma on valmistunut, keskeistä uudessa suunnitelmassa on lasten osallisuuden ja vaikuttamisen korostuminen entisestään. Yksityisessä päiväkotihoidossa ollaan siirtymässä PSOP-palvelusetelijärjestelmään, joka tehostaa taloushallinnon toimintaa. Keskusta-alueen radan alapuolen varhaiskasvatuspaikkojen tarve on kasvanut ja nykyiset tilat osin epätarkoituksenmukaisia ja heikkokuntoisia. Tätä tarvetta korjaamaan on suunniteltu Haanojan päiväkodin yhteyteen uusi päiväkotitila. Valkealan alueelle tulevasta yksityisestä palvelusetelipäiväkodistä on tehty päätökset. Myös varhaiskasvatuksessa on aloitettu palveluverkkoselvityksen valmistelu, joka sisältää vuorohoidon ja avoimen varhaiskasvatuksen tarkastelun.

Lautakunnan ohjauksessa on alettu valmistella valtuuston tekemän perusopetuksen kehittämispäätöksen mukaisen 20-koulun mallin toteuttamista. Valmistelutyötä on tehty vuoden alusta alkaen useassa eri ryhmässä ja verkostossa. Toimialan alueverkostot ovat olleet mukana laajapohjaisesti, samoin Kymsoten edustus. Tilapalvelut tekivät kaikissa peruskouluissa kevään aikana laaja-alaisen kuntoarvion. Kehittämisen tavoitteena on turvata laadukas perusopetus pitkälle tulevaisuuteen. Valkealan, Anjalan ja Sarkolan koulujen uudisrakennusten suunnitteluryhmät ovat tehneet työtä tilapalvelujen johdolla. Perusopetuksessa on alkuvuonna suunniteltu lukuvuoden 2019 – 2020 toteuttamista ja jaettu opetustunnit kouluille. Kouluverkon säilyessä nykyisellään tulevana lukuvuonna opettajien eläköitymisen hyödyntäminen on vaikeutunut. Opetustuntien vähentäminen on tehty oppilasmäärien vähentymistä hyödyntäen sekä jakotuntien

määrä leikkaamalla. Tänä vuonna kuudennelta luokalta siirtyi isompi oppilasmäärä yläkouluun kuin koulutulokkaita ensimmäiselle luokalle. Tämän johdosta on pystytty vähentämään opetusryhmiä. Opetustuntien vähentämisen kautta olemme myös vähentäneet tuntiopettajien määrää. Lisäksi aamu- ja iltapäivätoiminnan ostopalveluista on vähennetty kaksi ryhmää (Eskolanmäki ja Tehtaanmäki), jotka on siirretty kaupungin omaksi toiminnaksi seuraavana lukuvuonna.

Kevään 2019 yhteishaussa lukiokoulutukseen haki 48 % ensisijaisista hakijoista. Ammatillisessa koulutuksessa aikuisikäisten suhteellinen osuus opiskelijoista on kasvanut. Toisen asteen koulutuksessa on valmisteltu 1.8.2019 voimaan tulevan uuden lukiolain toteutusta Kouvolassa. Laki asettaa koulutuksen järjestäjille velvoitteita mm. korkeakoulu- ja työelämäyhteistyölle sekä opiskelijoiden erityiseen tukeen ja opintojen ohjaukseen. Muutokseen on varauduttu henkilöstökoulutuksella. Lukioiden kurssikehystä on leikattu syksystä 2019 alkaen, jotta pystytään toteuttamaan asetetut säästötavoitteet. Muutos ei kuitenkaan vaikuta koulutuspalvelujen tasoon. Kaupunginhallituksen päätöksen perusteella on aloitettu lukioverkkoiselvityksen tekeminen.

KSAO jatkaa edelleen ammatillisen koulutuksen reformin ja uuden organisaation sisänaajoa sekä valmistautuu opettajien vuosityöaikaan.

Toimenpiteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi

Kasvatus ja opetus –toimialan resurssin käyttöä seurataan suhteessa palvelutarpeen kehittymiseen ja toimintaan. Palveluissa ja yksiköissä seurataan talousarvion ja siitä johdetun käyttösuunnitelman toteutumista tarkasti. Havaintojen perusteella käynnistetään tarvittavia toimenpiteitä talouden ja toiminnan toteuttamiseksi. Palveluiden perustellut käyttösuunnitelmasta poikkeavat resurssitarpeet arvioidaan ja niihin reagoidaan syksyllä 2. osavuositarkastuksen yhteydessä.

Sitoudutaan talouden tasapainottamiseen ja säästöihin liittyvien toimenpiteisiin. Tarkkojen säästöjen toteutumisen arviointi on tässä vaiheessa vuotta vielä vaikeaa. Huhtikuun tilanne huomioden toimiala pysyy talousarviossa. Kasvun tuen palveluista siirtyi henkilöstöä Kymsokeen, kaikki muut palvelut jatkavat samoilla painotuksilla kuin v. 2018.

Haanojan päiväkodin uudisrakennus valmistuu käyttöön vuoden 2020 alussa. Perusopetuksen palveluverkkoinvestoinneissa toteutetaan päiväkotirakentamisen suunnittelua Anjalan alakoulun ja Valkealan yhtenäiskoulun yhteydessä. Anjalan alakoulun rakentaminen alkaa syksyllä 2019 ja valmistuu elokuuhun 2020 mennessä. KSAOn Utinkatu 44 toimipisteen siiven peruskorjaus on alkanut toukokuussa. Syksyllä Hyvinvoinnin koulutusalat siirtyvät väistötiloihin entisiin liiketalouden tiloihin Salpausselänkadulle. Lukiokoulutuksessa ei ole suunnitteilla lähitulevaisuudessa isoja investointeja.

Riskianalyysi

Kasvatus ja opetus -toimialan yksi keskeisin riski liittyy henkilöstöön, sen jaksamiseen ja muutosjohtamiseen. Uuden organisaation tuomat muutokset, päätetyt talouden tasapainottamistoimenpiteet sekä palveluverkkoselvitykset kuormittavat henkilöstöä ja epätietoisuus tulevasta lisääntyy. Tämä voi aiheuttaa pahimmillaan motivaation laskua, heikentää työssäjaksamista, lisää sairauspoissaoloja ja työntekijöiden poislähtöä.

Palvelutarpeiden ennakoimattomat ja äkilliset muutokset saattavat aiheuttaa palveluissa ja erityisesti palveluyksiköissä tilanteita, joissa tehtävien toteuttaminen laadukkaasti vaikeutuu ja asiakkaan oikeus palveluun vaarantuu esim. varhaiskasvatuksen ryhmäkoot.

Pitempiaikaisena riskinä on rakennus- ja irtaimistoinvestointien jälkeenjääneisyys sekä päätöksenteon hitaus palveluverkoissa. Strategiset linjaukset sekä johdonmukaiset ja kestävät päätökset palvelutasosta sekä niiden edellyttämistä palveluverkoista mahdollistavat kustannustehokkaat toteutukset sekä turvaa palveluiden laadun ja palvelukyvyyn asiakkaiden hyväksi. Kymsojen rooli ja sitoutuminen mm. yhteiseen verkostotyöhön ja yhteisiin investointeihin mm. perhekeskustiloja varten on vielä epävarmaa, mikä vaikeuttaa päätösten tekoa investoinneissa.

Valtuuston hyväksymien toiminnallisten tavoitteet toteutuminen

Strategiaohjelma	Strategiatavoite		
Statuksen kasvu	Koko kaupunki kasvattaa 		
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Alueiden palveluita sekä järjestöjen yhteistyötä edistetään verkostojohtamisen keinoin lasten ja nuorten palveluissa.	Verkostotyötä ohjaa yhdessä valmisteltu verkostotyön vuosikello. Kaupunki- ja aluetason verkostojen kokoontuvat säännöllisesti. Palveluiden henkilöstö ja esimiehet ovat osallistuneet aktiivisesti verkostokokouksiin, Kymsoten edustus myös. Verkostot ovat olleet mukana perusopetuksen kehittämistyössä mm. some-osaamisen somepolku. Yhteistyö poliisin kanssa aktivoitu ja toimintamallista sovittu. Toisella asteella yhteistyötä on avattu erityisesti korkeakoulujen suuntaan tavoitteella pyrkiä lisäämään opiskelijoiden valinnanmahdollisuuksia ja tutustumista korkeakouluopiskeluun.		
Mittari			
Kaupunkitason verkoston toiminnan arviointi (1-5)	Lähtöarvo	Toteuma-arvo 4/2019	Tavoitearvo 12/2019
		3,60	4,00
Alueverkostojen toiminnan arviointi (1-5)	Lähtöarvo	Toteuma-arvo 4/2019	Tavoitearvo 12/2019
		3,00	4,00

Strategiaohjelma	Strategiatavoite		
Sisäisen toiminnan kehittäminen	Osaava henkilöstö ja osallistava johtaminen		
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Kohdataan asiakas oikealla ""asenteella"". Palvelumuotoja kehitetään vastaamaan paremmin asiakkaan palvelutarpeita.	Asiakaslähtöiseen ja osallistavaan työotteeseen panostetaan ja asiaa pidetään säännöllisesti esillä. Toteutuu vielä vaihtelevasti palvelujen välillä. Toisen asteen koulutuksen toimintajärjestelmien kehittäminen jatkuu työtä. Nuorisovaltuusto on kokoonnut säännöllisesti.		
Mittari			
Asiakastytyytyväisyys (1-5)	Lähtöarvo	Toteuma-arvo 4/2019	Tavoitearvo 12/2019
		4,50	4,10
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Lisätään organisaation ymmärrystä hyvään asiakaskokemukseen johtavista tekijöistä. Kehitetään Askel-standardi tuottamaan kahden tasoista informaatiota organisaation kehittämistarpeisiin. Palvelualuemalli tuottaa palautteita. Tiedolla johtamisen prosessi on luotu.	Tiedolla johtamisen prosessin kehittäminen on käynnistetty kaikissa palveluissa. Johdon työpöytä on kehitetty tukemaan johtamista, KSAO:lle on tehty oma työpöytäsovellus		

Mittari			
Palvelujen arvio omasta toiminnasta (1-5)	Lähtöarvo	Toteuma-arvo	Tavoitearvo 12/2019
			4,00
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö. Vastuullinen ja valtuuttava johtamistapa joka osallistaa henkilöstöä toiminnan jatkuvaan parantamiseen.	Henkilöstön koulutussuunnittelu on käynnistetty palveluissa, ja työnohjaus mahdollistettu kaikissa palveluissa. Osaamisen jakaminen on otettu osaksi tutor-, liikkuva koulu ja oppilaskunnan ohjaajien toimintaa. Koulutuksissa on käytetty vertaiskouluttajia. Toimialan YT-ryhmässä käsitellään säännöllisesti työsuojelun ja henkilöstön hyvinvointiin liittyviä asioita.		
Mittari			
Koettu työhyvinvointi (1-10)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo	Tavoitearvo 12/2019
	7,70		7,90
Sairauspoissaolot (kpv /htv)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 4/2019	Tavoitearvo 12/2019
	14,70	6,20	14,00
Työskentelytavat ja vaikuttaminen (1-10)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo	Tavoitearvo 12/2019
	7,45		7,60

Strategiaohjelma	Strategiatavoite		
Elinvoiman kasvu	Tulevaisuuden taidot 		
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Lasten ja nuorten oman roolin vahvistaminen hyvinvoinnin edistämiseksi.	Kehittämistyö on käynnissä osana asiakasprosesseja. Uusi varhaiskasvatussuunnitelma on valmistunut ja siinä korostuu lasten vaikuttaminen ja osallisuus entisestään. Nuorisovaltuusto on ollut aktiivisesti mukana lasten ja nuorten hyvinvoinnin kehittämisessä, mm. perusopetuksen kehittämiskäytännön valmistelussa.		
Mittari			
Asiakastyytyväisyys (1-5)	Lähtöarvo	Toteuma-arvo 4/2019	Tavoitearvo 12/2019
		4,50	4,10
Palvelujen arvio omasta toiminnasta (1-5)	Lähtöarvo	Toteuma-arvo 4/2019	Tavoitearvo 12/2019
		3,00	4,10
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Lisätään organisaation ymmärrystä hyvään asiakaskokemukseen johtavista tekijöistä. Kehitetään Askel-standardi tuottamaan kahden tasoista informaatiota organisaation kehittämistarpeisiin. Palvelualuemalli tuottaa palautteita. Tiedolla johtamisen prosessi on luotu.	Tiedolla johtamisen prosessin kehittäminen on käynnistetty kaikissa palveluissa. Johdon työpöytä on kehitetty tukemaan johtamista, KSAO:lle on tehty oma työpöytäsovellus		

Mittari			
Palvelujen arvio omasta toiminnasta (1-5)	Lähtöarvo	Toteuma-arvo	Tavoitearvo 12/2019
			4,00
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö. Vastuullinen ja valtuuttava johtamistapa joka osallistaa henkilöstöä toiminnan jatkuvaan parantamiseen.	Henkilöstön koulutussuunnittelu on käynnistetty palveluissa, ja työnohjaus mahdollistettu kaikissa palveluissa. Osaamisen jakaminen on otettu osaksi tutor-, liikkuva koulu ja oppilaskunnan ohjaajien toimintaa. Koulutuksissa on käytetty vertaiskouluttajia. Toimialan YT-ryhmässä käsitellään säännöllisesti työsuojelun ja henkilöstön hyvinvointiin liittyviä asioita.		
Mittari			
Koettu työhyvinvointi (1-10)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo	Tavoitearvo 12/2019
	7,70		7,90
Sairauspoissaolot (kpv /htv)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 4/2019	Tavoitearvo 12/2019
	14,70	6,20	14,00
Työskentelytavat ja vaikuttaminen (1-10)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo	Tavoitearvo 12/2019
	7,45		7,60

Strategiaohjelma	Strategiatavoite		
Elinvoiman kasvu	Tulevaisuuden taidot 		
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Lasten ja nuorten oman roolin vahvistaminen hyvinvoinnin edistämiseksi.	Kehittämistyö on käynnissä osana asiakasprosesseja. Uusi varhaiskasvatussuunnitelma on valmistunut ja siinä korostuu lasten vaikuttaminen ja osallisuus entisestään. Nuorisovaltuusto on ollut aktiivisesti mukana lasten ja nuorten hyvinvoinnin kehittämisessä, mm. perusopetuksen kehittämistratkaisun valmistelussa.		
Mittari			
Asiakastytyväisyys (1-5)	Lähtöarvo	Toteuma-arvo 4/2019	Tavoitearvo 12/2019
		4,50	4,10
Palvelujen arvio omasta toiminnasta (1-5)	Lähtöarvo	Toteuma-arvo 4/2019	Tavoitearvo 12/2019
		3,00	4,10

Talous

Kasvatus- ja opetuslautakunta 1000 e	TA 2019	Ta- muutos	Muutettu TA 2019	Toteutuma 1-4/2019	Poikkeama	Tot-%	Ennuste TP 2019
Toimintatulot	9 860	0	9 860	3 141	6 719	31,9	9 860
Myyntitulot	2 714	0	2 714	838	1 876	30,9	2 714
Maksutulot	3 404	0	3 404	1 187	2 217	34,9	3 404
Tuet ja avustukset	3 591	0	3 591	1 012	2 579	28,2	3 591
Muut toimintatulot	151	0	151	104	47	69	151
Toimintamenot	-157 829	0	-157 829	-52 068	-105 761	33	-157 829
Henkilöstömenot	-95 488	0	-95 488	-31 436	-64 052	32,9	-95 488
Palkat ja palkkiot	-77 055	0	-77 055	-25 353	-51 702	32,9	-77 055
Henkilösivumenot	-18 434	0	-18 434	-6 083	-12 351	33	-18 434
Eläkemeno	-15 816	0	-15 816	-5 284	-10 532	33,4	-15 816
Muut henkilösivumenot	-2 618	0	-2 618	-799	-1 818	30,5	-2 618
Palvelujen ostot	-22 519	0	-22 519	-8 103	-14 416	36	-22 519
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 419	0	-3 419	-711	-2 708	20,8	-3 419
Avustukset	-9 879	0	-9 879	-2 848	-7 030	28,8	-9 879
Muut toimintamenot	-26 523	0	-26 523	-8 969	-17 554	33,8	-26 523
Toimintakate	-147 969	0	-147 969	-48 927	-99 042	33,1	-147 969
Poistot ja arvonalentumiset	-47	0	-47	-18	-29	38,4	-47

Henkilöresurssit

Henkilömäärä	TA 2019	Tot. 1-4/2019
Henkilötyövuosina	2 036	1 994

Volyymit

	TP 2018	TA 2019	Tot. 1-4/2019
Kasvun tuki			
Nuorisopalvelujen toimintaan osall. määrä	62 967	85 000	29 796
Ohjaamon asiakkuuksien määrä	2 323	2 000	420
yksilöasiakkaat	1 489	1 500	357
yhteisöasiakkaat	834	500	63
Varhaiskasvatus			
Päiväkotitoiminta ja perhepäivähoito kk/yht, oma toiminta	27 825	28 000	10 322
Päiväkotitoiminta kk/yht, palveluseteli	7 383	7 200	2 559
Lapsia kotihoidontuen piirissä	1 118	1 120	708
Perusopetus			
Oppilasmäärä	7 445	7 500	7 445
Erityisen tuen oppilasmäärä	1 013	970	1 013
Aamu- ja iltapäivätoimintaan osall. oppilaat	480	490	480
Kuljetusoppilaat (esi- ja perusop. lisäop, valmistava opetus)	1 593	1 600	1 593

	TP 2018	TA 2019	Tot. 1-4/2019
Lukiokoulutus			
Päivälukiot/kurssit	1 979	2 002	2 002
Ilta lukio/kurssit	391	350	350
Lukioiden opiskelijamäärä	1 357	1 360	1 240
Ammatillinen koulutus			
Ammatillinen koulutus opiskelijavuodet	2 167	2 256	928

3.4 Liikunta ja kulttuuri

Liikunta- ja kulttuurilautakunta

Toimiala	Liikunta ja kulttuuri
Sitovuustaso	Kaupunginvaltuuston hyväksymät toimintakate ja toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen

Liikunnan- ja kulttuurin toimialan talous on toteutunut suunnitellulla tavalla toimintakatteen ollessa 30,9 %. Tulot ovat toteutuneet 40 %, josta osa on mm opistomaksujen etupainotteisuutta. Henkilöstömenot ovat hiukan yli määrärahojen, jotka ovat talousarvion valmistelussa jääneet pois. Muut määrärahavajaukset kohdistuvat yhteisötyön palveluihin, joita ovat sotaveteraanien avustus sekä tulkkipalvelut. Liikuntapalveluiden talousarviota heikentävät yksittäiset tulonmenetykset joidenkin liikuntahallien osalta. Syksyllä on odotettavissa parantunutta tulovirtaa taksojen muutosten myötä. Liikuntaverkon selvitystyö on lähtenyt hyvin käyntiin, jonka myötä on odotettavissa parempaa resurssien kohdentamista jo tämän vuoden aikana.

Kulttuuripalveluissa on toimittu tiukassa talouskehityksessä, joka on vaikuttanut töiden järjestelyihin kirjastossa ja museossa. Toiminnot on saatu kuitenkin vietyä läpi. Kulttuuripalveluissa panostetaan asiakaspalautteen seuraamiseen, digitaalisten palvelujen kehittämiseen sekä yhteistyön lisäämiseen kolmannen sektorin ja erilaisten yhteisöjen ja verkostojen kanssa.

Toimenpiteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi

Toimialan säästöt alkavat toteutumaan jälkimmäisellä osalla vuotta, sen myötä, kun rakenteita saadaan muutetuksi. Tulojen odotetaan myös kasvavan syksyn aikana.

Riskianalyysi

Henkilöresurssin riittävyys on turvattava, jotta palvelut saadaan tuotettua tavoitteiden ja säädösten vaatimusten mukaisesti.

Valtuuston hyväksymien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Strategiaohjelma	Strategiatavoite
Statuksen kasvu	Asukkaat voimavarana
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio
Hyvinvointia edistävät palvelut tuodaan reaaliaikaisilla alustoilla kuntalaisten tarjolle	Työt aloitettu mm. kirjastossa ja liikuntapalveluissa. Talouden sopeutus vienyt pohjaa. Verkkomaksaminen otettu käyttöön kirjastossa maaliskuussa. Käyttöönotto sujui hyvin. Asiakaspalautte ollu positiivista. Käyttö tasaisessa kasvussa.

Mittari			
Uudenlaisten teknologiaa hyödyntävien palvelu- ja toimintamallien lanseeraus (kpl)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 4/2019	Tavoitearvo 12/2019
	28,00	30,00	35,00

Strategiaohjelma	Strategiatavoite		
Hyvinvoinnin kasvu	Ennaltaehkäisevät palvelut		
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Asiakkaan oman roolin vahvistaminen hyvinvoinnin edistämiseksi	Kehitteillä omaehtoisen vesiliikunnan toimintamalli. Virtakortin kautta tuotu mahdollisuuksia itsensä kehittämiseksi ja hyvinvoinnin lisäämiselle.		
Mittari			
Toimintamallit käytössä (kpl/v)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 4/2019	Tavoitearvo 12/2019
	0,00	1,00	4,00

Strategiaohjelma	Strategiatavoite		
Hyvinvoinnin kasvu	Innostava palveluasenne		
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Asiakaskokemuksen ymmärrystä lisätään	Asiakasymmärryksen parantamiseksi on tehty laaja kuntalaiskysely koskien liikuntapaikkoja. Vastauksia saimme n. 1500. Järjestöt keräävät 2019 jäsentensä tarpeita ja ideoita yhdistystoiminnan kehittämiseksi. Osallistamalla asiakkaiden näköinen pääkirjasto -hanke jatku - asiakasraati mukana lautakunnan kanssa Oodissa, nuorten osallistamisvaihe, Urban Officen uudistaminen. Museon asiakastyytyväisyyskyselyyn vastaajia 79 ja kirjastossa 220, vastausten yhteiska. 4,3.		
Mittari			
Asiakastyytyväisyys (1-5)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 4/2019	Tavoitearvo 12/2019
	3,80	4,30	4,50

Strategiaohjelma	Strategiatavoite		
Statuksen kasvu	Kaupunki palvelualustana 		
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Liikunnan ja kulttuurin tuottamista edistetään järjestöjen elinvoimaisuutta lisäämällä.	Järjestöjen saamat avustukset on kohdistettu toimintaan, jossa lisätään kuntalaisten aktiivisuutta ja elinvoimaista toimintaa. Järjestösuunnitelma on tekeillä yhdistysten kanssa kokoamaan toiminnan tavoitteet, resurssit ja työtavat. Kulttuuripalveluissa aktivoitu järjestöjä tapahtumien suunnittelussa ja toteuttamisessa. Sote-järjestöjen maakunnallisessa yhteistyössä on tehty toimenpidesuunnitelma kuntien ja järjestöjen yhteistyönä. Yhteisöpalveluissa on koulutettu järjestöjä taloushallinnon kysymyksissä.		
Mittari			
Yhteishankkeiden/foorumien määrä (kpl)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 4/2019	Tavoitearvo 12/2019
	19,00	8,00	25,00

Talous

Liikunta- ja kulttuurilautakunta 1000 e	TA 2019	Ta- muutos	Muutettu TA 2019	Toteutuma 1-4/2019	Poikkeama	Tot-%	Ennuste TP 2019
Toimintatulot	3 426	0	3 426	1 371	2 055	40	3 426
Myyntitulot	1 283	0	1 283	546	736	42,6	1 283
Maksutulot	497	0	497	210	286	42,4	497
Tuet ja avustukset	252	0	252	141	110	56,2	252
Muut toimintatulot	1 395	0	1 395	473	922	33,9	1 395
Toimintamenot	-30 573	0	-30 573	-9 754	-20 819	31,9	-30 573
Henkilöstömenot	-7 233	0	-7 233	-2 379	-4 854	32,9	-7 233
Palkat ja palkkiot	-5 563	0	-5 563	-1 862	-3 700	33,5	-5 563
Henkilösivumenot	-1 670	0	-1 670	-517	-1 153	31	-1 670
Eläkemeno	-1 484	0	-1 484	-461	-1 023	31,1	-1 484
Muut henkilösivumenot	-187	0	-187	-56	-130	30,2	-187
Palvelujen ostot	-5 969	0	-5 969	-1 884	-4 084	31,6	-5 969
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 121	0	-1 121	-349	-772	31,1	-1 121
Avustukset	-4 109	0	-4 109	-1 060	-3 049	25,8	-4 109
Muut toimintamenot	-12 142	0	-12 142	-4 082	-8 060	33,6	-12 142
Toimintakate	-27 147	0	-27 147	-8 383	-18 764	30,9	-27 147
Poistot ja arvonalentumiset	-322	0	-322	-101	-221	31,3	-322

Henkilöresurssit

Henkilömäärä	TA 2019	Tot. 1-4/2019
Henkilötyövuosina	126	142

Volyymit

Liikuntapalvelut	TP 2018	TA 2019	Tot. 1-4/2019
Uimahallien kävijämäärä	292 847	310 000	120 649
Kuntosalien kävijämäärä		42 000	14 097
Liikuntapaikkojenkävijämäärä		1 800 000	747 304
Liikuntaryhmien kävijämäärä		13 000	7 624
Liikuntapalvelujen tapahtumien määrä		20	13

Kulttuuripalvelut	TP 2018	TA 2019	Tot. 1-4/2019
Kirjastokäynnit	752 132	680 000	290 033
Museoiden kävijämäärä	11 362	20 000	3 462
Kansalaisopiston kurssilaisten määrä	20 279	16 000	12 545
Kulttuurikasvatuksen kävijämäärä	28 999	20 000	4 842
Kulttuuritapahtumien kävijämäärä		17 000	3 550
Kirjaston tapahtumien määrä	548	500	215
Museoiden tapahtumien määrä	139	110	27
Kansalaisopistontapahtumien määrä	60	40	18
Kulttuurikasvatuksen tapahtumien määrä	830	450	184
Kulttuuritapahtumien määrä		30	12

Yhteisöpalvelut	TP 2018	TA 2019	Tot. 1-4/2019
Kulttuuritalojen kävijämäärä	123 815	110 000	43 772
Yritys- ja yhdistystyönkävijämäärä	1 589	800	261
Yritys- ja yhdistystyön tapahtumien määrä	88	50	6
Kehittämistyötä ko. palvelujen kanssa tekevien yhteisöjen määrä	39	40	12

3.5 Asuminen ja ympäristö**Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen**

Asuminen ja ympäristö toimialan talousarvio 2019 valmisteltiin edelliseen vuoteen verrattuna säästötavoitteiden johdosta hyvin tiukkana. Säästötavoitteita kohdistettiin erityisesti toimialan suurimpien palveluiden, kuten kiinteistöpalveluiden ja yhdyskuntatekniikan palveluihin mikä asettaa haasteita teknisen lautakunnan alaisten palveluiden talousarvion toteutumiselle. Lisähaasteita talousarvion toteutumiselle toi alkuvuoden poikkeuksellisen lumisen talvi, joka kasvatti merkittävästi palveluiden henkilöstökuluja sekä palveluiden ostoja kasvaneen lumen aurauksen ja kiinteistöjen talvikunnossapidon takia.

Rakennus- ja ympäristölautakunnan alaisten palvelujen sekä Maaseutulautakunnan alaisen maaseutupalvelun osalta talous on vakaammalla tasolla ja helpommin ennustettavissa. Ympäristöpalveluissa alkuvuonna kasvaneet tulot mahdollisesti jopa parantavat rakennus- ja ympäristölautakunnan toimintakatetta. Kymen Jätelautakunnan osalta toimintakate tasataan siten, että mahdollinen yli/alijäämä hyvitetään osakaskunnille.

Toimenpiteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi

Talouden sopeuttamisen toimenpiteitä on toteutettu ja niitä pyritään noudattamaan käytettävissä olevien mahdollisuuksien mukaan. Osa säästötoimenpiteistä edellyttää toimialasta riippumattomia päätöksiä muilla toimialoilla, kuten koulu- ja liikuntaverkon osalta.

Investointien toteutuminen

Asumisen ja ympäristön toimialan investoinnit on käynnistetty suunnitelmien mukaisesti. Toimialan investointien toteutumisaste on tammi-huhtikuun ajalta noin 13,5%, josta yhdyskuntatekniikan investointien toteutumisaste on noin 11,6 %.

Riskianalyysi

Henkilöstömäärän väheneminen näkyy työtehtävien hoidossa ja laadussa. Myös henkilöstön jaksaminen on koetuksella. Säästötoimenpiteiden myötä henkilöstöresurssit on alimitoitettu useilla palveluilla niiden tehtäviinsä nähden ja palveluverkon supistamistoimenpiteille on tarvetta.

Talous

Asumisen ja ympäristö 1000 e	TA 2019	Ta- muutos	Muutettu TA 2019	Toteutuma 1-4/2019	Poikkeama	Tot- %	Ennuste TP 2019
Toimintatulot	47 991	0	47 991	15 612	32 380	32,5	48 219
Myyntitulot	37 703	0	37 703	12 991	24 712	34,5	38 008
Maksutulot	1 847	0	1 847	619	1 227	33,5	1 847
Tuet ja avustukset	466	0	466	87	379	18,7	466
Muut toimintatulot	7 976	0	7 976	1 914	6 062	24	7 899
Valmistus omaan käyttöön	2 600	0	2 600	418	2 182	16,1	2 600
Toimintamenot	-64 660	79	-64 581	-21 133	-43 448	32,7	-65 216
Henkilöstömenot	-36 288	79	-36 209	-11 027	-25 182	30,5	-36 209
Palkat ja palkkiot	-28 206	65	-28 141	-8 522	-19 618	30,3	-28 141
Henkilösivumenot	-8 082	14	-8 069	-2 504	-5 564	31	-8 141
Eläkemenot	-7 131	12	-7 119	-2 217	-4 902	31,1	-7 119
Muut henkilösivumenot	-952	2	-950	-288	-662	30,3	-950
Palvelujen ostot	-12 852	0	-12 852	-5 025	-7 828	39,1	-13 487
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 418	0	-8 418	-3 069	-5 349	36,5	-8 418
Avustukset	-1 575	0	-1 575	-212	-1 363	13,5	-1 575
Muut toimintamenot	-5 527	0	-5 527	-1 801	-3 726	32,6	-5 527
Toimintakate	-14 069	79	-13 990	-5 104	-8 886	36,5	-14 397
Poistot ja arvonalentumiset	-8 515	0	-8 515	-2 983	-5 532	35	-8 515

Investoinnit 1000 e	TA 2019	Ta- muutos	Muutettu TA 2019	Toteutuma 1-4/2019	Poikkeama	Tot- %	Ennuste 2019
Investointitulot	2 000	0	2 000	195	1 805	9,7	2 000
Rahoitusosuudet	1 500	0	1 500	94	1 406	6,3	1 500
Pysyvien vastaavien myynnit	500	0	500	101	399	20,2	500
Investointimenot	-46 700	0	-46 700	-6 334	-40 366	13,6	-48 000
Netto	-44 700	0	-44 700	-6 139	-38 561	13,7	-46 000

Henkilöresurssit

Henkilömäärä	TA 2019	Tot. 1-4/2019
Henkilötyövuosina	889	795

Tekninen lautakunta

Toimiala

Asuminen ja ympäristö

Sitovuustaso

Kaupunginvaltuuston hyväksymät toimintakate ja toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen

Teknisen lautakunnan alaisten palvelujen talouden toteutuma on ensimmäisten neljän kuukauden osalta ylittynyt runsaslumisen talven johdosta. Tämä näkyy yhdyskuntatekniikan palvelussa toimintakulujen kasvuna. Muiden palveluiden osalta toteutuma on lähes budjetoidun mukainen. Alkuvuoden runsasluminen talvi nosti henkilöstökuluja ja palvelujen ostoja merkittävästi. Kokonaisuutena henkilöstökulut tulevat todennäköisesti pysymään talousarvion mukaisina vaikka kulut hieman kasvavat kesäaikana mm. lomarahojen maksun ja viheralueiden kausityöntekijöiden johdosta. Tällä hetkellä ennustetaan, että teknisen lautakunnan toimintakate tulee ylittymään kasvaneiden palvelujen ostojen seurauksena noin 0,4 milj. euroa. Lisäksi maaomaisuuden osalta myyntivoitot tulevat mahdollisesti jäämään alle budjetoidun. Haastetta lisää talouden tasapainottaminen, joka kaikilta osin ei ole toteutumassa tai toteutuminen siirtyy toimialasta riippumattomien päätösten vuoksi loppuvuoteen.

Verrattuna edellisen vuoden vastaavan ajan toteutumaan, toimintakate on n. 2 milj. euroa huonompi. Eroa aiheuttaa mm. viime vuonna alkuvuodesta tehdyt isot maakaupat n.1,0 milj. euroa ja poikkeuksellisen lumisen talven tuomat lisäkustannukset palvelujen ostoon ja henkilöstön yli- ja lisätyökorvauksiin yht.n.1 milj. euroa. Talvitöiden lisäys vaikuttaa myös kiinteistöpalveluihin mm. kattolumityöt aiheuttivat yhteensä n. 0,3 milj. euron lisälaskun.

Toimenpiteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi

Talouden tasapainottamisohjelmaa viedään hallitusti eteenpäin yhdessä tilaajien, esimiesten ja henkilöstön sekä luottamusmiesten ja työsuojelun kanssa.

Investointien toteutuminen

Yhdyskuntatekniikan investoinnit painottuvat kesäaikaan, kun taas maanhankinnan investointimäärärahat on pääosin jo sidottu. Molemmissa palveluissa on tarvetta lisämäärärahalle, jotta Kullasvaaran RRT-alueen laajennusvaiheita on mahdollista toteuttaa tavoiteaikataulussa.

Kärkihankkeet

Kärkihankkeista Kimolan kanavan rakennustyöt etenevät ja pioneeripuiston viherurakka on käynnistynyt. RRT-urakan työt ovat alkaneet louhinnalla ja maanrakennustyöt ovat meneillään. Muiden investointien osalta suurin osa urakoista oli vielä huhtikuussa talvitaulla. Marjonimentien jatkeella on meneillään edelleen lisämäärärahalla. Useissa kohteissa on meneillään kirjailutuksia ja urakat ovat valmistelussa. Uudelleen päällystysohjelma 2019 päätettiin TELAssa maaliskuussa. Voikkaan ristikkosillan ja Kuovin leikkipuiston työt ovat käynnistyneet. Kymijoen ulkoilureitti on kilpailutettu ja hankintapäätös tehty.

Asuntomessujen valmistelut ovat jatkuneet messuaikaisten palveluiden kilpailuttamisella, näyttelyalueiden valmisteluilla sekä taideteosten hankinnoilla. Messujen markkinointi- ja viestintäsuunnitelma on täydentynyt mediasuunnitelmalla ja ensimmäinen median ennakoretkipäivä on pidetty 13.3.2019. Messuaikaisen henkilöstön rekrytoinnit on toteutettu osana kaupungin kesätyöntekijöiden hakua ja ryhmäkoordinaattori on aloittanut tehtävässään 16.4.2019.

Keskustan kehittämistä on tehty kaupunkisuunnittelun osalta alkuvuonna lähinnä asemanseudun osalta. Vaihtoehtotarkastelu alueen vaihteittain toteuttamisen vaihtoehtoista on aloitettu. Uusia asemakaavakohteita ei ole käynnissä, mutta keskustakortteleiden asemakaavamuutos on päätetty jakaa kahteen osaan, jolloin kaava voidaan hyväksyä kaupungin omistamien alueiden osalta.

Uusien liityntäpysäköintialueiden rakentaminen on hyvässä vauhdissa ja niiden on määrä valmistua heinäkuussa. Asema-aukion siistiminen pienin toimenpitein on myös käynnistynyt ja työ tulee olemaan valmis heinäkuun alkuun mennessä. Toimenpiteet sisältävät mm. katoksen kunnostamisen ja maalaamisen, opasteiden lisäämistä, valaistuksen uusimista sekä istutusten lisäämistä.

Riskianalyysi

Toiminnallinen riski on säätötavoitteet sekä niistä aiheutuvat seuraukset palvelutason laskussa. Lisäksi sisäisiä riskejä on rakenteiden korjausvelan kasvu sekä katujen ja liikennealueiden kunto.

Valtuuston hyväksymien toiminnallisten tavoitteet toteutuminen

Strategiaohjelma	Strategiatavoite		
Hyvinvoinnin kasvu	Eheä yhdyskunta- ja taajamarakenne		
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Kaavoituksella täydennetään nykyistä kaupunkirakennetta erityisesti kaupunkikeskustassa ja rakennemallin ydinalueella. Vähintään 70% hyväksytyistä asemakaavoista sijaitsee em. alueella. 90% maanhankinnasta sijoittuu keskeiselle kaupunkialueelle.	Noin 89% maanhankinnasta (yht. n.32 ha) on tapahtunut keskeiseltä kaupunkialueelta. Maanhankintaan tarvitaan lisämäärärahaa kärkihankkeiden edistämiseksi.		
Mittari			
Keskeisten alueiden tonttutuotannon kappalemäärän %-osuus koko tonttutuotannosta	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 4/2019	Tavoitearvo 12/2019
	99,00	100,00	90,00
Keskeisten alueiden kaavojen kappalemäärän %-osuus kaikista kaavoista	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 4/2019	Tavoitearvo 12/2019
	80,00	100,00	70,00
Keskeisten alueiden maanhankinnan pinta-alan (ha) %-osuus kaikista maanhankinnoista	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 4/2019	Tavoitearvo 12/2019
	96,00	89,00	90,00

Strategiaohjelma	Strategiatavoite		
Statuksen kasvu	Euroopan turvallisin kaupunki		
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Kävelyä, pyöräilyä ja luonnossa liikkumisen mahdollisuuksia lisätään.	Kevyen liikenteen käyttäjämäärien laskennan hankinta on päätösvaiheessa.		
Mittari			
Kevyen liikenteen käyttäjämäärien kehitys pääväylillä (%)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 4/2019	Tavoitearvo 12/2019
	0,00	1,00	1,00
Parannettu/uusi kevyenliikenteen väylästä (km/v)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 4/2019	Tavoitearvo 12/2019
	2,00	0,00	5,00
Kymijoen rantareitin uusia reitistöjä (km/v)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 4/2019	Tavoitearvo 12/2019
	0,00	0,00	3,00
Kunnostettava luontopolkujen reitistö (km)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo	Tavoitearvo 12/2019
	0,00		3,00

Jalankulku- ja pyöriteiden kunto, mittarina FCG-tutkimus (1-5)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 4/2019	Tavoitearvo 12/2019
	3,00	0,00	3,00
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Asukkaat ovat tyytyväisiä keskustan puistojen hoidon tasoon sekä pääkatujen kuntoon.	FCG:n tutkimus on tilattu. Raportti ilmestyy kesällä.		
Mittari			
Keskustoihin johtavien pääkatujen kunto, mittarina FCG-tutkimus (1-5)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 4/2019	Tavoitearvo 12/2019
	2,99	0,00	3,00
Keskustan puistojen hoito, mittarina FCG- tutkimus (1-5)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 4/2019	Tavoitearvo 12/2019
	3,93	0,00	4,18

Strategiaohjelma	Strategiatavoite		
Elinvoiman kasvu	Logistinen keskus 		
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Kouvolan aseman vahvistaminen Pohjois-Euroopan logistisena keskuksena.	RRT terminaalialueen 1 vaiheen rakennusurakka on alkanut tammikuussa 2019.		
Mittari			
RRT terminaalialueen toteutumisaste (%)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 4/2019	Tavoitearvo 12/2019
	0,00	15,00	25,00

Strategiaohjelma	Strategiatavoite		
Sisäisen toiminnan kehittäminen	Osaava henkilöstö ja osallistava johtaminen		
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Asiakastyytyväisyyden pitäminen hyvällä tasolla ja/tai kohottaminen.	Kiinteistöpalvelujen asiakastyytyväisyyskysely suoritetaan loka-marraskuussa. Viranomaistoiminnassa on ollut käytössä asiakaspalautejärjestelmä 1.12.18 lähtien. Palautteita on tullut noin 150 kpl. Palautteiden perusteella asiakaskunta on palveluihin erittäin tyytyväinen.		
Mittari			
Kiinteistöpalvelujen asiakastyytyväisyys (1-4)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 4/2019	Tavoitearvo 12/2019
	3,15	0,00	3,20
Viranomaistoiminnan asiakastyytyväisyys (1-4)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 4/2019	Tavoitearvo 12/2019
	3,40	3,50	3,80

Talousarviotavoite		Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Sairauspoissaolojen ja työssä tapahtuvien tapaturmien väheneminen.		Sairauspoissaoloja on kertynyt 7,3 kpl/htv (v.2018 vastaavana aikana 8,0) ja työtapaturmia on kertynyt 16 kpl.		
Mittari				
Työtapaturmien lukumäärä (kpl)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 4/2019	Tavoitearvo 12/2019	
	77,00	16,00	74,00	
Sairauspoissaolot (kpv /htv)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 4/2019	Tavoitearvo 12/2019	
	21,40	7,30	19,90	
Talousarviotavoite		Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Hyvä esimiestyö ja laadukas työelämä.		Kysely suoritetaan syksyllä 2019.		
Mittari				
Lähin esimies toimii esimiehenä hyvin (1-10)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 4/2019	Tavoitearvo 12/2019	
	8,00	0,00	8,10	

Talous

Tekninen lautakunta 1000 e	TA 2019	Ta- muutos	Muutettu TA 2019	Toteutuma 1-4/2019	Poikkeama	Tot- %	Ennuste TP 2019
Toimintatulot	41 242	0	41 242	13 487	27 755	32,7	41 470
Myyntitulot	32 644	0	32 644	11 421	21 223	35	32 949
Maksutulot	222	0	222	71	152	31,8	222
Tuet ja avustukset	416	0	416	85	331	20,3	416
Muut toimintatulot	7 960	0	7 960	1 911	6 049	24	7883
Valmistus omaan käyttöön	2 600	0	2 600	418	2 182	16,1	2 600
Toimintamenot	-53 629	79	-53 550	-18 212	-35 338	34	-54 185
Henkilöstömenot	-28 610	79	-28 531	-8 702	-19 829	30,5	-28 531
Palkat ja palkkiot	-22 174	65	-22 109	-6 720	-15 388	30,4	-22 109
Henkilösivumenot	-6 436	14	-6 422	-1 981	-4 441	30,9	-6 422
Eläkemenot	-5 683	12	-5 672	-1 771	-3 901	31,2	-5 672
Muut henkilösivumenot	-753	2	-750	-211	-540	28,1	-750
Palvelujen ostot	-11 543	0	-11 543	-4 766	-6 777	41,3	-12 178
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 334	0	-8 334	-3 053	-5 281	36,6	-8 334
Muut toimintamenot	-5 142	0	-5 142	-1 691	-3 450	32,9	-5 142
Toimintakate	-9 786	79	-9 707	-4 307	-5 401	44,4	-10 115
Poistot ja arvonalentumiset	-8 472	0	-8 472	-2 977	-5 495	35,1	

Investoinnit 1.000 e	TA 2019	Ta- muutos	Muutettu TA 2019	Toteutuma 1-4/2019	Poikkeama	Tot- %	Ennuste TP 2019
Investointitulot	2 000	0	2 000	195	1 805	9,7	2000
Rahoitusosuudet	1 500	0	1 500	94	1 406	6,3	1 500
Pysyvien vastaavien myynnit	500	0	500	101	399	20,2	500
Investointimenot	-46 700	0	-46 700	-6 334	-40 366	13,6	-48 000
Netto	-44 700	0	-44 700	-6 139	-38 561	13,7	-46 000

Henkilöresurssit

Henkilömäärä	TP 2018	TA 2019	Tot. 1-4/2019
Henkilötyövuosina	750,35	742,20	657

Volyymit

	TP 2018	TA 2019	Tot. 1-4/2019
Asemakaavoitettu alue, ha/v	197	80	85
Hyväksytyt kaavat kpl/v	10	12	6
Maan osto ha	193	100	32
Luovutettu AO-tontteja kpl	22	35	2
Metsää ha	3910	3 600	3 936
Peltoa ha	696	670	693
Kadut ja kevyen liikenteen väylät km	977	985	977
Rakennetut puistot ha	219	219	219
Leikkipaikat kpl	141	141	141
Sillat ja tunnelit kpl	102	102	102
Ulkovalaisimet kpl	23 900	23 950	23 900
Rakennusten hoito (m2)	556 000	561 000	561 000
Siivottavat neliöt	344 000	346 000	342 600
Ateriamäärät kpl	4 920 002	4 800 000	1 806 552

Kymen jätelautakunta

Toimiala Asuminen ja ympäristö

Sitovuustaso Kaupunginvaltuuston hyväksymä toimintakate ja toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen

Toiminta ja talous ovat suunnitelman mukaisia.

Toimenpiteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi

Yhdeksän kunnan jätepoliittisen ohjelman laatiminen on käynnissä. Tavoitteena on saada ohjelma valtuustojen hyväksyttäväksi syksyllä 2020.

Riskianalyysi

Toiminnallisia ja taloudellisia riskejä ei ole tiedostettu.

Valtuuston hyväksymien toiminnallisten tavoitteet toteutuminen

Strategiaohjelma	Strategiatavoite		
Sisäisen toiminnan kehittäminen	Osaava henkilöstö ja osallistava johtaminen		
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Asukkaiden tyytyväisyys hyötyjätelisteverkoston ja sen toimivuuteen.	Vuoden 2019 kyselyn tulos saadaan syksyllä.		
Mittari			
FCG kyselytutkimukset vuosittain (1-5)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo	Tavoitearvo 12/2019
	4,09		4,15

Talous

Kymen jätelautakunta 1000 e	TA 2019	Ta- muutos	Muutettu TA 2019	Toteutuma 1-4/2019	Poikkeama	Tot- %	Ennuste TP 2019
Toimintatulot	251	0	251	53	198	21,3	251
Myyntitulot	251	0	251	53	198	21,3	251
Toimintamenot	-251	0	-251	-66	-186	26,1	-251
Henkilöstömenot	-177	0	-177	-57	-120	32,1	-177
Palkat ja palkkiot	-148	0	-148	-48	-100	32,2	-148
Henkilösivumenot	-29	0	-29	-9	-20	31,6	-29
Eläkemenot	-25	0	-25	-8	-17	31,9	-25
Muut henkilösivumenot	-5	0	-5	-1	-3	29,6	-5
Palvelujen ostot	-62	0	-62	-8	-55	12,1	-62
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8	0	-8	0	-8	0	-8
Muut toimintamenot	-4	0	-4	-1	-2	33,3	-4
Toimintakate	0	0	0	-12	12		0

Henkilöresurssit

Henkilömäärä	TP 2018	TA 2019	Tot. 1-4/2019
Henkilötyövuosina	4	4	4

Rakennus- ja ympäristölautakunta

Toimiala Asuminen ja ympäristö

Sitovuustaso Kaupunginvaltuuston hyväksymä toimintakate ja toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen

Rakennus- ja ympäristölautakunnan osalta talouskehitys on ollut vahvistetun talousarvion mukaista ensimmäisen vuosineljänneksen aikana. Tulojen kehitys on ollut jopa hiukan parempi kuin ennakoitiin talousarviossa. Toimintamenojen osalta henkilöstökulut muodostavat yli 80 % menoista ja siten myös toimintamenojen osalta ensimmäinen neljännes on talousarvion mukainen.

Toimenpiteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi

Rakennus- ja ympäristölautakunnan osalta toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumiselle ei alkuvuoden perusteella näyttäisi olevan esteitä.

Riskianalyysi

Toimintaan liittyvät riskit kohdistuvat suurimmalta osaltaan henkilöstön jaksamiseen ja työkuormitukseen. Avoinna oleviin virkoihin ja työsuhteisiin tulee saada täyttöluvat viranomaistyön jatkuvuuden ja erityislainsäädännössä kunnalle säädettyjen velvoitteiden suorittamisen varmistamiseksi.

Valtuuston hyväksymien toiminnallisten tavoitteet toteutuminen

Strategiaohjelma	Strategiatavoite
Hyvinvoinnin kasvu	Hiilineutraali kaupunki 2040
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio
Hiilineutraali kaupunki - kaupunki liittynyt Hinku-verkostoon. Ilmastotavoitteisiin tähtäävä tiekartta on hyväksytty.	Hinku-verkoston on liittynyt kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti. Tiekartta laaditaan syksyllä uuden ympäristöohjelman hyväksymisen jälkeen.

Strategiaohjelma	Strategiatavoite
Hyvinvoinnin kasvu	Monimuotoiset luontoympäristöt
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio
Tunnistetaan luonnon arvokohteet. Arvokohteiden keskeiset kriteerit on laadittu ja kriteerit ovat käytössä arvokohteiden määrittelyssä.	Työ tekemättä. Riskinä henkilöstöresurssien riittämättömyys.

Strategiaohjelma	Strategiatavoite		
Sisäisen toiminnan kehittäminen	Osaava henkilöstö ja osallistava johtaminen		
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Asiakastyytyväisyyden pitäminen hyvällä tasolla ja/tai kohottaminen.	Asiakaspalvelun tuloksia on kerätty 1.12.2018 alkaen ja palautteita on tullut n.150 kpl. Palautteiden perusteella asiakaskunta on palveluihin erittäin tyytyväinen.		
Mittari			
Viranomaistoiminnan asiakastyytyväisyys (1-4)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 4/2019	Tavoitearvo 12/2019
	3,40	3,50	3,80
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Sairauspoissaolojen ja työssä tapahtuvien tapaturmien aleneminen.	Työtapaturmia on sattunut 5 kpl ja sairauspoissaoloja on 4,3 kpv/htv (ed. vastaava luku 3,5)		

Mittari			
Työtapaturmien lukumäärä (kpl)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 4/2019	Tavoitearvo 12/2019
	1,00	5,00	0,00
Sairauspoissaolot (kpv /htv)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 4/2019	Tavoitearvo 12/2019
	8,85	4,30	8,00
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Hyvä esimiestyö ja laadukas työelämä.	Kysely suoritetaan syksyllä 2019.		
Mittari			
Lähin esimies toimii esimiehenä hyvin (1-10)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo	Tavoitearvo 12/2019
	8,35		8,40

Talous

Rakennus- ja ympäristö- lautakunta 1000 e	TA 2019	Ta- muutos	Muutettu TA 2019	Toteutuma 1-4/2019	Poikkeama	Tot- %	Ennuste TP 2019
Toimintatulot	1 431	0	1 431	475	956	33,2	1 431
Myyntitulot	295	0	295	64	231	21,8	295
Maksutulot	1 123	0	1 123	407	716	36,3	1 123
Tuet ja avustukset	0	0	0	3	-3		0
Muut toimintatulot	13	0	13	0	13	1,9	13
Toimintamenot	-3 646	0	-3 646	-1 085	-2 561	29,8	-3 646
Henkilöstömenot	-2 800	0	-2 800	-897	-1 902	32	-2 800
Palkat ja palkkiot	-2 160	0	-2 160	-683	-1 478	31,6	-2 160
Henkilösivumenot	-639	0	-639	-215	-425	33,6	-639
Eläkemenot	-567	0	-567	-191	-376	33,7	-567
Muut henkilösivumenot	-72	0	-72	-24	-49	32,5	-72
Palvelujen ostot	-498	0	-498	-97	-401	19,5	-498
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-33	0	-33	-4	-29	12,4	-33
Muut toimintamenot	-316	0	-316	-87	-229	27,5	-316
Toimintakate	-2 215	0	-2 215	-611	-1 605	27,6	-2 215
Poistot ja arvonalentumiset	-43	0	-43	-7	-36	16	-43

Henkilöresurssit

Henkilömäärä	TP 2018	TA 2019	Tot. 1-4/2019
Henkilötyövuosina	52,00	49,00	45

Volyymit

	TP 2018	TA 2019	Tot. 1-4/2019
Rakennusvalvonta			
Rakentamisen luvat	843	1 000	208
Katselmukset	2419	3 500	650
Asuntotoimi			
ASO-asunnot	37	45	9
Asukasvalinnan valvonta	155	160	144
Erityisryhmien investointiavustukset	1	4	0
Ympäristönsuojelu			
Ympäristöluvitettut laitokset yhteensä kpl (kunta+ALV)	216	222	217
Ympäristölupapäätökset ja annetut lausunnot luvista/vuosi, kpl	25	25	13
Luvitettujen laitosten tarkastukset/vuosi, kpl (kunta+AVI)	53	46	1
Rekisteröinti-ilmoitukset/vuosi, kpl	8	5	8
Muut (ei ympäristölupa) ilmoitukset ja annetut lausunnot	78	100	40
Maa-ainesasiat			
Luvat, kpl	12	10	10
Tarkastukset, kpl	71	90	0
Terveysvalvonta			
Terveysvalvonnan tarkastukset ja toimenpiteet, kpl	2 868	2 900	760
Eläinlääkintähuolto			
Eläinlääkintähuollon potilaskäynnit, kpl	10 066	11 000	3 340

Maaseutulautekunta

Toimiala Asuminen ja ympäristö

Sitovuustaso Kaupunginvaltuuston hyväksymä toimintakate ja toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen

Maaseudun kehittämisessä yksityistie-, laajakaista- ja kylätoiminnan avustuksia ei ole vielä maksettu, koska niiden maksuaikataulu on myöhemmin. Tämä vaikuttaa osaltaan siihen, että toimintakate on laskennalliseen tasaiseen kertymään verrattuna huomattavasti parempi. Lomituspalveluissa kolmen henkilön osalta virka-/työsuhde on päättynyt 30.4.2019 mennessä. Lomitettuja päiviä on kertynyt 5 309 pv, kun tavoite on ollut 5 667 pv. Vajaus on johtunut ajoittaisesta lomittajapulasta. Valtionkorvausennakkoa on kertynyt hieman kuluja enemmän. Lomituspalveluissa talousarvio toteutuu kuitenkin suunnitellusti ottaen huomioon normaalin vaihtelun lomitusten järjestämisessä.

Toimenpiteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi

Avustuksia maksetaan suunnitellun aikataulun mukaan kesäkuusta alkaen. Hyvinvointikeskusteluja ja työterveysneuvotteluja on pidetty säännöllisesti ja tarpeen mukaan lomittajille. Erityisiä toimenpiteitä ei tarvita.

Riskianalyysi

Maaseudun kehittämisen avustusten riskien pienentämiseksi varmistetaan tarkastuksin hakemusten oikeellisuus ja avustusten tehokas käyttö. Maakuntaudistukseen liittyvät riskit jäävät toteutumatta, koska maakuntaan siirtyminen ei toteutunut. Lomituspalvelut toimii edelleen entisellä lomitusalueellaan ja viljelijätukipalvelujen toiminta jatkuu entiseen tapaan. Lomitushenkilöstön ylikuormittuneisuus kasvattaa tapaturmariskiä. Hyvinvointikeskusteluilla pyritään tukemaan henkilöstön jaksamista.

Valtuuston hyväksymien toiminnallisten tavoitteet toteutuminen

Strategiaohjelma	Strategiatavoite		
Elinvoiman kasvu	Kyllä pitkin kaupunkia		
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Maaseudun kylien kohdeavustuksella rahoitettavien hankkeiden lisääminen kylien kehittämiseksi ja kyläympäristön toimivuuden ja viihtyisyyden parantamiseksi.	Kohdeavustuksista on tiedotettu, mutta tavoite ei ole vielä alkuvuonna lähtenyt toteutumaan. Todennäköisesti aktiivisuus asiassa lisääntyy kylien toimintojen vilkastuessa kevään ja kesän aikana.		
Mittari			
Toteutuminen (kpl)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 4/2019	Tavoitearvo 12/2019
	2,00	0,00	5,00

Strategiaohjelma	Strategiatavoite		
Sisäisen toiminnan kehittäminen	Osaava henkilöstö ja osallistava johtaminen		
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Asiakastyytyväisyyden pitäminen hyvällä tasolla ja/tai kohottaminen.	Asiakailta on tullut myönteistä palautetta sähköpostitse, puhelimitse ja henkilökohtaisesti paikan päällä, kun ovat olleet asioidessa, mutta myös negatiivista palautetta sähköisen eKouvola-lomakkeen toimimattomuudesta. Mittarin arvo saadaan vasta vuoden lopulla tehtävästä asiakastyytyväisyyskyselystä.		
Mittari			
Viranomaistoiminnan asiakastyytyväisyys (1-4)	Lähtöarvo 12/2016	Toteuma-arvo	Tavoitearvo 12/2019
	3,30		3,50
Talousarviotavoite	Tilannekuvaus ja riskiarvio		
Sairauspoissaolojen ja työssä tapahtuvien tapaturmien aleneminen.	Useita toimenpiteitä on tehty työhyvinvoinnin tukemiseksi. Lomittajien sairauspoissaolojen määrä vaihtelee kausittain ja siihen vaikuttavat merkittävästi yksittäiset tapaturmat ja pitkää sairauslomaa vaativat hoidot.		
Mittari			
Sairauspoissaolot (kpv /htv)	Lähtöarvo	Toteuma-arvo 4/2019	Tavoitearvo 12/2019
		13,10	30,00
Työtapaturmien lukumäärä (kpl)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo 4/2019	Tavoitearvo 12/2019
	18,00	5,00	15,00

Talousarviotavoite		Tilannekuvaus ja riskiarvio	
Hyvä esimiestyö ja laadukas työelämä.		Henkilöstötiedottamiseen on panostettu entisellä tavalla mm. työpaikkapalaverissa ja aktiivisella keskinäisellä tiedon välittämisellä. Mittarin arvo saadaan vasta vuoden lopulla tehtävästä henkilöstön työhyvinvointikyselystä.	
Mittari			
Lähin esimies toimii esimiehenä hyvin (1-10)	Lähtöarvo 12/2017	Toteuma-arvo	Tavoitearvo 12/2019
	8,20		8,30

Talous

Maaseutulausautakunta 1000 e	TA 2019	Ta- muu- tos	Muu- tettu TA 2019	Toteu- tuma 1- 4/2019	Poik- keama	Tot- %	Ennuste TP 2019
Toimintatulot	5 067	0	5 067	1 597	3 471	31,5	5 067
Myyntitulot	4 512	0	4 512	1 452	3 061	32,2	4 512
Maksutulot	502	0	502	142	360	28,2	502
Tuet ja avustukset	50	0	50	0	50	0	50
Muut toimintatulot	3	0	3	3	0	105	3
Toimintamenot	-7 134	0	-7 134	-1 770	-5 364	24,8	-7 134
Henkilöstömenot	-4 702	0	-4 702	-1 371	-3 330	29,2	-4 702
Palkat ja palkkiot	-3 724	0	-3 724	-1 072	-2 652	28,8	-3 724
Henkilösivumenot	-978	0	-978	-299	-679	30,6	-978
Eläkemenot	-855	0	-855	-247	-608	28,9	-855
Muut henkilösivumenot	-122	0	-122	-52	-70	42,5	-122
Palvelujen ostot	-750	0	-750	-154	-596	20,6	-750
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-42	0	-42	-12	-30	27,8	-42
Avustukset	-1 575	0	-1 575	-212	-1 363	13,5	-1 575
Muut toimintamenot	-66	0	-66	-21	-44	32,7	-66
Toimintakate	-2 067	0	-2 067	-174	-1 893	8,4	-2 067

Henkilöresurssit

Henkilömäärä	TP 2018	TA 2019	Tot. 1-4/2019
Henkilötyövuosina	92	97,34	89

Volyymit

	TP 2018	TA 2019	Tot. 1-4/2019
Lomituspäivät	18 178	17 000	5 309
Lomitettavat yrittäjät	456	430	414
Välitetty EU-viljelijätuki M€	27,1	27	0,9
Tiloja tukihauun piirissä	958	940	953
Saapuneet hakemukset kpl (viljelijätukipalvelut)	3 956	4 000	519
Vesihuollon avustukset €	0	0	0
Yksityistieavustukset €	725 112	725 000	0
Kansallinen laajakaista 2015 -hanke	220 642	490 000	0

3.6 Yhteenveto käyttötalousosan toteutumisesta

1000 e	Talousarvio	Ta-muutos	Muutettu talousarvio	Toteutuma 1-4/2019	Poikkeama	Tot-%	Tp-ennuste 2019
Yhteistoiminta							
Toimintatulot	1 200	0	1 200	166	1 034	13,8	1 200
Toimintamenot	-321 700	0	-321 700	-110 081	-211 619	34,2	-326 600
Toimintakate	-320 500	0	-320 500	-109 915	-210 585	34,3	-325 400
Tarkastuslautakunta							
Toimintamenot	-227	0	-227	-65	-162	28,8	-227
Toimintakate	-227	0	-227	-65	-162	28,8	-227
Kaupunginhallitus							
Toimintatulot	62 407	0	62 407	19 165	43 242	30,7	58 167
Valmistus omaan käyttöön	300	0	300	11	289	3,7	300
Toimintamenot	-64 020	-957	-64 977	-20 056	-44 921	30,9	-60 925
Toimintakate	-1 313	-957	-2 270	-880	-1 390	38,8	-2 458
Konsernipalvelut yhteensä							
Toimintatulot	62 407	0	62 407	19 165	43 242	30,7	58 167
Valmistus omaan käyttöön	300	0	300	11	289	3,7	300
Toimintamenot	-64 248	-957	-65 205	-20 122	-45 083	30,9	-60 925
Toimintakate	-1 540	-957	-2 497	-945	-1 552	37,9	-2 685
Kasvatus ja opetus/Kasvatus- ja opetuslautakunta							
Toimintatulot	9 860	0	9 860	3 141	6 719	31,9	9 860
Toimintamenot	-157 829	0	-157 829	-52 068	-105 761	33	-157 829
Toimintakate	-147 969	0	-147 969	-48 927	-99 042	33,1	-147 969
Liikunta ja kulttuuri/Liikunta- ja kulttuurilautakunta							
Toimintatulot	3 426	0	3 426	1 371	2 055	40	3 426
Toimintamenot	-30 573	0	-30 573	-9 754	-20 819	31,9	-30 573
Toimintakate	-27 147	0	-27 147	-8 383	-18 764	30,9	-27 147
Tekninen lautakunta							
Toimintatulot	41 242	0	41 242	13 487	27 755	32,7	41 470
Valmistus omaan käyttöön	2 600	0	2 600	418	2 182	16,1	2 600
Toimintamenot	-53 629	79	-53 550	-18 212	-35 338	34	-54 185
Toimintakate	-9 786	79	-9 707	-4 307	-5 401	44,4	-10 115
Kymen jätelautakunta							
Toimintatulot	251	0	251	53	198	21,3	251
Toimintamenot	-251	0	-251	-66	-186	26,1	-251
Toimintakate	0	0	0	-12	12		0
Rakennus ja ympäristölautakunta							
Toimintatulot	1 431	0	1 431	475	956	33,2	1 431
Toimintamenot	-3 646	0	-3 646	-1 085	-2 561	29,8	-3 646
Toimintakate	-2 215	0	-2 215	-611	-1 605	27,6	-2 215
Maaseutulautakunta							
Toimintatulot	5 067	0	5 067	1 597	3 471	31,5	5 067
Toimintamenot	-7 134	0	-7 134	-1 770	-5 364	24,8	-7 134
Toimintakate	-2 067	0	-2 067	-174	-1 893	8,4	-2 067
Asuminen ja ympäristö yhteensä							
Toimintatulot	47 991	0	47 991	15 612	32 380	32,5	48 219
Valmistus omaan käyttöön	2 600	0	2 600	418	2 182	16,1	2 600
Toimintamenot	-64 660	79	-64 581	-21 133	-43 448	32,7	-65 216
Toimintakate	-14 069	79	-13 990	-5 104	-8 886	36,5	-14 397
Käyttötalous yhteensä							
Toimintatulot	124 884	0	124 884	39 455	85 429	31,6	120 872
Valmistus omaan käyttöön	2 900	0	2 900	429	2 471	14,8	2 900
Toimintamenot	-639 009	-878	-639 887	-213 157	-426 730	33,3	-641 143
Toimintakate	-511 225	-878	-512 103	-173 274	-338 829	33,8	-517 598

4 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Tuloslaskelma-, investointi ja rahoitusosien toteutumisvertailut esitetään sisältäen kaikki kaupungin kustannukset mukaan lukien sisäiset erät. Toteutumisvertailussa esitetään talousarvio ja siihen hyväksytyt muutokset, muutettu talousarvio, toteuma sekä poikkeamana muutetun talousarvion ja toteuman erotus. Lisäksi on esitetty vertailutietona edellisen vastaavan ajankohdan toteuma ja edellisen vuoden tilinpäätös. Vertailussa edelliseen vuoteen on huomioitava palvelutoiminnassa tapahtuneet muutokset eli sosiaali- ja terveystalouden toimintojen siirto Kymssoten toiminnaksi.

1000 e	TA 2019	Ta-muutos	Muutettu TA 2019	Toteuma 1-4/2019	Poikkeama	Toteuma 1-4/2018	TP 2018
Toimintatuotot	124 884	0	124 884	39 455	85 429	53 112	162 452
Myyntituotot	42 870	0	42 870	15 086	27 784	19 539	58 262
Maksutuotot	5 748	0	5 748	1 760	3 987	7 970	23 777
Tuet ja avustukset	7 105	0	7 105	1 680	5 425	2 152	10 139
Muut toimintatuotot	69 162	0	69 162	20 928	48 233	23 451	70 272
Valmistus omaan käyttöön	2 900	0	2 900	429	2 471	433	3 281
Toimintakulut	-639 009	-878	-639 887	-213 157	-426 730	-215 210	-678 922
Henkilöstökulut	-151 941	476	-151 465	-49 032	-102 433	-74 901	-239 494
Palkat ja palkkiot	-117 832	393	-117 439	-37 790	-79 649	-58 373	-187 319
Henkilösivukulut	-34 109	83	-34 026	-11 241	-22 784	-16 529	-52 175
Eläkekulut	-30 135	70	-30 065	-10 042	-20 023	-14 142	-44 693
Muut henkilösivukulut	-3 975	13	-3 961	-1 200	-2 762	-2 387	-7 481
Palvelujen ostot	-393 178	-1 383	-394 561	-134 535	-260 027	-95 412	-302 111
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-23 958	29	-23 929	-8 535	-15 394	-10 819	-30 609
Avustukset	-17 399	0	-17 399	-4 354	-13 045	-12 901	-43 226
Muut toimintakulut	-52 533	0	-52 533	-16 702	-35 831	-21 176	-63 482
Toimintakate	-511 225	-878	-512 103	-173 274	-338 829	-161 665	-513 189
Verotulot	346 000	0	346 000	117 394	228 606	119 264	331 075
Valtionosuudet	168 300	0	168 300	56 231	112 069	56 729	170 036
Rahoitustuotot ja -kulut	6 882	0	6 882	50	6 832	209	6 328
Korkotuotot	1 610	0	1 610	314	1 296	242	1 925
Muut rahoitustuotot	7 892	0	7 892	421	7 471	560	8 008
Korkokulut	-2 505	0	-2 505	-571	-1 934	-560	-2 545
Muut rahoituskulut	-115	0	-115	-113	-2	-33	-1 061
Vuosikate	9 957	-878	9 079	402	8 677	14 537	-5 750
Poistot ja arvonalentumiset	-20 500	0	-20 500	-7 072	-13 428	-6 550	-20 278
Suunnitelman muk. poistot	-20 500	0	-20 500	-7 072	-13 428	-6 550	-20 005
Arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0	-274
Tilikauden tulos	-10 543	-878	-11 421	-6 670	-4 751	7 987	-26 028
Poistoeron muutos	0	0	0	0	0	0	102
Rahastojen muutos	0	0	0	0	0	0	5
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-10 543	-878	-11 421	-6 670	-4 751	7 987	-25 921

Toimintatuottojen toteutuma on huhtikuun lopussa 39,5 milj. euroa. Myyntituottojen toteutuma oli 15,1 milj. euroa ja maksutuottojen 1,8 milj. euroa. Avustuksia on huhtikuun loppuun mennessä maksettu 1,7 milj. euroa. Muut toimintamenot sisältävä mm. vuokratuotot, 20,5 milj. euroa, josta ulkoisten vuokratuottojen osuus oli 6,0 milj. euroa. Erään sisältyy myös pysyvien vastaavien myyntivoitot, toteuma huhtikuun lopussa oli lähes 0,1 milj. euroa.

Toimintakulut ovat huhtikuun lopussa 213,2 milj. euroa (33,3 %). Henkilöstökuluja on kertynyt 49,0 milj. euroa, josta palkkojen ja palkkioiden osuus on 37,8 milj. euroa (32,2 %). Henkilöstöstä ja kustannuksista on kerrottu tarkemmin osavuosisikatsauksen 2. *Henkilöstö* – osiossa.

Palvelujen ostojen toteuma on huhtikuun lopussa 134,5 milj. euroa. Asiakaspalvelujen ostojen kertymä on 106,2 milj. euroa (33,9 %) ja muiden palvelujen ostojen 28,3 milj. euroa (33,9 %). Aineisiin ja tarvikkeisiin on käytetty 8,5 milj. euroa, 35,7 %. Avustuksia on maksettu 4,4 milj. euroa. Avustusten maksu painottuu loppuvuoteen. Muiden toimintakulujen toteutuma on 16,7 milj. euroa (31,8 %). Muut toimintakulut sisältävät vuokramenot, joita on toteutunut 16,2 milj. euroa (ulkoisten osuus 1,7 milj. euroa) sekä pysyvien vastaavien myyntitappiot, toteuma 0,2 milj. euroa.

Toimintakatteeksi muodostui -173,3 milj. euroa (33,8 %), muutos edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaa oli 7,2 %. Kymsoten toiminnan aloitettua kaupungin kustannusten jaksotus muuttui olennaisesti, jolloin osa kustannuksista maksetaan etupainotteisesti aiemman jälkikäteen maksun sijasta. Henkilöstökulujen osalta kesäajalla ei makseta niin paljon sijaiskustannuksia kuin aiemmin, myös maksettavat lomarahat ovat pienemmät. Opetuspuolen kustannukset painottuvat kevääseen sekä syksyyn, jolloin kustannukset pienevät kesän ajaksi.

Verotuloja kertyi huhtikuun loppuun mennessä 117,4 milj. euroa ja valtionosuuksia 56,2 milj. euroa. Julkisen rahoituksen toteutuma oli 2,4 milj. euroa pienempi kuin edellisvuoden vastaavana ajankohtana. Verotuloista ja valtionosuuksista on kerrottu tarkemmin kohdassa 1.3.

Rahoitustuottojen kertymä on huhtikuun lopussa 0,7 milj. euroa ja rahoituskulujen 0,7 milj. euroa. Merkittävimpiä eriä ovat arvopapereiden myyntivoitot, 0,2 milj. euroa, ja arvopapereiden myyntitappiot 0,1 milj. euroa sekä korkokulut 0,6 milj. euroa.

Vuosikatteeksi muodostui 0,4 milj. euroa (4,4 %). Tulokseksi muodostui poistojen jälkeen -6,7 milj. euroa. Poistojen ja arvonalentumisten kertymä huhtikuun lopussa oli 7,1 milj. euroa.

5 Investointiosan toteutuminen

Kaupungin investointimenoja on toteutunut yhteensä 7,5 milj. euroa ja investointituloja noin 0,4 milj. euroa. Nettoinvestoinneiksi muodostui tammi-huhtikuulta 7,0 milj. euroa. Kaupunginhallituksen alaisten palvelujen investointimenoista on toteutunut vasta 6,7 %. Rakennusinvestoinnit ajoittuvat enemmän loppuvuoteen ja toteutuma on huhtikuun lopussa yhteensä 1,1 milj. euroa, joka muodostuu pääosin Nuorisokeskus Anjalan navettarakennuksen peruskorjauksesta, 0,6 milj. euroa, sekä pieninvestoinneista, 0,3 milj. euroa.

Teknisen lautakunnan investointimenoista on toteutunut 6,3 milj. euroa, josta maaomaisuuden osuus 1,2 milj. euroa ja yhdyskuntatekniikan osuus 5,1 milj. euroa. Yhdyskuntatekniikan toteutuneista investoinneista merkittävimmät ovat Kasarminmäki-Ruskeasuon alue, 0,5 milj. euroa, ja Kaunisnurmen meluaitea, 0,3 milj. euroa.

Valtuusto hyväksymät talousarviomuutokset investointiosaan:

- Kaupunginhallitus
 - Tilapalvelut, Pääpelastusaseman peruskorjaus ja VPK-laajennus 0,4 milj. euroa
- Tekninen lautakunta
 - Yhdyskuntatekniikka, RR-terminaalien rakentaminen -0,2 milj. euroa
 - Yhdyskuntatekniikka, RR-terminaalien suunnittelu 0,2 milj. euroa
 - Yhdyskuntatekniikka, kiinteät rakenteet ja laitteet/uusinvestoinnit -1,2 milj. euroa
 - Yhdyskuntatekniikka, kiinteät rakenteet ja laitteet/korvausinvestoinnit 1,2 milj. euroa

Investointiohjelmaa tulee edelleen tarkastella kokonaisuudessaan kriittisesti. Tilapalvelujen investointiprosessia on uudistettu ja jatkossa talousarvioon varataan hankesuunnittelulle erillinen rahoitus: Talousarvioon hyväksyttävistä investointihankkeista tulee olla hankesuunnitelmat tehtyinä. Yhteenveto investoinneista on liitteenä.

Kaupungin investoinnit tase-erittäin sekä kärkihankkeiden erittely

Investoinnit sis. kärkihankkeet 1000 e	TA 2019	TA-muutokset	Muutettu TA 2019	Tot 4/2019	TP-ennuste
Aineettomat hyödykkeet	-1 052	-1 130	-2 182	-46	-1 010
Aineelliset hyödykkeet	-62 300	730	-61 570	-7 423	-60 000
Investointimenot yhteensä	-63 352	-400	-63 752	-7 468	-61 010
Rahoitusosuudet	3 250		3 250	94	3 250
Investointien luovutustulot	500		500	551	740
Investointitulot yhteensä	3 750	0	3 750	645	3 990
Nettoinvestoinnit yhteensä	-59 602	-400	-60 002	-6 824	-57 020
Uusi päiväkotito leasing-rahoituksella			-3 500		

Kärkihankkeet 1 000 e		TA 2019	TA-muutokset	Muutettu TA 2019	Tot 4/2019	TP-ennuste	Kokonais- kust.arvio
Keskustan kehittäminen/Asemanseutu	Menot	-750	0	-750	-103	-750	-3 590
Pioneeripuisto/Asuntomessut	Menot	-1 800		-1 800	-166	-1 800	-6 100
RR-terminaalin suunnittelu	Menot		-200	-200	-94	-200	-1 000
RR-terminaalin rakentaminen	Menot	-15 300	200	-15 100	-1 725	-15 100	-32 800
Kimolan kanava	Menot	-4 800		-4 800	-722	-4 800	-7 184
	Tulot	79	603	1 500	94	1 500	2 225
	Netto	-4 721	603	-3 300	-629	-3 300	-4 959
Kärkihankkeet yhteensä	Menot	-22 650	200	-22 450	-2 717	-22 450	-49 674
	Netto	-22 571	803	-20 950	-2 623	-5 850	-47 449
Nettoinvestoinnit ilman kärkihankkeita		-37 031	-1 203	-39 052	-4 201	-51 170	47 449

Investointien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen, sitovuustaso valtuusto

1000 e		TA 2019	TA-muutos	Muutettu TA 2019	Toteutunut 1-4/2019
Kärkihankkeet					
Keskustan kehittäminen/Asemanseutu	Menot	-750		-750	-103
	Tulot	0		0	0
	Netto	-750	0	-750	-103
Pioneeripuisto/Asuntomessut	Menot	-1 800		-1 800	-166
	Tulot	0		0	0
	Netto	-1 800	0	-1 800	-166
RR-terminaalin suunnittelu	Menot	0	-200	-200	-94
	Tulot	0		0	0
	Netto	0	-200	-200	-94
RR-terminaalin rakentaminen	Menot	-15 300	200	-15 100	-1 725
	Tulot	0		0	0
	Netto	-15 300	200	-15 100	-1 725
Kimolan kanava	Menot	-4 800		-4 800	-722
	Tulot	1 500		1 500	94
	Netto	-3 300	0	-3 300	-629
Kärkihankkeet yhteensä	Menot	-22 650	0	-22 650	-2 811
	Tulot	1 500	0	1 500	94
	Netto	-19 650	0	-19 650	-2 623
Kaupunginhallitus					
Konsernipalvelut/Aineettomat hyödykkeet	Menot	-1 052		-1 052	-46
	Tulot	0		0	0
	Netto	-1 052	0	-1 052	-46
Konsernipalvelut, Tilapalvelut/uusinvestoinnit	Menot	-2 750	-3 000	-5 750	-33
	Tulot	0		0	0
	Netto	-2 750	-3 000	-5 750	-33
Konsernipalvelut, Tilapalvelut/korvausinvestoinnit	Menot	-12 850	2 600	-10 250	-1 056
	Tulot	1 750		1 750	241
	Netto	-11 100	2 600	-8 500	-815
Kaupunginhallitus yhteensä	Menot	-16 652	-400	-17 052	-1 134
	Tulot	1 750	0	1 750	241
	Netto	-14 902	-400	-15 302	-893
Tekninen lautakunta					
Maa- ja vesialueet	Menot	-2 000		-2 000	-1 159
	Tulot	500		500	101
	Netto	-1 500	0	-1 500	-1 059
Kiinteät rakenteet ja laitteet/uusinvestoinnit	Menot	-11 440	1 200	-10 240	-1 314
	Tulot	0		0	0
	Netto	-11 440	1 200	-10 240	-1 314
Kiinteät rakenteet ja laitteet/korvausinvestoinnit	Menot	-10 610	-1 200	-11 810	-1 050
	Tulot	0		0	0
	Netto	-10 610	-1 200	-11 810	-1 050
Tekninen lautakunta yhteensä	Menot	-24 050	0	-24 050	-3 523
	Tulot	500	0	500	101
	Netto	-23 550	0	-23 550	-3 422
KAUPUNKI YHTEENSÄ	Menot	-63 352	-400	-63 752	-7 468
	Tulot	3 750	0	3 750	436
	Netto	-59 602	-400	-60 002	-7 033

6 Rahoitusosan toteutuminen

Tammi-huhtikuun toiminnan rahavirta muodostui 0,5 milj. euroa positiiviseksi. Kun investointien rahavirta samaan aikaan toteutui -7,0 milj. euron negatiivisena, muodostui toiminnan ja investointien rahavirta 6,4 milj. euroa alijäämäiseksi.

Rahoituksen rahavirta toteutui tammi-huhtikuussa 37,2 milj. euroa positiivisena. Huhtikuun lopussa pitkäaikaista lainaa on lyhennetty 6,8 milj. ja uutta lainaa on nostettu 30,0 milj. euroa. Tammi-huhtikuun tilanteen mukaan lainakanta asukasta kohti oli 3 253 euroa. Rahavarojen muutos eli vaikutus maksuvalmiuteen oli 0,1 milj. euroa.

1000 e	TA 2019	Ta-muutos	Muutettu TA 2019	Toteutuma 1-4/2019	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	9 957	-878	9 079	402	-8 677
Tulorahoituksen korjauserät	-1 900	0	-1 900	161	2 061
	8 057	-787	7 179	562	-6 616
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-63 352	-400	-63 752	-7 468	56 284
Rahoitusosuudet investointimenoihin	3 250	0	3 250	94	-3 156
Pysyvien vastaavien hyöd. luov.tulot	2 400	0	2 400	390	-2 010
	-57 702	-400	-58 102	-6 984	51 118
Toiminta ja investoinnit, netto	-49 645	-1 278	-50 923	-6 422	44 501
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys	-1 300	0	-1 300	0	1 300
Antolainasaamisten vähennys	2 000	0	2 000	0	-2 000
	700	0	700	0	-700
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	73 000	0	73 000	30 000	-43 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-24 000	0	-24 000	-6 786	17 214
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	14 012	14 012
	49 000	0	49 000	37 226	-11 784
Oman pääoman muutokset	0	0	0	-48	-48
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	0	-30 619	-30 619
Vaikutus maksuvalmiuteen	55	-1 278	-1 223	137	1 360
Lainakanta	277 512		277 512	269 915	
Lainakanta e/as	3 339		3 339	3 253	
Lainanhoitokate	0,5		0,5	0,0	
Asukasluku	83 100		83 100	82 966	

7 Yhteenveto talouden toetutumisesta

	Luvut milj. euroa	TP2014	TP2015	TP2016	TP2017	TP2018	TA2019	Ta- muutokset	MTA 2019	4/2019	2020	2021
Rivi	Asukasluku	86 453	85 855	85 306	84 196	83 231			83 100	82 966	82 800	82 600
	Tulovero-%	20,00	20,50	20,75	20,75	20,75	20,75			20,75	20,75	20,75
1 TULOT												
2 Kunnallisvero		278,7	288,3	294,7	289,2	283,1	296,1		296,1	107,6	304,0	312,0
3 Kiinteistövero		25,3	25,1	28,8	28,3	27,8	27,9		27,9	0,3	27,8	27,0
4 Yhteisövero		18,2	19,4	17,5	20,6	20,2	22,0		22,0	9,5	22,2	23,0
5 Valtionosuudet		164,0	166,7	175,9	169,2	170,0	168,3		168,3	56,2	169,0	168,0
6 Julkinen rahoitus yhteensä		486,1	499,4	516,8	507,3	501,1	514,3		514,3	173,6	523,0	530,0
7 Toimintatulot		90,0	74,9	75,4	69,1	68,0	56,8		56,8	15,8	56,2	56,1
8 Osinkotulot		6,8	6,8	6,7	7,9	6,8	6,8		6,8	0,1	6,8	8,1
9 Korkotulot		1,4	2,3	2,1	2	1,925	1,6		1,6	0,3	1,6	1,6
10 Muut rahoitustulot		2,0	3,4	1,5	1,4	1,2	1,1		1,1	0,3	0,8	0,6
11 Valmistus omaan käyttöön		2,4	2,0	2,4	2,6	3,3	2,9		2,9	0,4	2,9	2,9
12 MENOT												
13 Henkilöstömenot		272,9	271,4	269,0	255,9	239,5	151,9	-0,5	151,4	49,0	150,9	150,3
14 Palvelujen ostot		218,2	207,1	212,6	221,2	261,7	367,8	1,4	369,2	125,4	368,6	370,7
15 Muut toimintamenot		89,6	92,2	95,9	87,9	83,3	51,2		51,2	15,1	50,3	50,4
16 Korkomenot		3,3	3,2	2,8	2,6	2,544	2,5		2,5	0,6	2,7	3,2
17 Muut rahoitusmenot		0,2	0,6	0,8	0,2	1,1	0,1		0,1	0,1	0,1	0,1
18 VUOSIKATE		5,5	14,6	24,6	22,7	-5,7	10,0	0,9	9,1	0,4	18,8	24,8
19 Vuosikate euroa/asukas		64,0	170	289	269	76	120		110	5	227	300
20 Poistot		23,0	20,9	20,4	25,5	20,3	20,5		20,5	7,1	21,0	22,0
21 Vuosikate % poistoista		24,0	69,7	120,6	88,9	18,5	48,6		44,6	5,6	89,5	112,4
22 TILIKAUDEN TULOS		8,2	-4,5	1,3	-2,8	-26	-10,5	0,9	-11,4	-6,7	-2,2	2,7
23 Satunnaiset erät		25,7	1,9	1,5								
24 Rahastojen muutos		0,1	0,1	0,1	0,1	0,1						
25 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ		8,3	-4,4	1,3	-2,7	-26	-10,5	0,9	-11,4	-6,7	-2,2	2,7
26 Kertynyt yli-/alijäämä		3,4	-1	0,4	2,2	10,1	9,3		-1,2	3,5	7,1	9,8
27 Kertynyt yli-/alijäämä euroa/as.		39,0	-11	57	26	122	111		-15	42	85	119
28 Toimintatulot/Toimintamenot, %		15,5	13,2	13,1	12,3	11,7	9,9		9,9	8,3	9,9	9,8
29 INVESTOINNIT JA LAINAT												
30 Uusinvestoinnit		61,6	15,7	12,6	13,8	19	39,6			5,4	16,9	20,1
31 Korjausinvestoinnit		12,9	14,4	16,7	18,6	14,3	34,1			2,1	20	18,3
32 Investointitulot		75,3	6,7	10,5	2,8	1,7	3,8			0,6	2,3	2,3
33 Investointien tulorahoitus-%		7,6	50	92,7	70,6	-17,9	16,6			5,4	31,5	48,7
34 Toim. ja inv. rahavirran kertymä 5 v.		-59,4	-59,8	-43,7	-12,8	-39,7	-101,6				-133,0	-159,8
35 Lainakanta		178,9	203,5	194,6	199,7	232,7	277,5			269,9	315,5	337,5
36 Lainat euroa/asukas		2 069	2 371	2 283	2 371	2 796	3 339			3 253	3 811	4 086
37 Lainanhoitokate		0,2	0,6	1,0	1,0	-0,1	0,5			0,0	0,7	0,8
38 Lainasaamiset		40,1	40,1	38,9	37,2	42,4						
39 Omavaraisuusaste, %		53,7	51,9	54,8	54,1	48,7						
40 Suhteellinen velkaantuneisuus, %		47,1	50,1	44,5	47,2	54,6						
41 Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista					54,5	56,1						
42 Kassan riittävyys pv		17	26	15	16	15						
Konserni												
19 Vuosikate euroa/asukas		467,0	549	653	677	316						
21 Vuosikate % poistoista		103,4	125,2	147,1	127,4	61,7						
26 Kertynyt yli-/alijäämä		-3,6	2,8	19,1	36,7	51,9						
27 Kertynyt yli-/alijäämä euroa/as.		-42	33	224	436	624						
28 Toimintatulot/Toimintamenot, %		39,8	39,6	39,0	39,8	39,6						
33 Investointien tulorahoitus-%		91,1	103,8	106,9	36,0	90,3						
34 Toim. ja inv. rahavirran kertymä 5 v.		-73,1	-50,2	-37,0	-3,5	-41,6						
35 Lainakanta		332,8	347,6	333,6	346,7	373,6						
36 Lainat euroa/asukas		3 848	4 050	3 914	4 116	4 889						
37 Lainanhoitokate		0,8	1,3	1,5	1,4	0,6						
38 Lainasaamiset		5,3	5,2	5,2	5,4	5,4						
39 Omavaraisuusaste, %		39,7	39,9	41,7	41,8	38,2						
40 Suhteellinen velkaantuneisuus, %		62,4	62,0	59,3	62,2	67,7						
41 Velat ja vastuut % käyttötuloista					68,9	69,4						
42 Kassan riittävyys pv		25	32	25	28	29						

RIVIEN SELITYKSIÄ:

18 Vuosikate	Kertoo paljonko kunnalle jää rahaa pakollisten menojen jälkeen investointeihin ja lainojen hoitoon
21 Vuosikate % poistoista	Tulorahoitus on riittävä, kun tunnusluvun arvo on 100 %.
33 Investointien tulorahoitus-%	Kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella
37 Lainanhoitokate	Kertoo tulorahoituksen riittävydestä korkojen ja lyhennysten maksuun
	Tunnusluku 1 -2, lainanhoitokyky on tyydyttävä;
	Tunnusluku alle 1, lainanhoitokyky on heikko ja lainojen hoitoon on otettava lisälainaa

8 Konserniyhteisöt

Konsernirakenne

TYTÄRYHTEISÖT

Energia- ja vesiyhtiöt	
KSS Energia Oy	100,0 %
KSS Lämpö Oy	100,0 %
KSS Rakennus Oy	100,0 %
Voimakymmi Oy	100,0 %
KSS Verkko Oy	97,0 %
Kouvolan Vesi Oy	100,0 %

Muut tytäryhtiöt	
Kouvolan Teatteri Oy	100,0 %
Kouvolan Rautatie- ja	
Aikuiskoulutus Oy	100,0 %
Anjalankosken Jäähalli Oy	96,1 %
Kuusankosken Tennishalli Oy	87,0 %
Kaakkois-Suomen Tieto Oy	61,0 %
Kouvolan Hansapysäköinti Oy	37,8 %
(äänivalta 65,7%)	

Elinkeino- ja kehitysyhtiöt	
Kouvola Innovation Oy	100,0 %
Kouvolan Yritystilat Oy	100,0 %

Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	
Kouvolan Asunnot Oy	100,0 %
Asunto Oy Anjalan Niittypuisto	94,3 %
Asunto Oy Elopuisto	84,1 %
Kiinteistö Oy Kouvolan Asentajankatu 9	100,0 %
Kiinteistö Oy Päätie 19	100,0 %
Pohjois-Kymenlaakson	
Ympäristölaboratorio Oy	95,1 %
Kiinteistö Oy Pihlajakara	79,0 %
Kiinteistö Oy Madekuja 1	68,1 %
Kiinteistö Oy Korian Liikekeskus	58,9 %
Kiinteistö Oy Korianjousi	58,3 %

OSAKKUUSYHTEISÖT

Muut osakkuusyhtiöt	
Kymenlaakson Jäte Oy	47,5 %
Kymenlaakson Orkesteri Oy	45,0 %
Kaakkois-Suomen Sosiaalialan	
Osaamiskeskus Oy	37,5 %
Kaakkois-Suomen	
Ammattikorkeakoulu Oy	24,5 %
Disec Oy	24,5 %
Saimaa Stadiumi Oy	24,5 %
Kymin Voima Oy (KSS Energian kautta)	24,0 %
Kymenlaakson Sähkö Oy	20,7 %
Tykkimäen Vapaa-aikakeskus Oy	20,0 %

Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	
Kymenlaakson Kampuskiinteistö Oy	49,0 %
Asunto Oy Aron-Kara 1 *	48,5 %
Asunto Oy Kirkkovuorentie 2 *	48,5 %
Asunto Oy Kimmelmani *	45,4 %
Asunto Oy Enärivi *	40,8 %
Asunto Oy Kaipiaistensato *	40,7 %
Asunto Oy Elimäen Napansäde	40,6 %
Kiinteistö Oy Korian Portti	39,9 %
Kiinteistö Oy Kuusankosken Kiltakuja 1 **	39,1 %
Asunto Oy Kouvolan Jaalanharju *	39,0 %

Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	
Asunto Oy Kouvolan Eväkujankaari	34,7 %
Asunto Oy Kataja-Haikula *	34,1 %
Asunto Oy Lohitie 5	33,3 %
Kiinteistö Oy Myllykosken Liikekeskus	32,8 %
Asunto Oy Anjalantie 2	31,3 %
Kiinteistö Oy Elimäen Kasarminaukio *	31,0 %
Voikkaan Radanvarren Toimitilat **	30,8 %
Asunto Oy Elimäen Eläkepuustelli	30,6 %
Asunto Oy Siltapuisto 1	30,6 %
Asunto Oy Huusarinmäki *	30,4 %
Asunto Oy Puutarhuringjousi *	29,3 %
Asunto Oy Silmuntie *	27,9 %
Asunto Oy Ummeljoen Rivitalo *	27,9 %
Asunto Oy Valkealan Riihikaari	27,5 %
Asunto Oy Kuusankosken Hiidentie 8-10*	26,2 %
Asunto Oy Kuusankosken Rantapuisto *	25,0 %
Asunto Oy Suolasenkoski *	23,7 %
Asunto Oy Kasakkakara *	23,1 %
Anjalankosken Painotalo Oy	22,6 %
Asunto Oy Rivikolka 2 *	22,0 %
Kuusankosken Pienteollisuustalo Oy	21,6 %
Asunto Oy Naakanhovi *	21,4 %

*) Kouvolan Asunnot Oy:n osakkuusyhteisö

**) Kouvola Innovation Oy:n osakkuusyhteisö

KUNTAYHTYMÄT

Kuntayhtymät	
Kymenlaakson sosiaali- ja	51,80 %
terveyspalvelujen kuntayhtymä	
Kymenlaakson Liitto	48,70 %
Itä-Suomen Päihdehuollon Kuntayhtymä	9,90 %
Uudenmaan Päihdehuollon Kuntayhtymä	5,80 %

24 tytäryhteisöä
41 osakkuusyhteisöä
4 kuntayhtymää

Päivitetty 30.4.2019

Kouvolan kaupungin konserniin kuuluu 24 tytäryhteisöä, joista As Oy Anjalankosken Niittypuistoa ei yhdistellä konserniin. Kaupunki on jäsenenä 4 kuntayhtymässä. Lisäksi Kouvola-konserniin kuuluu myös 41 osakkuusyhteisöä. Konserni-kaavioon on täydennetty alakonsernien osakkuusyhteisöt. Huhtikuun loppuun mennessä konsernirakenteessa ei ole tapahtunut oleellisia muutoksia.

Yhteenvedon kaupungin saamista osingoista 2015 – 2019

1000 e	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	Tot. 30.4.2019
KSS Energia Oy	5 010	5 010	5 010	5 010	5 010	0
Kymenlaakson Sähkö Oy	1 621	1 659	1 659	1 715	1 710	0
Tykkimäen vapaa-aikakeskus Oy	162	23	68	22	20	0
Kaakkois-Suomen Tieto Oy	0	0	1 121	0		0
Muut	12	8	13	82	80	75
Yhteensä	6 800	6 704	7 880	6 829	6 820	75

Osingot maksetaan pääosin toukokuussa.

Ajalta 1.1.-30.4.2019 osingot muodostuvat pääosin Kuntarahoitus Oy:n (68 000 euroa) ja Saimaa Capital Oy:n (5 000 euroa) maksamista osingoista.

Keskeisten konserniyhtiöiden talouden toteutuminen

1 000 e		Tot. 30.4.2019 (4 kk)	Tot. 30.4.2018 suhteessa TP 2018	TP 2018 (12 kk)
KSS Energia Oy (konserni)	Liikevaihto	48 892	41,9 %	116 817
	Liikevoitto/-tappio	4 792	68,8 %	6 964
	Tilikauden voitto/tappio	3 871		3 229
	Liikevoitto, %	9,8		6,0
Kouvola Innovation Oy (konserni)	Liikevaihto	2 377	34,9 %	6 809
	Liikevoitto/-tappio	187	328,6 %	57
	Tilikauden voitto/tappio	355		-53
	Liikevoitto, %	7,9		0,8
Kaakkois-Suomen Tieto Oy	Liikevaihto	4 707	37,3 %	12 603
	Liikevoitto/-tappio	-110	-43,3 %	254
	Tilikauden voitto/tappio	-128		162
	Liikevoitto, %	-2,3		2,0
Kouvolan Asunnot Oy	Liikevaihto	7 787	33,3 %	23 361
	Liikevoitto/-tappio	2 611	251,6 %	1 038
	Tilikauden voitto/tappio	2 467		-148
	Liikevoitto, %	33,5		4,4
Kouvolan Vesi Oy	Liikevaihto	5 334	32,3 %	16 495
	Liikevoitto/-tappio	547	55,0 %	996
	Tilikauden voitto/tappio	196		56
	Liikevoitto, %	10,3		6,0
Kouvolan Rautatie- ja Aikuiskoulutus Oy	Liikevaihto	3 834	23,4 %	16 382
	Liikevoitto/-tappio	239	19,8 %	1 210
	Tilikauden voitto/tappio	222		753
	Liikevoitto, %	6,2		7,4
Kouvolan Teatteri Oy	Liikevaihto	294	39,6 %	744
	Liikevoitto/-tappio	63	502,1 %	13
	Tilikauden voitto/tappio	63		13
	Liikevoitto, %	21,5		1,7
Liikevoitto, % = (Liikevoitto/-tappio / Liikevaihto) * 100				

Kaakkois-Suomen Tieto Oy

- Omistussuus 61 %. Perustettu 2010. Toimitusjohtaja on Lyytikäinen Mika. Yhtiö palvelee kuntia, kuntayhtymiä ja kuntaomisteisia osakeyhtiöitä ja muita julkishallinnon organisaatioita sekä niiden sidosryhmiä. Toiminnan tarkoitus on tuottaa ICT-palveluja omistajien tarpeisiin.
- Hallitus: Peltola Pulla (pj), Taskinen Kari, Keskitalo Jaana, Kossila Päivi, Kähärä Mikko, Hirvonen Pasi, Kinnunen Helena

Toiminnan ja talouden olennaiset asiat sekä merkittävät poikkeamat

Kotkan kaupungin ICT Kymi liikelaitoksen toiminnot siirrettiin osaksi Kaakkois-Suomen Tietoa vuoden 2018 alusta. Yhtiön alkuvuosi 2019 on mennyt suunnitellusti. Kevään negatiivinen tulos johtuu osto- ja myyntilaskujen erilaisista kieroista. Talouden seuranta helpottuu, kun yhtiö saa valmiiksi yhtenäiset tuotteistus- ja laskutusmallit.

Toiminnan tavoitteet 2019

TAVOITE	MITTARI	TOTEUTUMA 30.4.2019
KS-Tiedon ja ICT Kymin yhdistymisen synnergiaetujen sekä maakunnallisen voimien tuomat kustannussäästöt (esim. yhteiset lisenssit, ohjelmat ja tietoverkot). Yhteiset palvelukuvaukset ja yhtenäiset toimintamallit.	Kustannukset vuoden 2017 maksuihin suhteutettuna	Tärkeimpien lisenssien yhdistäminen saadaan tehtyä 2019 aikana. Yhtiön omat lisenssit on jo yhdistetty.
Yhteiset palvelukuvaukset ja yhtenäiset toimintamallit	Kirjalliset dokumentit laadittu	Työ on käynnissä ja kaikille yhteiset mallit otetaan käyttöön 2020 alusta.
Asiakastyytyväisyys hyvällä tasolla 3,0	Asiakastyytyväisyyssmittaukset (asteikolla 1-4)	Ei vielä mitattu alkuvuoden osalta.
Toiminnan jatkuva kehittäminen asiakas-kohtaisesti	Sanallinen arviointi, joka pohjautuu asiakailta tulleeeseen palautteeseen	Asiakaskeskusteluja käydään säännöllisesti ja tulokset käsitellään johtoryhmässä
Palvelupyyntöjen (SLA) vasteaika Kouvola kaupungin osalta	Vähintään 80 % palvelupyyntöistä valmistuu määräajassa	SLA toteuma 88,93 %
Omistajakeskusteluiden käyminen	Vähintään 4 krt/v	Aikataulussa

Kouvola Innovation Oy (Konserni)

- Omistussuus 100 %. Perustettu 2008. Toimitusjohtaja on Husu Martti. Yhtiön toimialana on Kouvola kehittämis- ja elinkeinopalvelujen tuottaminen.
- Hallitus: Perttunen Mika (pj) 23.4.2019 asti, Seppälä Topi (pj) 23.4.2019 alkaen, Koivisto Antti, Katajala Minja, Kaunisto Aino-Kaisa, Rautiainen Aimo, Taskinen Kari, Vainio Marja-Leena

Toiminnan ja talouden olennaiset asiat sekä merkittävät poikkeamat

Kouvola Innovation Oy:n alkavien yritysten neuvontapalvelu sai jälleen erinomaista palautetta. Tuoreen vaikuttavuustutkimuksen mukaan Kouvola neuvontapalvelu sai maan keskiarvoa (8 /10) selkeästi paremman arvosanan (9,4 /10) ja 75 % kyselyyn vastanneista koki neuvonnan merkitykselliseksi omalle liiketoiminnalleen.

Yhtiön sijoittumispalveluja on vahvistettu. Kouvola markkinoidaan aktiivisesti uusien yritysten ja toimialojen sijoittumiseksi alueelle. Yritysten sijoittumistarpeisiin vastataan räätälöidyillä sijoittumistarjouksilla.

Kouvola Yritystilat Oy on valmistellut toimitilahankkeita paikallisten kasvuyritysten tarpeisiin. Rakennusinvestoinnit voivat mahdollisesti lähteä liikkeelle toisella vuosikolmanneksella.

Toiminnan tavoitteet 2019

TAVOITE	MITTARI	TOTEUTUMA 30.4.2019
Yritysassiakkaiden määrän kasvu, 1200	Palveluita käyttäneiden tai henkilökohtaisesti kontaktoitujen määrä (kpl). Lähde: Kinnon asiakastietojärjestelmä	316
Seudulle perustettujen tai sijoittuneiden yritysten lukumäärän lisääminen, joista Kinnon palveluja käyttänyt, 300/150	Perustettujen/sijoittuneiden yritysten määrä (kpl). Lähde: Patentti- ja rekisterihallitus	96/28
Toiminnan kehittämisen mahdollistava taloudellinen tulos ± 0	Tilikauden tulos ± 0	355 000 euroa
Asiakastytyttyäisyys vähintään 4 ja sen jatkuva parantaminen	Toiminnan kehittämistä ohjaava asiakastytyttyäisyysmittaus asteikolla 1-5	1. mittaus 1-6/2019
Kasvualustojen eteneminen ○ Railgate Finland Kouvola ○ Live & VisitKouvola ○ Kouvola Circular Economy	Eteneminen ja onnistuminen kasvualustojen määritellyissä kärjissä.	Lyhyt katsaus ohessa.

Live & VisitKouvola

Vuoden 2019 alussa Kinnon Live & VisitKouvola-tiimin hoidettavaksi siirtynyt Kouvolan kaupunkimarkkinointi pitää sisällään seuraavat teemat: 1) asumisen markkinointi ja osaajien houkuttelu, 2) matkailumarkkinointi ja 3) elinkeinomarkkinointi. Kaupunkimarkkinoinnin tavoitteet ja toimenpiteet on määritelty sekä markkinointipäällikkö on rekrytoitu. VisitKouvolan kokous- ja tapahtumapalvelun vakiinnuttamisen myötä Kouvolaan on alettu houkutella erilaisia tilaisuuksia ja uutena työkaluna on otettu käyttöön tapahtumayhteistyön toimintamalli. Asuntomessuihin valmistaudutaan aktiivisesti yritysyrityksessä ja tavoitteena on houkutella asuntomessukävijät käyttämään myös messualueen ulkopuolista palveluvalikoimaa 8 miljoonan euron edestä sekä pidentää messukävijöiden viipymää Kouvolaan.

Railgate Finland Kouvola

Sijoittumismarkkinointiin on lisätty resursseja. Logistiikka-alueen sijoittumismarkkinointia on työstyetty ja valmisteltu mm. markkinointinallisen kokonaiskonseptin kehityssuunnitelma liittyen Kiinan konttijunayhteyteen, intermodaalitermiinalliin ja näihin liittyviin liiketoimintamahdollisuuksiin.

Kuljetuskäytävää ja Kouvolaan syksyllä järjestettävää Railforum-tapahtumaa on markkinoitu lukuisissa kotimaisissa ja kansainvälisissä tilaisuuksissa, mm. LOGY-konferenssissa ja TransRussia-messuilla. Tilaisuuksia ja neuvotteluja on pidetty Kiinassa, Kazakstanissa, Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa. Lisäksi on haettu ja kontaktoitu kiinalaisia yrityksiä, joilla on kiinnostusta investoida Kouvolaan alueelle.

Elintarvikekuljetuksissa on neuvoteltu ja saavutettu tuloksia Venäjällä. Venäjän kautta mahdollistuu pakotetuotteiden transitokuljetukset mitä ilmeisemmin 1.7.2019 alkaen.

Alkuvuosi on liikenteen suhteen ollut varsin haastava, mutta tällä hetkellä näyttää lupaavalta isojen toimijoiden osalta. Suuret toimittajat ovat aloittamassa säännöllisiä toimituksia Kiinaan ja juna odotetaan olevan viikoittain. Lisäksi Pohjoismaissa on ilmennyt suurta kiinnostusta kuljetuskäytävää kohtaan.

Kouvola Circular Economy

Kohti hiilineutraalisuutta -kärjen osalta on kehitetty yliopisto- ja ammattikorkeakouluyhteistyötä. Tiimi on ollut vahvasti mukana Kouvolaan ympäristöohjelman sekä Hiilineutraali Kymenlaakso 2040 -tiekartan kehittämisessä. Alueellisen ja yrityslähtöisten toiminnan mahdollistamiseksi on haettu hankeresursseja.

Materiaalivirtojen uudet liiketoimintamahdollisuudet ja yritysyrityksessä on viety Hyötyvirta teollisuusalueen kehityshanketta eteenpäin mm. konsulttiavusteisella suunnittelutyöllä sekä tiedottamisella. Yrityskontakteja on luotu ja jatkoselvityksille sovittu toimenpiteitä. Mm. yritysyrityksen tukemiseksi on osallistuttu kansallisen materiaalitorin kehittämiseen ja käyttöönottoon alueella.

Palveleva pakkaus -kärjen osalta on viety eteenpäin yhteistyötä LUT:n kanssa liittyen muovisten elintarvikepakkausten korvaamiseen kartonkipakkauksilla.

Kouvola Asunnot Oy

- Omistussuus 100 %. Perustettu 1987. Toimitusjohtaja on Viiru Auvo. Kouvola Asunnot Oy tarjoaa asuntoja erilaisiin elämäntilanteisiin. Noin 4350 asunnon tarjonta ulottuu Utista Elimäelle ja Vuohijärveltä Anjalaan.
- Hallitus: Kuutti Petri (pj), Eloranta Maria, Leppänen Annika, Mikkola Markku, Mäkipää Ilkka, Paloranta Pertti, Savolainen Eveliina

Toiminnan ja talouden olennaiset asiat sekä merkittävät poikkeamat

Kulunut katsantokausi on edennyt jokseenkin budjetoidusti. Käyttöasteen jälkeensäjäämisyydelle löytyy selittäviä tekijöitä alueen muuttotappiosta, kiinteistökannan laajasta alueellisesta sijainnista ja menossa olevista peruskorjauksista. Osa selittyy myös normaalilla kausivaihtelulla, mutta alueellisiin kysyntäeroihin on panostettava strategin mukaisilla toimenpiteillä (purut ja muut toimet).

Yhtiö jatkaa Korian Pioneeripuiston 4 tontin (Paja-aukio) pienrivitalojen hanketta tilikaudella ja kohde valmistuu Kouvola asunnot Oy:lle. Kohteeseen rakennetaan kaksi pienrivitaloa ja saunarakennus. Kyseiset rakennukset toteutetaan työnimellä ”sukupolvien talot” ja rakentamisessa kunnioitetaan alueen historiaa. Teknisissä ratkaisuissa ekologisuutta ja käytännöllisyyttä on korostettu. Energiana käytetään 100% viljapölykaukolämpöä ja kiinteistöille rakennetaan myös oma akustolla varustettu aurinkovoimala.

Kiinteistöjen hoitokulut ovat toteutuneet budjetoidusti ja yhtiö jatkaa kiinteistökannan automatisointia sekä ylläpidollisia jalostustoimia. Katsantokaudella aloitettiin fossiilisia energiamuotoja käyttävän kohteen muutos toimimaan uusiutuvilla energiamuodolla. Samalla käynnistetään pilottimuodossa energiaoptimointisuunnitelma eräissä asuntomäärältään isossa kohteessa.

Näköpiirissä ei ole seikkoja, jotka aiheuttaisivat merkittäviä poikkeamia kuluvan tilikauden budjetoituun tulokseen tai muuhun operatiiviseen toimintaan.

Toiminnan tavoitteet 2019

TAVOITE	MITTARI	TOTEUTUMA 30.4.2019
Käyttöasteen säilyttäminen yli 93 %	Käyttöaste % vuokratuotoista laskettuna	90,3 %
Taloudellinen tulos, joka mahdollistaa toiminnan kehittämisen	Voitto ennen tilinpäätössiirtoja positiivinen	2 467 199 euroa
Luottotappiot liikevaihdosta enintään 1 %	Luottotappioiden osuus liikevaihdosta %	(Ei kirjattu toistaiseksi)
Saamiset vuokratuotoista liikevaihdosta enintään 3 %	Vuokrasaamisten osuus liikevaihdosta %	1,9 % arvioidusta liikevaihdosta
Alhaisen käyttöasteen kiinteistöistä luopumisen 1 - 3	Lukumäärä (kpl)	Vireillä
Ympäristöohjelman käyttöönotto	Toteutunut / Ei toteutunut	Vireillä

Kouvola Rautatie- ja Aikuiskoulutus Oy

- Omistussuus 100 %. Perustettu 2014. Toimitusjohtaja on Tiainen Timo. Yhtiön toimialana on tarjota ja järjestää rautatiealan ammatillista koulutusta ja sitä tukevaa muuta koulutusta sekä aikuiskoulutusta. Lisäksi yhtiön toimialana on tarjota ja järjestää toisen asteen ammatillista koulutusta ja sitä tukevaa muuta koulutusta ja palveluja, työelämän kehittämis- ja innovaatiotoimintaa sekä valmennusta ja konsultointia.
- Hallitus: Kossila Päivi (pj), Karvonen Tapio, Frosti Lauri, Sollo Jani, Paavola Jenni

Toiminnan ja talouden olennaiset asiat sekä merkittävät poikkeamat

Kouvola Rautatie- ja Aikuiskoulutus Oy:n liikevaihtoon vaikuttaa olennaisesti VR Yhtymän koulutustarpeiden määrä. Liikevaihto tilikaudella 2019 tulee olemaan huomattavasti tilikautta 2018 pienempi.

Toiminnan tavoitteet 2019

TAVOITE	MITTARI	TOTEUMA 30.4.2019
Toiminnan joustavuuden ja asiakaslähtöisyyden vahvistaminen kehittämällä digitaalisia ratkaisuja	Opiskelijapalautte, asiakastutkimus	Opiskelijapalautteita kerätään kursien päättyessä.
Osaamisen kehittäminen systemaattisesti toimintaympäristön muutokset ennakoiden ja huomioiden	Asiakastutkimus	Seuraava asiakastutkimus toteutetaan v. 2020. Henkilöstön osaamisen kehittäminen käydään läpi tavoitekeskusteluissa.
Parhaan palvelun tarjoaminen	Palvelulupauksen toteutuminen: asiakastutkimus/-palautteet/viivastetty palaute	Valmistelussa
Taloudellinen ja kannattava toiminta	Positiivinen tulos	Talouden toteumaa seurataan aktiivisesti

Kouvolan Teatteri Oy

- Omistussuus 100 %. Perustettu 1960. Toimitusjohtaja on Tiina Luhtaniemi. Yhtiön toimialana on teatterin ylläpitäminen ja teatteritoiminnan harjoittaminen Kouvolassa.
- Hallitus: Lindeman Ari (pj), Forsström Petri, Eklund-Vuorela Karolina, Kalenius Seppo, Raunio Milla, Rossi Antero, Voutilainen Merja-Liisa, Taalikainen Satu

Toiminnan ja talouden olennaiset asiat sekä merkittävät poikkeamat

Teatterissa tarkastellaan katsojalukuja sekä kalenterivuositaittina että näytäntökausittain (syksy-kevät). Tämän alkuvuoden myynti jäi tavoitteista sekä katsojamäärässä että tuottojen osalta. Hyvä toukokuu ja syksyn myynti pystyvät paikkaamaan alkuvuotta, koska menot puolestaan ovat pysyneet budjetissa tai jopa allittuneet. Näin ollen kalenterivuoden ja tilikauden tasapainon saavuttaminen on edelleen mahdollista

Toiminnan tavoitteet 2019

TAVOITE	MITTARI	TOTEUMA 30.4.2019
Tuottaa vähintään 5 uutta ensi-iltaa	Ensi-iltojen lkm	2
Esityksiä järjestetään 160-190	Esitysten lkm	70
Katsojatavoite 40 000	Katsojamäärä lkm	13 227
Yleisötyötavoite	Yleisötyö lkm	noin 2 500
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja tasapainossa	Tulos ennen tilinpäätössiirtoja	60 171 euroa
Päänäyttämön täyttöaste 72 %	Täyttöaste %	58 %
Kaupungin avustus katsojaa kohden <37 euroa	Avustus, euroa/katsoja	31 euroa
Pääsylippujen osuus kaikista tuotoista 20 %	Pääsylippujen osuus tuloista	26,5 %
Markkinoinnin tehostaminen ja kehittäminen sekä yhteistyö	Toteutunut/Ei toteutunut	Toteutunut
Uuden teatterin suunnittelun valmistuminen	Toteutunut/Ei toteutunut	Ei päätöstä

Kouvolan Vesi Oy

- Omistussuus 100 %. Perustettu 2007. Toimitusjohtaja on Kyntäjä Timo. Kouvolan Vesi Oy:nä aloittanut 1.9.2014. Kouvolan Vesi Oy on vesihuoltolaitos, jonka tehtävänä on huolehtia alueensa vesihuollosta. Asiakaina on noin 15 000 kotitaloutta, taloyhtiötä ja yritystä.
- Hallitus: Silén Jukka (pj), Seppälä Kirsi, Hedman Pirjo, Kasurinen Outi, Klemola Pauliina, Nikkanen Seppo, Nyberg Timo

Toiminnan ja talouden olennaiset asiat sekä merkittävät poikkeamat

Toiminta on alkuvuonna 2019 ollut lähes talousarvion mukaista, seuraavin poikkeuksin:

- perusmaksun korotus on tehty 1.1.2019 alkaen, tehtyjen perusmaksu tarkennusten kautta tuotot tulevat jäämään alle talousarvion
- 6 milj. euron laina kaupungilta on haettu
- henkilöstökulut ovat talousarviossa esitettyä pienemmät
- Biolaitosliiketoiminnan toteutuva myynti tulee vaikuttamaan yrityksen tulokseen talousarvion ulkopuolelta.
- Kaikkia investointisuunnitelmassa olevia vuodelle 2019 suunniteltuja investointien aloituksia ei pystytty toteuttamaan suunnitelmien viivästymisten vuoksi

Toiminnan tavoitteet 2019

TAVOITE	MITTARI	TOTEUMA 30.4.2019
Kilpailukykyinen veden hinta verrattuna vastaaviin toimijoihin, max 4,00 (sis alv 24 %)	euroa/m ³	3,85 (sis alv 24 %)
Perusmaksu vähintään valtakunnallisen min. tavoitteen mukaiselle tasolle 30 % vuoteen 2022 mennessä	% vesihuollon maksuista	20,73 %
Liikevoitto ja poistot yhteensä > 25 %	% liikevaihdosta	32,73 %
Omavaraisuusaste 52 %	Omavaraisuusaste	53,19 %
Omistajatuloutus (sis. haittakorvaukset, lainojen korot, takausprovisiot ja osingot) 1,58 milj. euroa	Milj. euroa	0,329 milj. euroa
Vedenjakelu poikki > 12 h, 0 kpl	Yli 12 h kestäneet vedenjakeluhäiriöt kpl	0
Talousvedestä 70 % pohja- tai tekopohjavettä vuoteen 2020 mennessä	Pohja- ja tekopohjaveden %-osuus kokonaistuotannosta	noin 75 %

KSS Energia Oy (Konserni)

- Omistususuus 100 %. Perustettu 1992. Toimitusjohtaja on Jääskeläinen Kyösti. KSS Energia tarjoaa sähköä, kaasua ja kaukolämpöä Kouvola seudun koteihin ja yrityksiin sekä myy sähköä, energiaosaamista ja -ratkaisuja myös muualle Suomeen.
- Hallitus: Larikka Jari (pj), Hyytiäinen Sari, Jokiranta Kimmo, Korjala Kalevi, Laine Raimo, Nykänen Marjatta, Rautainen Aimo, Solio Tiina ja Werning Paula

Toiminnan ja talouden olennaiset asiat sekä merkittävät poikkeamat

Alkuvuosi 2019 oli keskilämpötilaltaan 10 prosenttia normaalivuotta leudompi. Rakennusten lämmitystarve jäi tänä talvena yli 11 pienemmäksi kuin viime vuonna.

KSS Energian toimialueella käytettiin sähköä tammi - huhtikuun aikana 254 miljoonaa kilowattituntia (GWh, gigawattituntia), kun vuonna 2018 vastaava määrä oli 266 GWh. Uudisrakentaminen oli vähäistä, ja uusia sähkö-, lämpö- ja kaasuliittymiä rakennettiin ainoastaan 12 (15).

Sähköenergiaa myytiin alkuvuonna 566 (526) GWh. Asiakasmäärä on kasvanut 5 prosenttia viimeisen 12 kuukauden aikana. Kaukolämpöä myytiin 222 (244) GWh ja maakaasua 81 (88) GWh. Omilla tuotantolaitoksilla ja tuotanto-osuuksilla tuotettiin sähköä 147 (156) GWh ja lämpöä 209 (228) GWh. Energiantuotannon hiilidioksidipäästöt puolittuivat edellisvuodesta. Päästöt olivat 13 834 (31 461) tonnia.

Sähkön, kaukolämmön ja kaasun toimitusvarmuus oli talvikaudella erinomainen. Sekä sähkönjakelun että kaukolämmön toimitusten keskimääräinen keskeytysaika oli vain 7 minuuttia.

Energiaverkkojen urakoinnin ja palvelutuotannon liikevaihto jäi edellisvuoden tasolle. Energiakonsernin ulkopuolelle tuotettiin palveluja 36 prosenttia liikevaihdosta. KSS Energia Oy osti verkonrakennusyritys Suomen Energia-Urakointi Oy:n osakkeet 30.4.2019. Yhtiön liikevaihto on yli 30 miljoonaa euroa. Sen palveluksessa on 145 energia-alan ammattilaista. Toimipisteet sijaitsevat Helsingissä, Espoossa ja Lahdessa.

Vuoden 2019 ensimmäisen kolmanneksen aikana sähkön markkinahinta on ollut 17 prosenttia kalliimpi kuin vuonna 2018. Pohjoismaissa vesivarannot ovat olleet pitkän aikavälin keskiarvon tasolla.

Investointeihin käytettiin alkuvuonna 7,5 miljoonaa euroa. Siikakosken vesivoimalaitoksen perusparannus jatkuu investointisuunnitelman mukaisesti. Projekti päättyy tämän vuoden loppuun mennessä.

Tilikauden 2019 liikevaihdoksi ennustetaan noin 160 miljoonaa euroa ja liikevoitoksi tavoitteen mukaista yli 13 miljoonaa euroa.

Toiminnan tavoitteet 2019

TAVOITE	MITTARI	TOTEUMA 30.4.2019
Sijoitetun pääoman tuotto on vähintään 14 %	Sijoitetun pääoman tuotto%	15,9 %
Omavaraisuusaste on vähintään 35 %	Omavaraisuusaste%	35,2 %
Osingonmaksu tilikaudelta 2019 vähintään 5 milj. euroa (maksetaan keväällä 2020)	Maksetun osingon määrä (euroa)	
Energian toimitusvarmuus sekä sähkön ja lämmön osalta: keskeytysaika enintään 0,55 h / asiakas	Keskeytysaika (h/asiakas)	sähkö 0,12 h/asiakas lämpö 0,11 h/asiakas
Uusiutuvien energialähteiden osuus omasta tuotannosta	Uusiutuvien energialähteiden osuus omasta kokonaistuotannosta %	
• sähköntuotannosta vähintään 82 % • lämmöntuotannosta vähintään 74 %		sähkö 85,6 % lämpö 81,6 %
Hyvinvointi ja työssäjaksaminen hyvällä tasolla	Keskimääräinen tehty työaika $\geq$ 83 % säännöllisestä työajasta	83,7 %
Asiakastutkimusten tulosten keskiarvo	Asiointimielikuva $\geq$ 8,80	8,70